

GORENJSKI GLAS

CENA 12.000 DIN — LETO XLII — št. 83

Kranj, petek, 27. oktobra 1989

strani 9 do 12

Mirko Kambič

Sadovi in problemi slovenske fotografije

stran 8

Jože Smole

Stališča okrogle mize spoštujemo Nisem imel pred očmi niti poljskega niti madžarskega vzorca...

Začetek gradnje na avtocesti Hrušica - Vrba

Most v Mostah bo dolg 452 metrov

Žirovnica, 26. oktobra - Slavnostni začetek gradnje avtocestnega odseka predor Karavanke - Vrba. Najpomembnejši objekt bo viadukt Moste

v Mostah, ki ga bo delovna organizacija Gradis iz Ljubljane gradila leto dni.

V sredo so slovesno začeli graditi viadukt Moste na trasi odseka avtoceste Hrušica - Vrba. Slavnostni govornik je bil predsednik republiškega izvršnega sveta Dušan Šinigoj. - Foto: Franc Perdan

V sredo, 25. oktobra, je republiška skupnost za ceste v Mostah pri Žirovnici slovesno odprla gradnjo viadukta Moste na trasi odseka avtoceste Hrušica - Vrba. Slavnostni govornik je bil predsednik republiškega izvršnega do zdaj

»Danes postavljamo temelje velikemu in gradbeno zahtevnemu mostu, na avtocesti od predora do Vrbe. Prepričan sem, da bodo tudi gradbeniki odgovorno opravili svojo nalogo. Za gradnjo odseka od predora do Vrbe so danes dane vse finančne možnosti, v republiških načrtih pa smo gradnji te avtoceste dali vso prednost. Danes ne moremo graditi le manjših odsekov, kajti če hočemo naprej z Evropo, katere sestavni del smo, morali hitro graditi večje cestne odseke in čimprej zgraditi del avtoceste Bratstva in enotnosti od Ljubljane do Zagreba. Preko jugoslovanskih meja z Italijo in Avstrijo letno potuje od 90 do 100 milijonov ljudi, kar ni le pritisk na okolje in na prometno varnost, zavezuje nas, da nadoknadimo zamujeno tudi pri gradnji cest. Sredstva za gradnjo so zagotovljena tudi od Ev-

ropske investicijske banke in tudi v zvezni skupščini smo dosegli, da se gradnja cestnih odsekov hitreje nadaljuje. Ne nazadnje nas čakajo Jeseničani, a ne le s podporo, temveč z zahtevo in zato obveznico moramo zgraditi. Most naj bo resnično trden in naj nas povezuje z razvitim svetom.»

Viadukt Moste je najpomembnejši objekt na odseku avtoceste, gradilo ga bo gradbeno podjetje Gradis iz Ljubljane. Savo prečka 200 metrov pod pregrado Moste, zgrajen bo za štiri vozne pasove, dolg 452 metrov. Med osmi vmesnih podpor bo razpon 132 metrov, kar je v Sloveniji doslej največji za prednapete betonske mostove. Višina vozišča nad Savo je okrog 70 metrov - tako visok kot viadukt Peračica. V podporne dele objekta bodo vgradili 6.000 metrov betona in 750 metrov armaturnega jekla. V zgornjo konstrukcijo pa 14.000 kubičnih metrov betona, 850 ton armaturnega jekla in 500 ton jekla za prednapenjanje. Objekt bodo Gradisovci zgradili v letu dni.

D. Sedej

Zametki gospodarske prenovе

V Sloveniji je bilo letos ustanovljenih 400 novih podjetij, v kar niso vštete reorganizacije, temveč so to resnično nova podjetja, večinoma zasebna in mešana. Ustvarjalni nemir se je šele zdaj dodobra razmahnil, saj je bilo v jesenskih tednih ustanovljenih kar četrtnina novih podjetij in pričakujemo lahko, da jih bo ob koncu leta že veliko več. Ukvarjajo se predvsem s trgovino in storitvami, pred kratkim je bilo ustanovljeno tudi prvo mešano zunanjetrgovinsko podjetje. Lahko torej rečemo, da so najbolj pogumni poteze že potegnili, njihove začetne izkušnje pa bodo seveda najboljši napotek vsem, ki se oklevajo.

Za zdravo sestavo našega gospodarstva pa niso pomembna le nova podjetja, ki so praviloma majhna, preobraziti se morajo veliki sistemi, kar bo ključnega pomena. Zaznaven je trend njihove prelevitve v velika družbena podjetja, ob besedovanju o profitnih centrih, po drugi strani pa je moč opazovati razdruževalne težnje tam, kjer strokovnjaki svetujejo velik si-

stem, ki naj ne bi bil seštevek enot, temveč organsko povezana celota. Skratka prenova velikih sistemov niti malo ne bo lahka, sedanje oklevanje se utegne maščevati, saj se konec leta neusmiljeno približuje in spremeni se lahko tudi v anarhične situacije.

Problem, ki kot kamen na vrata visi nad preobrazbo velikih sistemov je nerazčistično vprašanje družbene lastnine. Če bi bil odgovor na to vprašanje jase, bi se procesi odvijali veliko lažje, z manj notranjega trenja in z bolj jasnimi cilji, predvsem pa z ekonomsko in razvojno postavljenimi cilji, ne pa s težnjo obdržanja sedanjega statusa, preoblečena v nova oblačila. Šele jasen odgovor na vprašanje, čigavo je podjetje, ki ima le desetino lastnih sredstev, bi pometlo z lokalizmi in zaspanostjo realsocialistične logike ter jasno pokazalo pot razreševanja problemov. Saj vemo, kam nas je pripeljal odgovor, da je takšno podjetje "naše".

M. Volčjak

Včeraj je zasedal centralni komite ZKS

Rumena zvezda ni konec socializma

Ljubljana, 26. oktobra - Čeprav razprava o osnutku programskega dokumenta za decembrski 11. kongres Zveze komunistov Slovenije na današnji seji cekaja do zaključka redakcije še ni bila končana (za popoldanski del je bilo prijavljenih še nad 15 govornikov), je že mogoče brez velikega tveganja reči, da čeka osvoja programskega dokument in s tem enega najbistvenjših vsebinskih zasukov v zgodovini slovenske partije. Najizrazitejši kritik v prvem delu razprave je bil Vinko Hafner, sicer pa je velika večina z dokumentom soglašala in ga dopolnjevala. Program bo do kongresa v razpravi tako med komunisti kot v nekomunistični javnosti.

Tokratno sejo cekaja je začel predsednik delovne skupine za pravo kongresnega dokumenta Ciril Ribičič. Nekaj misli iz njegovega uvoda: bistvo programa je prelom z zgodovino in njenimi slabostmi, na pretek pa moramo doseči po demokratski poti ob upoštevanju pozitivnih tradicij svoje organizacije ter novih vrednotah, kot so delo, ustvarjalnost, odgovornost, solidarnost; ne sprejemamo ugovorov, da smo preveč neprizanesljivi do napak preteklosti in prezahetni pri načrtovanju sprememb prihodnosti; likovna in barvna oprema dokumenta še ne pomeni, da bi mono-

pol rdeče barve v naših programih in simbolih lahko čez noč prekrila rumena barva, pa tudi ne, da odpuvede monopol partije že takoj pomeni večpartijski sistem; dokumentu in njegovim avtorjem se ne more očitati, da so pozabili, da je ZKS odgovorna za zavarovanje in pospeševanje demokratičnih procesov v prehodnem obdobju; zavzemamo se za Evropo pri nas doma in se odpuvedujemo jugoslovanskim internim merilom uspešnosti; naš program ni simbol konca socializma, itd.

Ko je Milan Kučan začel razpravo, je izrecno poudaril, da dokument, ki je sedaj tudi predlog predsedstva, ne zapira nobenega stališča. On spodbuja razpravo in želi dobiti o vseh stališčih odziv, pa tudi alternativne predloge. Kasneje, med razpravo, je spomnil, da je to tudi del razprave o prihodnji podobni ZKJ, v kateri mora imeti ZKS svoje mesto, če pa ga ne bo dobila, bomo o odločitvah govorili takrat, ko bo to realnost. Avgust Majerič je v razpravi dejal, da bi ga pred desetimi leti zaprl in obtožili kontrarevolucije, če bi zvedeli, da je samo sanjal o takem programu, vprašal pa se je, kakšno pozitivno doto pa sploh lahko nesemo v Evropo. Katja Vadnal je v precej dolgi razpravi med drugim ugotovila, da je program kontinuiteta dela, da je vseobsegajoč in skuša ugajati vsem, kar ni dobro. Ukinjamo samoupravljanje, ki ga sploh ni bilo, za geslo programa pa je predlagala: življenje z inflacijo je hujske kot spodaj z njo. Opozorila je na nevarnost prehitrih korakov (polivaj ogenj s pa-

metjo) in dejala, naj ZKS vsaj do kongresa obdrži sedanje ime. Za Matjaža Muleja je bistvena vsebina zvezde in ne barva, sodobna družba pa ni meščanska, ampak občanska. Vinko Hafner je bil najostrejši kritik programa. Spraševal se je: ali bo ZKS v prihodnje še delavskokomunistično gibanje ali socialdemokratska stranka, kar godi tistim, ki so bili doslej člani le na papirju; novi emblemi se mu zdijo premalo premišljeni ali celo neodgovorni, zato je predlagal zamenjavo zvezde z lipovim listom, geslo Za evropsko kakovost življenja pa z geslom Slovenija moja dežela, pokiti v ljubeznivo bogato Evropo; kje bo imela ZKS svojo socialno in razredno bazo, saj uporabljamo samo besedo delavec, ne pa delavski razred; družbeni lastnini je treba dati prednost; v EGS bi smeli dolgoročno samo, da ne ukinemo samoupravljanja, da ne gremo v Nato pakt in ostanemo nevrščeni; asimetrična federacija samo povzroča sumničnjenja o odepitvi in delitvi, in kakšna bo po tem dokumentu ZKJ, federalna ali konfederalna. Ciril Ribičič mu je odgovoril, da so ljudje, ki so delali ta dokument, čeprav mlajši od njega in še posebej od Hafnerja, dobro vedeli, v kaj se spuščajo. Božidar Debenjak je ugotovil, da razmišljanje rodi akcijo in to je eden redkih partijskih dokumentov, ob hranju katerega ljudje razmišljajo. Večino dosedanjih ljudi niso prebrali in so romali na odpad. ZKS ne sme biti za revolucijo, ki je preživela, ampak za reformo. Sonja Lokar pa je dejala, da so v programu še nejasnosti, saj tudi najlepše dekle ne more dati več, kot ima, ZKS pa bo postala moderna socialistična stranka in enakopravna reformna organizacija.

J. Košnjek

Več na

3. strani.

Petdeset let Loškega muzeja

Skofja Loka - Danes, v petek, popoldne bo v Loškem muzeju slovesnost, na kateri bodo počastili 50-let obstajanja in delovanja Loškega muzeja. Ob tej priložnosti bodo odprli muzejske pedagoške delavnice in obiskovalcem pokazali video posnetke o zbirkah Loškega muzeja. Še prej pa bo občni zbor Muzejskega društva Skofja Loka.

Na grajskem vrtu pa prav zdaj obnavljajo muzej na prostem - Škoparjevo hišo, ki ji je dotrajala slamnata streha. Denar za obnovo sta prispevali tudi Ljubljanska banka ZB Ljubljana in Ljubljanska banka, TB Gorenjske.

L. M. Foto: G. Šinik

Občinska skupščina o Tekstilindusu

Odgovor do konca novembra

Kranj, 25. oktobra - Kranjski izvršni svet je s položajem Tekstilindusa obvestil delegate občinske skupščine, ki so seznanili tudi s pobudami in zahtevami kranjskega družbenega pravobranilca samoupravljanja, vse brez razprave.

Predsednik občinskega izvršnega sveta Henrik Peternej je predstavil položaj Tekstilindusa in povzel dosedanje razreševanje njegovih problemov ter ob koncu dejal, da je imela delovna skupina izvršnega sveta v torek, 24. oktobra, v Tekstilindusu sejo, kjer so dobili prvo oceno svetovalne organizacije Vis-a-vis, ki pa je šele diagnostične narave. Skupina bo sanacijski program predložila do konca novembra in takrat bo moč oceniti, ali je Tekstilindus moč sanirati brez stečajnega postopka. Omeniti velja še, da je kranjski izvršni svet zaradi splošnih težav v proizvodnji preje in tkanin dal pobudo republiškem izvršnemu svetu o ugodnejšem financiranju nabav bombaža.

Kranjski pravobranilec samoupravljanja pa je dal pobudo Ljubljanski banki - Temeljni banki Gorenjske naj prouči možnost pretvorbe dela svojih terjatev v kapitalski vložek v Tekstilindusa, delavskemu svetu oziroma v. d. direktorju Tekstilindusa pa je naslovil zahtevo, naj zaradi poravnave ali preložitve terjatev skliče sestanek z upniki, hkrati pa priporoča, naj skupaj z Ljubljansko banko proučijo predlog za ustanovitev delniške družbe ali družbe z omejeno odgovornostjo.

M. V.

Proslava ob 80-letnici Glasbene šole

Kranj - S svečanostjo v Prešernovem gledališču Kranj bodo jutri, v soboto, ob 19. uri počastili visok jubilej kranjske Glasbene šole. Na prireditvi, ki poteka pod pokroviteljstvom predsednika Skupščine občine Kranj Ivana Torkarja, bodo nastopili tudi priznani slovenski glasbeniki, nekdanji učenci šole, predstavili pa se bodo tudi sedanji najboljši učenci, novi godalni orkester pod vodstvom Petra Škrjanca in drugi. - L. M.

JOŽE KOŠNJEK
NOTRANJE POLITIČNI KOMENTAR

Jaz sem mrtev, ti živ

Ljubljanskih Žalah bo že do letošnjega dneva mrtvih postavljeno spominsko obeležje oziroma znamenje: obeležje žrtvam tiskarskih procesov, zaslužena spominska oddolžitev mrtvim, pa opomin živim, čeprav nobeno obeležje mrtvih ne more priklicati življenja, tudi z iskrenim namenom, da se jim opraviči za tisto. Na nagrobniku po pisalo: Kenotaf za žrtve dachauskih procesov — ZKS 89: »Jaz sem mrtev, ti živ; razloži mene in mojo stvar vsem, ki je ne vedo.« Postavitve obeležja sta financirala centralni komite Zveze komunistov Slovenije in mesto Ljubljana.

Marsikdo ne ve za procese in nedolžne žrtve, za dolgo, dolgo obdobje molka, da smo bili sposobni besedo izdajalci spremeniti v žrtve in dojeti, da je globoka človečanska dolžnost priznati zmotno nekega časa, pa naj bo to še tako težko in ponižujoče za tistega, ki je bil po igri takšne ali drugačne usode, po svoji ali drugega volji, vpleten v režijo teh procesov. To ponižanje ni nič v primerjavi s ponižanjem onih, ki so še med nami ali pa jih več ni, pa so na procesih trpeli. Sedanje vodstvo slovenske partije poravnava dolg do žrtve dachauskih procesov, priznava zmote obdobja, na katerega ni imelo vpliva, čeprav bi moral enako storiti kdo že mnogo prej.

Slovenska povojna zgodovina pozna še take madeže, kot so bili dachauski procesi. Res, da ne delamo več za zgodovino, ampak predvsem za danes in jutri, vendar je tudi z zgodovino treba poravnati račune, sicer se sprevrže v težko obvladljivo breme. Slovensko duhovniško društvo že sproža postopek za ocenitev procesov proti duhovnikom, v nemilosti mlade slovenske ljudske oblasti takoj po vojni so bili nekateri kmetje. Tudi te sodne spise bo slej ko prej treba odpreti in jih dati pod drugačno lupo, manj izostreno le na iskanje takšnih ali drugačnih, pa tudi namišljenih sovražnikov. Pogum in samokritičnost vsake družbe se meri tudi po stopnji volje priznati napake in zmote. S postavitvijo pomnika dachauscem, mislim, da stopamo na takšno pot.

Opravičilo

V 82. številki Gorenjskega glasa nam jo je na drugi strani pri pogovoru z Brankom Mervičem pod naslovom "Težišče dela komunistov bo v parlamentu" krepko zagodel tiskarski škrat, ki je poudarke iz programske izjave kranjskih komunistov "Za boljše življenje" pripisal avtorici članka M. Volčjakovi. Sogovornikoma se za napako opravičujemo.

Uredništvo

Še pet kandidatov

Radovljica, 24. oktobra - Za predsednika občinske konference SZDL Radovljica je še pet kandidatov in ne osem, kot smo zapisali v torkovi številki. Izmed osmih evidentiranih trije - Marija Koman, dr. Bojan Rus in Janez Konc - niso soglašali s kandidaturom, tako da so kandidati še Jože Demšar, Brane Grohar, Majda Odar, Tone Kapus in Andrej Kokot.

C. Z.

Okrogla miza

Od poslovnika k volitvam

Ljubljana, 24. oktobra - Predstavniki "klasičnih" in alternativnih političnih organizacij so se v torek zvečer sestali na drugem nadaljevanju druge seje Okrogle mize. Dogovor o nadaljnjem delu Okrogle mize ni dal rezultatov: predstavniki alternativnih organizacij so zahtevali, da so sklepi Okrogle mize za vse zavezujoči, uradna politika pa se je zavzemala za to, da bi bila Okrogla miza le posvetovalno telo. Ker je nazadnje le prevladalo prepričanje, da se ni smiselno prerekati o vlogi in funkciji Okrogle mize oz. poslovniki, so se lotili osnovnih dilem novega volilnega sistema, predvsem uvedbe proporcionalnega volilnega načela za družbenopolitični zbor. Udeleženci Okrogle mize so v glavnem soglašali tudi s tem, da je treba volitve poenostaviti, da bodo ljudje sploh vedeli, za kaj gre, in da je prav zaradi večje razumljivosti treba ločiti občinske in republiške volitve.

C. Z.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trziča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: **Štefan Zargi** (glavni urednik in direktor), **Leopoldina Bogataj** (odgovorna urednica), **Jože Košnjek** (notranja politika, šport), **Marija Volčjak** (gospodarstvo, Kranj), **Andrej Zalar** (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), **Lea Mencinger** (kultura), **Helena Jelovčan** (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), **Cveto Zaplotnik** (kmetijstvo, kronika, Radovljica), **Darinka Sedej** (razvedrilo, Jesenice), **Danica Dolenc** (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), **Stojan Saje** (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), **Danica Zavrl - Žlebir** (socialna politika, Trzič), **Dušan Humer** (šport), **Vine Bešter** (mladina, kultura), **Franc Perdan** in **Gozard Sinik** (fotografija), **Igor Pokorn** (oblikovanje), **Mirjana Draksler** in **Uroš Bizjak** (tehnično urejanje) in **Marjeta Vozlič** (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

Škofjeloški posvet o prenovi sindikata

Nezaupanje v sindikate dejavnosti

Škofja Loka, 26. oktobra - V torek so predsedniki osnovnih organizacij in konferenc osnovnih organizacij zveze sindikatov iz škofjeloške občine spregovorili o dveh pomembnih dokumentih, nastajajočih več kot leto dni, to je o programu neodvisnih sindikatov Slovenije in spremembah sindikalnega statuta. Uvodno razlago je podal soavtor Dušan Rebolj, član predsedstva republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije.

V razpravi je bilo izraženih največ vprašanj okrog sindikatov dejavnosti, ki naj bi se na republiški, po potrebi pa tudi nižji ravni, strokovno oziroma kadrovsko okrepi ter postopno izpodrinili prevladujočo vlogo občinskih sindikatov. Zanimivo je, da temu ne nasprotujejo v škofjeloškem občinskem sindikatu, ker bi se profesionalci bali za svoje službe, celo nasprotno; kot je dejal predsednik **Sandi Bartol**, bo ta

poteza nujna. V škofjeloški občini je zastopanih osemnajst različnih dejavnosti. Z vsemi v občinskem sindikatu ne morejo strokovno enakopravno komunicirati, ker preprosto niso vsevedni, delavci pa bodo v prihodnje najbolj potrebovali prav strokovno pomoč. Pred njimi so, denimo, zahtevna pogajanja s poslovnimi ljudmi o pravicah in dolžnostih delavcev, o odnosih, ki jih bodo urejale kolektivne pogodbe. V

enem mesecu bo sindikat ponudil vsebino kolektivnih pogodb za vse oblike lastnine.

Sindikat kot stanovska organizacija delavcev bo imel bistveno zahtevnejše delo tudi v stečajnih postopkih, ko bo nastopal kot partner poslovodne ekipe, v zagovorih delavcev v luči novega zakona o delovnih razmerjih, ne nazadnje v boju za ekonomsko ceno dela. Da je rešitev edinole v sindikatih dejavnosti, se je prav letos potrdilo ob stavkovnih zahtevah šolnikov in zdravstvenih delavcev pa tudi delavcev Tomosa, ko sta bila tako podjetniški kot občinski sindikat brez moči. Prav zato pa bo potrebno republiške sindikate dejavnosti kadrovsko ojačati s strokovnimi ljudmi, navsezadnje tudi direktorji, ki bodo sposobni za enakopraven dialog bodisi s podjetniki, Gospodarsko zbornico, vlado ali kom drugim.

Vsaka reorganizacija je upravičena le, če pomeni pocenitev in večjo učinkovitost, je dejal **Lado Dolenc** iz Alpetoura, **Miro Guzelj** iz Iskre Železniki pa dodal, da je delavcem bližji občinski sindikat, ki tudi hitreje reagira, kot republiški. Hkrati je sprožil vprašanje profesionalizacije v podjetniških sindikatih; kako naj sindikalni aktivist, delavski zaupnik, dela dobro v tovarni s 1500 zaposlenimi, ko pa mora najprej opraviti svoje osnovno delo. Napovedal je tudi, da bo v podjetjih najbrž težko dobiti ljudi za delo v sindikatu, saj se bodo spri-

čo nove vloge sindikata na eni strani in velikih pristojnosti poslovnih delavcev na drugi bali "spopadov". **Jelko Pešec** iz Inštalacij pa je med drugim tudi vprašal, v kateri sindikat dejavnosti naj se podjetniški sindikat vključi, če je v podjetju zastopanih več dejavnosti.

Odgovor na sklop, zlasti organizacijskih, vprašanj povezan s novo vlogo sindikatov dejavnosti resnično ni preprost, je priznal **Dušan Rebolj**. Tudi ni modela (in bi bilo narobe, če bi bil), kako naj se sindikati podjetij povezujejo z občinskimi, regijskimi in republiškimi sindikati. Vsa mora, glede na svoj interes in potrebe, priti do lastnega najustrežnejšega modela. Praviloma naj bi se sindikat podjetja vključeval v tisti sindikat dejavnosti, ki je v podjetju prevladujoča, glede na interes delavcev pa lahko tudi v druge; fleksibilnost in odprtost bosta vsekakor potrebni. Najslabše pa bi bile povezave zaradi povezav samih. Tudi občinski in regijski sveti bodo gotovo še potrebni, vendar morajo biti funkcionalno organizirani in sestavljeni.

Odločitev o profesionalizaciji ali polprofesionalizaciji sindikalnih aktivistov je prepuščena sindikatu podjetja, saj sedanji sistem financiranja sindikata ne dopušča tovrstne "neodvisnosti", hkrati pa je tudi res, da bi zgolj finančna neodvisnost, brez sindikata dejavnosti, ne mogla zaščititi delavca pred "maščevanjem" poslovnih ljudi.

H. Jelovčan

n. sol. o. Ljubljana

TOZD Družbeni standard Ljubljana, Dvorčakova 3 objavlja po sklepu komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge:

1. NATAKAR — 1 delavec za počitniški dom na Bledu
2. KUHAR — 2 delavca za počitniški dom na Bledu

Pogoji:

Pod 1.: izpit za VK natakarja, tečaj iz higienskega minimuma, 4 leta delovnih izkušenj
Pod 2.: izpit za VK kuharja, tečaj iz higienskega minimuma, 3 leta delovnih izkušenj

Delovno razmerje sklepamo za nedoločen čas s pogojem poskusnega dela, ki traja 2 meseca.

Predsedstvo kranjskih sindikatov

Reformni vlak zamuja

Kranj, 24. oktobra - Teško bi rekli, da je kranjski sindikat nenaklonjen prenovi svoje organizacije. Nasprotno, saj je med prvimi osnoval program po svoji meri, ko so se v republiških vrhah še prilagajali tradicionalnim zakonitostim. Pa vendar so v današnji razpravi v predsedstvu prevladovali kritični toni.

Ni jih sicer toliko pripisati vsebini programa Neodvisnih sindikatov Slovenije, ki je prišel z republiškega sindikalnega vrha, saj se ne razlikujejo veliko od zamisli o prenovi kranjskih sindikatov. Glavni očitke je bil naslovljen na zamujanje gradiv. S 1. januarjem bo začela nova zakonodaja, ura je tako rekoč pet do dvanajstih, tovarniški sindikati pa doslej niso vedeli, kako naj se ravna. Ponekod jim na vrata trkajo stečajni, pri tem pa ni jasno, kako bodo zaščitili delavce. Kranjska Sava denimo je že od julija družbeno podjetje, sindikat pa zaradi zamude ni mogel na isti vlak in delavci so mu lahko pripisali še eno črno piko.

Razpravljalci v kranjskem sindikalnem predsedstvu so podvomili tudi v zamisel, da se neodvisni sindikati legitimirajo kot politična organizacija, saj bi morala biti v novih okoliščinah središča njegova zaščitna vloga. O organizaciji so sodili, da bi morala biti gibljiva, naj si jo vsak sindikat podjetja kroji, kakor mu je najbolj po volji. To plat medalje so primerjali s stavkami, ki so sindikate same naučile, kakšen odnos kaže imeti do njih. Kakor poprej v republiškem vrhu, je bilo dosti razmišljanj tudi o prihodnji osrednji vlogi sindikatov dejavnosti. Teritorialni organiziranosti po novem bolj ali manj odzvanja navček, vendar razpravljalci niso bili za to, da se občinskim sindikatom docela vzame veljavo. Pri kolektivni pogodbi resda ne bodo imeli odločilne besede, verjetno pa bodo bedeli nad njenim izvajanjem. Ali kot je dejal eden od navzočih, propadle tovarne bodo reševali v občini, njihove delavce pa brzkone občinski sindikati.

D. Z. Žlebir

Novi zneski s sindikalne liste

Dokler še ni kolektivne pogodbe...

Strokovna služba republiških sindikatov sprti pripravlja vrednosti nekaterih nadomestil in stroškov v zvezi z delom, tako imenovano sindikalno listo, ki bo veljala vse do uveljavitve kolektivne pogodbe. Najnižji osebni dohodek zdaj znaša 8.600.000 dinarjev, zajamčeni pa 6.500.000 dinarjev.

Sindikalna lista, ki torej velja v prehodnem obdobju do kolektivnih pogodb, vsebuje pravice iz dela in gospodarjenja, med katerimi sta središčni določbi minimalni in zajamčeni osebni dohodek, opredeljeni pogoji za delo, nadurno delo, plače pripravnikov in faktor delovne dobe. V drugem poglavju so opredeljena nadomestila osebnih do-

hodkov. V tretjem piše vse o prejemkih skupne porabe. Tako denimo regres za letni dopust (oblikovanje mase) znaša 4.330.500 dinarjev, jubilejne nagrade za 10, 20 in 30 let delovne dobe 3.608.700, 5.413.100 in 7.217.400 dinarjev. Nagrade ob delovni ali starostni upokojitvi so vredne 21.652.300 dinarjev, odpravnine delavcu, ki zaradi zmanjša-

pravice članov sindikata, od brezplačne pravne pomoči, denarne pomoči v primeru bolezni ali nesreče, pomoči pri varstvu samoupravnih, državljskih ali človečanskih pravic, do varstva sindikata pri uveljavljanju pravic do dela in iz dela.

Podobno kot sedanja sindikalna lista bo videti tudi kolektivna pogodba. V njej bodo večidel vsa sedanja določila, le z zakonom določeni zneski zajamčene plače ne bo sodil vanjo.

D. Z. Žlebir

Izguba v Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja

Zlata srednja pot

Ljubljana, 25. oktobra - Zaradi velike izgube, ki si jo je pripisovala Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja, so v odboru za plan in finance te skupnosti predlagali, naj bi se prispevna stopnja za pokojninsko in invalidsko zavarovanje povečala, in sicer iz bruto osebnega dohodka z 19,1 na 20, 1 odstotka, iz dohodka pa z 2,86 na 6,93 odstotka.

Kljub stiski, ki davi pokojninsko skupnost, saj je ob devetmesečju že za 752 milijard v izgubi, do konca leta pa bi rdeče številke narasle na okoli 2.800 milijard, pa se delegati skupščine SPIZ naslednjega dne niso ogreli za predlog odbora. Skupnost resda bremenijo zelo široke pravice upokojenec, vendar izgube ne gre pripisati zgolj njim. Eden od razlogov za rdeče številke so tudi predpisi, ki omogočajo odložitve roka plačila prispevkov iz bruto osebnih dohodkov, o čemer so nedavno tega tožile tudi zdravstvene skupnosti. Zaradi zamika plačila se v blagajno skupnosti nateče le toliko denarja, kot bi bila prispevna stopnja 17,69 odstotka.

Posledic prešibkega denarnega priliva upokojenec ne bi smeli čutiti, saj njihova pravica iz minulega dela ne bi smela biti okrnjena. Prav tako pa so delegati skupnosti sodili, da tega bremena ne gre valiti na že zdaj zelo obremenjene plače. Zato so se ogreli za kompromisno rešitev: iz bruto osebnih dohodkov se prispevek za SPIZ ne bi povečal, medtem ko bi iz dohodka stopnjo povečali za tri indekne točke.

D. Ž.

PRED KONGRESOM SLOVENSkih KOMUNISTOV

PRED KONGRESOM SLOVENSkih KOMUNISTOV

Osnutek programa Zveze komunistov Slovenije "Za evropsko kakovost življenja"

Slovo realnemu socializmu in jugoslovanskim merilom uspešnosti

Ljubljana, 23. oktobra - Milan Kučan, predsednik predsedstva CK ZKS, je na ponedeljkovi tiskovni konferenci, na kateri so prvič javno predstavili osnutek programskega dokumenta ZKS, ki ima naslov Za evropsko kakovost življenja, dejal, da je program trdno naslonjen na realnost in da je odziv na izživ jugoslovanske krize in na izživ našega prihodnjega življenja v prenovljeni Sloveniji in Jugoslaviji. Če je tak, torej realen, bo tudi zmožgal mobilizirati ali vsaj spodbuditi ustvarjalne sile naših ljudi za procese demokratične obnove socializma. "Dokument ne zapira stališč in ne daje končnih odgovorov, jih pa ponuja in poziva k ustvarjalnemu razmišljanju. Če mu bo uspelo izzvati alternativne predloge in razmišljanja, potem bo v tej fazi nalogo opravil, ker bo že zmožgal vplivati na zavest in ravnanje ljudi," je dejal Milan Kučan. "Naša ambicija je, da to ni samo programski dokument, vodilo za našo politično akcijo po kongresu ZKS, ampak je to tudi programski dokument, s katerim se bomo politično legitimirali na volitvah - kot del socialistične slovenske fronte. Gre za to, da ponovno preverimo svojo legitimnost. Ne zato, ker bi mislil, da te legitimnosti nimamo - ta zveza komunistov je to legitimnost dobila med narodnoosvobodilnim bojem in v revoluciji - ampak gre za to, da ZK zdaj to legitimnost potrdi na demokratičen način z volitvami, s takšnimi, kot o njih pišemo v programskem dokumentu in za kakršne se zavzemamo."

ZKS - stranka družbene prenove in le ena od političnih organizacij

Dr. Ciril Ribičič, član predsedstva CK ZKS in predsednik programske komisije, je dejal, da Zveza komunistov Slovenije namesto boja proti meščanski desnici, kontrarevoluciji in separatizmu ponuja partijski in širši javnosti pozitiven program družbenih reform, program, ki daje dokončno slovo realnemu socializmu, in program, ki se odpuveduje internim jugoslovanskim merilom uspešnosti. "Za Evropo pri nas doma!" se zavzemamo tudi zato, da ne bi izgledalo, kot da se moramo iz Jugoslavije izdvojiti in krajevno dislocirati, da bi prišli v Evropo. Ne gre torej le za naš vstop v Evropo, ampak za to, da začnemo po najbolj zahtevnih evropskih merilih živeti in delati doma. Takšen cilj in merilo nista mišljena kot nekaj Sloveniji in Jugoslaviji tujega in ne pomenita idealiziranja tujih dosežkov. Gre sicer za bistveno večjo odprtost za izkušnje najuspešnejših držav Evrope in sveta, pomeni pa tudi kritičen odnos, prevrednotenje in aktivno soustvarjanje evropskih vrednosti," je dejal dr. Ribičič in med drugim ovrigel ugovore, češ da so v ZKS preveč neprizanesljivi do preteklosti in prezahtevni pri načrtovanju prihodnosti. "Res bi bilo slabo, če bi se zaletavali iz ene v drugo skrajnost. Toda bi se nasprotne skrajnosti je še zelo daleč. Pregloboko smo v etatističnem, da bi nas lahko plašili z nevarnostmi liberalnega tržišča. Preglobok je monopol državne in družbene lastnine, da bi se bilo realno bati popolne privatizacije. Pregloboko smo še v vodah enopartijskega sistema, da bi bil realen hiter prehod v večstrankarstvo, ki bi onemogočalo nadstrankarsko povezovanje in nestransko politično aktivnost..." je dejal dr. Ribičič in poudaril, da postaja ZKS vse bolj le ena od več političnih organizacij, ki se v medsebojni konkurenci bojujejo za zaupanje javnosti in naklonjenosti volilcev, in da bodo slovenski komunisti zastavili vse sposobnosti, moči in vpliv za uresničitev novih programskih usmeritev - ne več po poti ukazovanja, predpisovanja ali vsiljevanja odločitev, ampak tako, da bodo družbi ponudili program in za njegovo uresničevanje sprejeli toliko družbene (so)odgovornosti, kakršna bo stopnja zaupanja, izražena v volilnih rezultatih.

Izhodišče - človek vsakdanjega življenja in potrebe

"Naše izhodišče je človek vsakdanjega življenja in najbolj legitimnih potreb, kot so potrebe po miru, svobodi, ustvarjalnosti, ekološkem ravnotežju, zdravju, enakopravnosti, socialni varnosti, druženju, ljubezni, sreči, igri in lepoti. Za nas sta smiselni le gospodarjenje in politika, ki upošteva primarnost teh človekovih potreb," so besede, zapisane v uvodu osnutka programskega dokumenta Za evropsko kakovost življenja (in za družbeno blaginjo prebivalstva v Sloveniji in Jugoslaviji). Da bi dosegli takšno kakovost in blaginjo, bo treba zagotoviti (in zagotavljati) spoštovanje človekovih pravic in svoboščin, mir doma in v svetu, pravni red, ki utrjuje in zagotavlja svobodo in varnost ljudi, višji življenjski standard (osem tisoč ECU-jev na prebivalca v drugi polovici devetdesetih let), bolj svobodno in ustvarjalno delo z večjimi učinki in rezultati, takojšnje reševanje najbolj žgočih ekoloških problemov, visoko produktivno zaposlenost, skrb za prvo zaposlitev in zadostno solidarnost za delavce, ki niso sposobni za delo ali se prezaposlujejo, postavljanje oblasti na volitvah in nadzor ljudi nad njo, družbeni, nazorski in politični pluralizem, vstop v evropske integracije in zlasti v evropsko gospodarsko skupnost, bivanje v Jugoslaviji po meri enakopravnih narodov in narodnosti...

Za državljanske svoboščine in proti smrtni kazni

Ker so merilo za uresničevanje človekovih pravic in svoboščin lahko le najvišji mednarodni standardi, ki so jih oblikovali zlasti v Združenih narodih in v Svetu Evrope, se zveza komunistov zavzema za to, da bi Jugoslavija ratificirala protokol k paktu o državljanskih in političnih pravicah, da bi, ko bi bilo to možno, pristopila k evropski konvenciji o človekovih pravicah in da bi zagotovila spoštovanje tistih mednarodnih pravnih aktov, ki jih je že sprejela. Ker je človekovo življenje nedotakljivo in najvišja vrednota, predlaga odpravo smrtnih kazni v Jugoslaviji; sicer pa se zavzema tudi za to, da bi s spoštovanjem načel pravne države, z javnostjo in preglednostjo zakonov ter predvsem z neodvisnostjo sodstva in sodnikov varovali človeka pred državno represijo. Osnutek programa ZKS se sicer ne odreka samoupravljanju, vendar samoupravljanje ne razume več kot "integralnega družbenega sistema", ampak le kot pravico vsakogar do sodelovanja pri (so)odločanju o skupnih in javnih zadevah, v podjetjih pa predvsem o vprašanjih razvoja in delitve dobička.

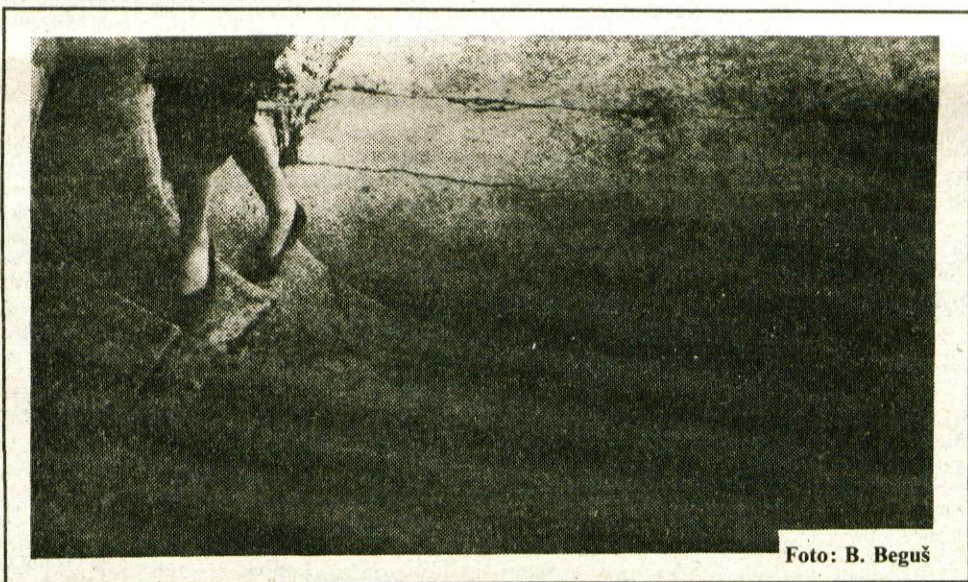

Foto: B. Beguš

V konkurenci z drugimi do nove legitimnosti

Kriza v socialističnih državah z enopartijskim sistemom se pogloblja, vse bolj se kažejo slabosti življenja brez politične konkurence. Zveza komunistov, ki se je že odrekla vnaprejšnjemu monopolu, poskuša v konkurenci z drugimi političnimi organizacijami pridobiti novo legitimnost. Geslo "sestop z oblasti" pomeni, da je pripravljena sodelovati pri oblasti le toliko, kolikor si bo s svojim programom pridobila zaupanja med volilci na svobodnih in poštenih volitvah. Politični pluralizem sam po sebi ne bo rešil družbenih problemov, pomeni pa nov način odločanja in oblikovanja oblasti, ki bo legitimno izvoljena, časovno omejena in nadzorovana. Ker so stranke le eden od temeljev sodobnih pluralnih družb, niso in ne morejo pa biti edini, se ZKS zavzema za oblikovanje in delovanje novih družbenih gibanj in drugih oblik interesnega združevanja in organiziranja, ki naj dopolnijo politično, zlasti strankarsko organiziranost družbe.

Ni končnih rešitev narodnega vprašanja

Kako naj bi si po mnenju komunistov uredili jugoslovansko skupnost in življenje v njej? "Narodnega vprašanja ni mogoče rešiti enkrat za vselej, ampak je treba vedno znova demokratično iskati časa najprimernejše rešitve in se ne spuščati pod raven že doseženega," menijo v ZKS in poudarjajo, da se bodo odločno bojevali proti težnjam, ki razbijajo Jugoslavijo,

podcenjujejo in rušijo ustavne temelje, zanikajo pravico narodov do samoodločbe in celo obstoj nekaterih narodov, vidijo edino perspektivo razvoja Slovenije zunaj Jugoslavije... Federacija lahko postane sodobna in učinkovita zvezna država le, če se bo "odrekla" pooblastilom, ki ji (v nasprotju z delovanjem tržnih zakonitosti) omogočajo prerazporejanje dohodka, in če bo priznavala razlike in samostojnost njenih republik. Zvezna skupščina naj bo sestavljena iz zbora državljanov in iz zbora republik in pokrajin, v katerem naj bi vedno, kadar bi to zahtevala katerakoli republika skupščina ali njena delegacija, odločali na podlagi soglasja vseh delegacij. Spreminjanje položaja avtonomnih republik ni le srbska zadeva, ampak jugoslovansko vprašanje - tudi zato, ker so evropski civilizacijski standardi o pravicah državljanov, naroda in narodnosti enaki za Slovenijo kot za Kosovo in ostale dele Jugoslavije in ker se v vsaki družbi raven pravic in svoboščin meri po tem, kako se uveljavljajo tam, kjer je to (objektivno) najtežje. V ZKS se zavzemajo tudi za drugačno ustavno prakso: republiška ustava naj bo izvirna in prva, zvezna pa izvedena iz republiških in le trden dogovor, katere naloge bodo narodi, narodnosti, republike in avtonomni pokrajini uresničevali na zvezni ravni.

Ni lastnine brez lastnika

"Naš cilj je zdravo in sodobno v svet odprto gospodarstvo, ki bo omogočalo materialno in duhovno blaginjo in napredek ljudi," so besede, zapisane v gospodarskem delu osnutka partijskega programa Za evropsko kakovost življenja. Program "prisega" na trg, konkurenco, bogastvo lastninskih, organizacijskih in drugih oblik gospodarjenja, na odprtost v svet, spo-

podarskega in znanstveno-raziskovalnega odločanja. Naloga države je, da usmerja okolju prijazen razvoj, ekološko premišljeno investicijsko dejavnost in da z davki in s prerazdeljevanjem dohodka spodbuja ekološko prijazno proizvodnjo.

Politični sistem naj služi človeku in ne državi

ZKS se zavzema za neposredne, tajne, splošne in poštene volitve za delegate (poslanke) skupščin na vseh ravneh, za zmanjšanje števila članov predsedstva SRS (možna rešitev bi bil tudi predsednik republike, ki bi bil izvoljen na neposrednih volitvah), za enodomeno (morda tudi dvodomeno) skupščino, ki bi za svoj izvršilni organ izvolila vlado (njeneje predsednika bi določil predsednik republike), za takšne skupščinske preiskovalne odbore, ki bi imeli običajne pristojnosti, kot jih imajo podobni tovrstni organi v svetu, za razne oblike "funkcionalne demokracije", ki bi raznim organizacijam omogočale, da bi sodelovale pri odločanju o tistih vprašanjih, ki zadevajo njihove interese, za spremembo kazenske zakonodaje, za nadaljnjo demokratizacijo kazenskega postopka in ožjenje pooblastil organov za notranje zadeve pri prvem stiku z osumljencem ter za odpravo mišljenjskega delikta... Vsi splošno veljavni predpisi morajo biti javno objavljeni, interna navodila državnih organov pa ne smejo vsebovati določb, ki se neposredno nanašajo na pravice in dolžnosti državljanov in na pooblastila državnih organov. Izvolitev sodnikov (na podlagi javnih razpisov in poklicnih meril) naj bo v pristojnosti republiške skupščine in naj bo trajna, za neodvisnost sodišč pa je pomembno tudi to, da se financirajo iz republiškega proračuna.

Pomoč za samopomoč

Socialna politika, za kakršno se v svojem programu zavzema ZKS, izhaja iz tega, da je vsakdo najprej sam odgovoren zase in za svoje blagostanje, šele potem pa družba, ki mora poskrbeti, da solidarnost ne bo potuha slabemu delu, ampak dejansko pomoč tistim, ki jo rabijo. "Smo proti obveznemu upokojevanju. Kdor je zmožen in voljan delati, naj dela ne glede na delovna in življenjska leta. Še bolj kot za mlade pa za starejše velja, da "delo" ne pomeni zgolj zaposlitve s polnim delovnim časom," so zapisali v osnutek programa, ki med drugim izraža tudi zahtevo po stanovanjski reformi in novi stanovanjski politiki. V slovenski zvezi komunistov so za to, da bi del družbenih stanovanj prodali njihovim stanovalcem tako, da bi jim omogočili plačilo s povečano stanarino (v 20 do 30 letih), del pa bi namenili za kadrovska, najemna in solidarnostna stanovanja.

Proti talilnemu loncu!

Komunisti se izrekajo za popolno enakopravnost državljanov ne glede na spol, versko, svetovnonazorsko, mišljenjsko prepričanje in nenasilno seksualno ravnanje in zato tudi ne pristajajo na družbo "talilnega lonca", ki nasilno briše razlike. V programu se najprej sprašujejo, ali je ženska lahko obrambni minister, že nekaj vrst nižje pa (hudomušno) odgovarjajo: tudi moški so lahko lepi in tudi ženske so lahko izvoljene. V ZKS priznavajo, da sta pri nas spola formalno-pravno ekonomsko in politično enakopravna, da pa je v praksi še precej blokad, ki onemogočajo enakopravnost. Da bi krivico vsaj nekoliko popravili in zagotovili večjo udeležbo ženske v političnem življenju, bodo na prihodnjem kongresu predlagali v vodstvene organe najmanj četrtino žensk, za volitve 1990 pa vsaj 30 odstotkov.

Verujočim niso več zaprta vrata

Zveza komunistov Slovenije se odpuveduje demokratičnemu centralizmu, ker želi, da v organizaciji ne bi prevladovali hierarhični odnosi, ampak enakopravnost članov, različnost in pluralizem, tekmovanje alternativnih načrtov... V (prenovljeni) ZKS se bo lahko vpisal vsakdo, ki bo sprejel njene programske cilje, statut in bo plačeval članarino. Vrata bodo torej odprta vsem, ki bi želeli delovati v ZK - tudi vernim. "Načelo o apriornem nesprejemanju vernih v ZK je preživeto, anarhonično," ugotavljajo v ZKS in obljublajo, da novih članov ne bodo več spraševali, ali verujejo ali ne.

KRATKE GORENJSKE

Lovska razstava v Galeriji Avsenik - Minuli teden v petek je lovška družina Begunjščica v radovljiški občini v Galeriji Avsenik v Begunjah skupaj z lovskimi družinami iz Slovenije odprla bogato in zelo zanimivo razstavo trofej male in velike divjadi. Razstavo s številnimi najrazličnejšimi trofeji so popestrili tudi s slikami na temo lova avtorja Andreja Militarova in z zvočnimi posnetki iz življenja v gozdu. Že ob otvoritvi, ko sta nastopila zbor gorenjskih rogostov in gorenjski lovski pevski zbor, so si razstavo ogledali številni ljubitelji lova iz raznih krajev Slovenije in tudi onkraj meja. Ogled bogate razstave v Galeriji Avsenik toplo priporočamo vsem, še posebej pa ljubiteljem narave in lovcev ter staršem z otroki. Prireditelji so ob otvoritvi napovedali, da bo razstava odprta predvidoma do 10. decembra. - A. Ž.

Ogled Hribarjeve hiše

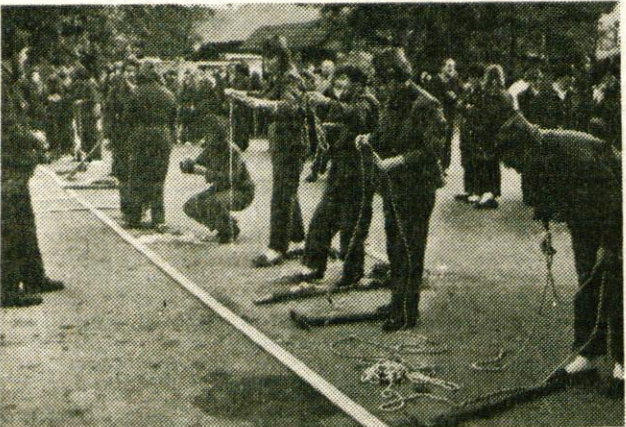
Cerklje - V krajevni skupnosti Cerklje pod Krvavcem so se pred dnevi dogovorili s predstavniki Ljubljanske banke - Temeljne banke Gorenjske Kranj, da si bodo prebivalci krajevnih skupnosti pod Krvavcem jutri (sobota) med 11. in 16. uro lahko ogledali prenovljeno Hribarjevo hišo v Cerkljah, v kateri ima svoje prostore tudi banka. Če bo vreme jutri slabo, bodo ogled organizirali kasneje in krajane pravočasno obvestili.

Prvenstvo za rezervne starešine

Radovljica - Občinska konferenca Zveze rezervnih vojaških starešin Radovljica po programu usposabljanja za leto organizira za vse rezervne vojaške starešine v občini tradicionalno občinsko prvenstvo v streljanju. Za starešine z območja Bohinja, Bleda, Gorij, Bohinjske Bele, Zasipa in Radovljice je bilo streljanje prejšnjo nedeljo, 15. oktobra, za člane ZRVS iz drugih krajevnih organizacij v občini pa minulo nedeljo, 22. oktobra. Udeležba na prvenstvu je sicer obvezna za vse starešine do 55. leta. Zato bo za zamudnike streljanje v nedeljo, 29. oktobra, od 8. do 12. ure na strelišču na Bohinjski Beli. (jr)

150-letnica prve fotografije

Radovljica - Proslavitvi 150-letnice prve fotografije na Slovenskem se je letos pridružil tudi Fotokino klub Radovljica in sicer z jubilejnimi razstavami del svojih članov v fotogaleriji Pasaža v radovljiški graščini. V začetku tega meseca so odprli razstavo Pionirski foto, na kateri razstavlja 14 avtorjev 43 del. 3. novembra bo razstavljal prva skupina članov in sicer 13 avtorjev 25 del, 8. decembra pa druga skupina šestih avtorjev 22 umetniških fotografij. 15. decembra bodo v graščini predvajali tudi najbolj uspele dia filme. (jr)

Tretje srečanje gorenjskih gasilk - V torkovi številki Gorenjskega glasa smo objavili anketo s tretjega srečanja gorenjskih gasilk, ki je bilo minulo soboto popoldne v okviru praznovanja 110-letnice organiziranega gasilstva v Kranju in ob 30-letnici Gasilsko reševalne službe Kranj na Primskovem pri Kranju. Tradicionalno tretje srečanje gasilk sodi pravzaprav v zaključno prireditev različnih dejavnosti gasilcev na Gorenjskem v oktobru. Za prireditelje srečanja je bila uspeša prireditev s tekmovanjem (na sliki) hkrati tudi potrditev in neke vrste obveza, da s tovrstnimi srečanji v prihodnje redno nadaljujejo. Prirejajo jih gorenjske občinske gasilske zveze. Prvo je bilo 1986. leta v Škofji Loki, drugo pa leto kasneje na Bledu. Sobotnega srečanja na Primskovem se je udeležilo blizu 200 članic iz 24 gasilskih društev na Gorenjskem, na tekmovanju, kjer je zmagala ekipa GD Stara Fužina v Bohinju, pa se je pomerilo 18 ekip. - A. Ž.

ureja ANDREJ ŽALAR

Krajevna skupnost Koprivnik-Gorjuše

Še letos nova dvorana

Koprivnik - Gorjuše, 26. oktobra - Med krajevne skupnosti v radovljiški občini, kjer z zavzetim delom in s prispevki krajanov ter vztrajnostjo vodstev dosledno uresničujejo načrtane programe, ki so si jih zastavili za to srednjeročno obdobje, prav gotovo sodi krajevna skupnost Koprivnik-Gorjuše. Čeprav se leto še ni končalo in imajo v načrtu še nekaj akcij, že doslej beležijo nove dosežke na različnih področjih.

Janez Korošec

Na komunalnem področju so tudi letos nadaljevali z uresničevanjem programa, ki so si ga zastavili že pred leti in ga v precejšnji meri tudi že uresničili. Predsednik skupščine krajevnih skupnosti Janez Korošec zadovoljen ugotavlja: "Na Koprivniku smo letos naredili že pred časom načrtovano avtobusno postajališče. Prihodnje leto imamo v načrtu eno do dve takšni tudi na Gorjušah. Sicer pa na Koprivniku trenutno končujemo tudi novo vodovodno zajetje; že peto po vrsti. Krajanje so sami skopali 810 metrov jarka od novega zajetja do obstoječega rezervoarja. Upamo, da si bomo na ta način enkrat vendarle prigrisnili dovolj vode, saj nas prihodnje leto čaka le še rešitev problema med Koprivnikom in Gorjušami in sicer na območju Zahlevar-Novak. Precej pa smo letos naredili tudi na cestah, saj smo z delom in prispevki (krajanje so prispevali več kot 22 starih milijard dinarjev) uredili in asfaltirali še skoraj pol drug kilometer cest."

Svoj program, ki so si ga zastavili že pred leti, so letos uresničevali tudi gasilci. V gasilskem domu, ki so ga lani spravili pod streho, so že v začetku leta uredili zgornje prostore. "Zasluga gasilcev in seveda vseh krajanov Koprivnika je, da bomo v gasilskem domu, kot kaže še letos, dobili dvorano za različna srečanja, prostore za krajevno skupnost in za društva," pravi predsednica krajevnih skupnosti in socialistične zveze Marica Sodja. "Za ureditev zgornjih prostorov s 300 kvadratnimi metri lesenih opažev je bilo narejenih prek 1200 prostovoljnih ur. Zadnjo soboto je bila delovna akcija za ureditev tlaka v spodnjem delu. Še z eno podobno akcijo bodo v spodnjem delu naredili keramični pod in opremlili sanitarne prostore. Računamo, da bodo vsa dela, čeprav trenutno, ko je neverjetno lepa jesen, dela ne manjka tudi doma, končana še letos in da bomo še pred novim letom dobili dvorano."

Aktivni pa so zadnje čase tudi mladinci v krajevni skupnosti. Po zadnji tribuni poleti v šoli na Koprivniku so pred dnevi prav mladi iz krajevnih skupnosti odločno poudarili, da ukinjenega oddelka za tretji in četrti razred ne mislijo pozabiti; še več, zahtevajo, da se za krajevno skupnost po vzorcu Črne na Koroškem izdela v občini

Marica Sodja

Marjana Zupan

razvojni program, ki mora vključiti tudi pošto, zdravstveno postajo... "Prejšnjo nedeljo pa smo po uspešni akciji zbiranja pomoči za prizadeto območje v Halozah skupaj s predstavniki krajevnih skupnosti in krajevne konference SZDL ter RK obiskali prizadeto domačijo v krajevni skupnosti Majšperk in družini izročili štiri stare milijarde dinarjev, ki smo jih pred tem zbrali (poleg oblačil) v krajevni skupnosti. Našo skupno akcijo pa je podprlo tudi Gozdno gospodarstvo Bled, ki nam je omogočilo prevoz s kombijem," je med zadnjim obiskom v krajevni skupnosti zadovoljna nad uresničevanjem načrtanega programa povedala predsednica mladinske organizacije Marjana Zupan.

A. Žalar

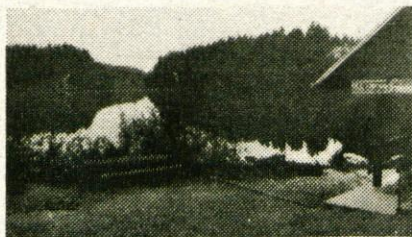
GORENJSKI GLAS

Ribiška brunarica na Bregu

Prijetni in znani kotichek

Breg ob Savi, oktobra - Člani Ribiške družine Kranj so si ob Kranjskem jezeru v Prašah in na Bregu ob Savi zgradili ribiški brunarici. Obe sta ob koncu tedna oziroma ob popoldnevih dobro obiskani. Jelka Borišek, ki skrbi za brunarico na Bregu ob Savi, pravi, da je ob koncu tedna ta kraj za marsikoga prijeten in tudi že dobro znan kotichek.

Brunarica na Bregu ob Savi so člani kranjske ribiške družine zgradili pred dvema letoma. Od izgradnje brunarice ima tu svoj prostor tudi Vodnogospodarsko podjetje Kranj, v katerem ima naprave za posredovanje ob morebitni onesnaženosti in nujnih posegih za čiščenje jezera.

Brunarica na Bregu ob Savi ima poleg razgledne terase tudi prijeten prostor za piknike...

Kranjskem jezeru ne le ribiči kranjske ribiške družine, marveč tudi domačini in izletniki iz raznih krajev. Posebej Ljubljancem, ki jih je tudi vse več včlanjenih v kranjsko ribiško družino, je precej..."

Poleg "kratkega" okrepčila ali v vročih dneh hladnega odžeganja Jelka z možem Tonetom, ki je prav tako član Ribiške družine Kranj, rečni nadzornik in še ribiški čuvaj povrh, postreže tudi s pečenimi ribami ali po dogovoru s čim drugim na žaru. Ribiči ali izletniki v brunarici dobijo tudi dovolilnice, lahko pa rezervirajo tudi čolne za lov na jezeru.

"Pogosto se oglašijo tudi manjše skupine ali organizirane družbe in se dogovorijo za priložnostne piknike. Posebej poleti je tukaj ob lepem vremenu vedno živahno. Lani je bilo jezero tako čisto, da so se v njem lahko kopali. Letos poleti se tudi marsikdo ni odrekal kopanju, vendar ob bregu voda ni bila najbolj čista. Zato smo pri brunarici uredili prho."

Jelka Borišek

V teh toplih jesenskih dneh je posedanje na terasi brunarice res pravi užitek. Jelka pa pravi, da ni nič manj živahno tudi pozimi, čeprav je sneg; saj se ribiči ne odrečejo ribolovu v jezeru, ki je bogato s ščukami, postrvmi in drugimi ribami. Menda je Kranjsko jezero že tako bogato z ribami, da ni nobene škode, če, ko se odločite za ribolov, pozabite "žajfo" doma.

A. Žalar

Gasilske novice

Kranj - Ta mesec, v okviru meseca požarne varnosti, so bile v gorenjskih gasilskih društvih različne aktivnosti. Industrijska in poklicna gasilska društva so na primer preverjala delovanje gasilskih oziroma vodnih topov. Ponekod so se preizkusili v usposobljenosti za gašenje večjih požarov. Marsikje so se gasilci lotevali delovnih akcij pri gradnji ali urejanju gasilskih domov oziroma prostorov in organizirali v krajevnih skupnostih preglede hišnih gasilskih aparatov. Sicer pa je bilo letošnje leto za gasilce po svoje rekordno tudi zato, ker so marsikje nabavili in dopolnili svojo opremo, ali pa celo dobili nove avtomobile. (ip)

ATC Bohinj Jezero

Prvi telefoni že prihodnji mesec?

Bohinj, 26. oktobra - Potem ko so se sredi leta napovedi o izgradnji in razvoju telefonije v Bohinju oziroma v Zgornji bohinjski dolini in v Spodnji, do vključno vasi Brod, premaknili z mrtve točke, kaže, da bodo, če ne bo posebnih zapletov, prvi telefoni pri Jezeru zazvonili že prihodnji mesec.

Uresničitev želje krajanov, predvsem v Zgornji bohinjski dolini, da bi dobili telefone, se je pravzaprav približala po večletnem razmišljanju in sestankih v začetku tega leta. Predstavniki Podjetja za PTT promet Kranj, so namreč takrat pojasnili, da bi Bohinj Jezero moral za uresničitev programa dobiti novo telefonsko centralo s 600 priključki. "V krajevni skupnosti Srednja vas smo se zato aprila letos povezali z izvajalcem Iskro Unitel Blejska Dobrava in po ponudbi je potem že 12. junija letos sledil podpis pogodbe za izdelavo in montažo telefonske centrale s 600 priključki," je pred dnevi povedal predsednik sveta KS Srednja vas v Bohinju Franc Cvetek.

V Iskri Unitelu na Blejski Dobravi so glede na potrebe in dolgoletne želje po telefoniji v Zgornji dolini (in ker je območje brez industrije) odločili takrat celo za 20 odstotkov nižjo ceno. Hkrati pa jim je uspelo devetmesečni pogodbeni rok za izdelavo in montažo centrale skrajšati kar za pol leta oziroma na tri mesece.

"Po zadnjih informacijah iz Iskre Unitel je centrala že gotova in če ne bo posebnih gradbenih težav v prihodnjih dneh, bodo že prihodnji mesec delavci Iskre Unitela začeli z montažo. Tako bi prvi interesenti na območju Jezera okrog 20. novembra že lahko bili priključeni na centralo; če ne bo kakšnih nepredvidenih zapletov," je povedal Franc Cvetek.

Hkrati pa se na celotnem območju nadaljuje tudi drugi del akcije za izgradnjo primarnega in sekundarnega omrežja za Zgornjo bohinjsko dolino in za Spodnjo do vključno vasi Brod. Trenutno usklajujejo že pred časom izdelane projekte in če bo šlo vse po programu, upajo v vodstvu krajevnih skupnosti, bi morda že prihodnje leto tudi na celotnem območju, ki bo povezano s centralo Bohinj Jezero, že lahko zazvonili telefoni.

A. Žalar

KRAJEVNA SKUPNOST TRATA ŠKOFJA LOKA

Na podlagi 49. člena Statuta KS razpisuje Svet KS Trata po sklepu z dne 23. 10. 1989 prosta dela in naloge:

TAJNIKA KRAJEVNE SKUPNOSTI TRATA

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- srednja strokovna izobrazba - V. stopnja ter 2 leti delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih
 - znanje strojepisja
 - imeti mora organizacijske sposobnosti
- Kandidat bo izbran na dobo 4 let in je po preteku te dobe lahko ponovno imenovan. Delo je vezano za občasno delovni čas.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 8 dni po objavi razpisa na naslov: Svet krajevnih skupnosti Trata, Frankovo naselje 69, Škofja Loka.

Bliskovito spreminjanje pogojev gospodarjenja poraja vse več gospodarskih žarišč

Seznam bolnikov je vse daljši

Ljubljana, 24. oktobra - "Žarišča so raztresena po vsej Sloveniji, največ problemov pa je v Mariboru, več problemov imajo v večjih organizacijah, glede na panoge pa kovinsko predelovalna dejavnost, veliko težav ima tekstilna industrija, odpirajo pa se problemi lesno pohištvene industrije," je na časnarski konferenci dejal Uroš Slavinec, predsednik republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo.

Ocena gospodarskih gibanj v Sloveniji je umirjeno pozitivna, je dejal Uroš Slavinec in jo zaradi težav z informacijskim sistemom (po nekaterih ocenah so gospodarski rezultati napihneni za 30 odstotkov) utemeljil z 3,1 odstotnim porastom fizičnega obsega proizvodnje in 11 odstotnim porastom izvoza v letošnjih devetih mesecih v primerjavi z enakim lanskim razdobjem. Investicije so realno upadle, v devetih mesecih pa je bilo ustanovljenih nekaj manj kot 400 novih podjetij, dva meseca star podatek pa pravi, da je bilo odprtih 1.500 novih obratovalnic. To so zlasti zasebna in mešana podjetja, v Ljubljani pa jim je uspelo ustanoviti tudi prvo mešano zunanjetrgovinsko podjetje, njegovi lastniki sta dve banki, dve družbeni podjetji, obrtna zadruga in 15 zasebnikov.

Pri reorganizaciji imajo probleme zlasti veliki sistemi

V procesu reorganizacije bo ključno, kako se bodo prestrukturirali tako imenovani veliki sistemi, je dejal Slavinec in dodal, da so borbe zelo hude, inertnost real-socialistične miselnosti še zelo navzoča, svojo vlogo še vedno intenzivno igrajo lokalizmi, tudi občini insistirajo, kako kaj pospešiti.

V tem smislu je največ vprašanj zadevalo Iskro, Uroš Slavinec je dejal, da še ni povsem jasno, kakšna bo njena reorganizacija, da se vlada v to pač ne bo vtikala, čaka pa, kakšni bodo konstruktivni predlogi, kar naj bi bilo znano v prihodnjih dneh oziroma tednih.

McKinseyjev projekt za slovenske železarne

V Engineeringu nastala mešana družba

Nov prisilni upravitelj

Kranj, 25. oktobra - Kljub prisilni upravi se v delovni organizaciji Astra Engineering problemi zaostrujejo, občinska skupščina je namesto Janka Mačka zdaj za prisilnega upravitelja imenovala Mirana Kežarja. Upanje vliva oktobra ustanovljena mešana družba Dolnov, ki naj bi zaposlila še del Engineeringovih delavcev.

Na nekaterih objektih, ki so predstavljali največje finančno breme, so bile reklamacije že rešene, dve večji sta še preostali, medtem ko novih, zahtevnejših poslov zaradi odhoda strokovnjakov praktično ne morejo sprejemati. Dokajšnje finančno breme predstavlja tudi kredit,

ki ga ima Engineering pri Astrini interni banki, zato zdaj potekajo razgovori, da bi se v razrešitev tega problema vključila mešana družba Dolnov, ki je bila ustanovljena znotraj Engineeringa in v sodni register vpisana 13. oktobra. V njej je približno 80 odstotkov zaseb-

na kapitala Petra, Marije in Lidije Žibert.

Obstaja torej upanje, da se bo Engineering izognil stečaju, saj bo zaposlil za republiška sredstva za prekvalifikacijo delavcev, ki naj bi v družbi Dolnov opravljali drugačno delo, kot so ga doslej v Engineeringu. V razreševanje problematike prezaposlitve pa se bo vključila tudi občinska skupnost za zaposlovanje.

Mešana družba Dolnov (domače ime družabnikov), ki jo kot vršilec dolžnosti direktorja vodi Peter Brinovc, je registri-

Mariboru. Pregled po panogah pa pove, da jih ima največ kovinsko predelovalna industrija: TAM Maribor, Tomos Koper (deloma že v stečaju), Litostroj Ljubljana, LTH Škofja Loka, SIP Šempeter, EMO Celje, Energoinvest Črnuče. Med njimi je trenutno v središču pozornosti TAM, posebna delovna skupina, ki jo vodi Uroš Slavinec bo v prihodnjih dneh "objavila" ukrepe, ki bodo ostrejši od dosedanjih in zaradi tega tudi boleči. V TAM-u na klasičen način cilj ne bo dosežen, je dejal Slavinec, razmišljajo tudi o vrednostnih papirjih pri razrešitvi velike zadolženosti TAM-a v banki in pri dobaviteljih (pomembna je tudi kranjska Sava), saj mora mariborska banka glede na 16. člen nove bančne zakonodaje v naslednjih dveh letih prilagoditi obseg posojil zakonsko določenim omejitvam, kar z drugimi besedami pomeni, da se v ozdravitve TAM-a bistveno ne more več vključiti.

Tako kot pri TAM-u nameravajo tudi pri Litostroju angažirati zunanjo svetovalno organizacijo. Srečali se bomo tudi s silovitostjo Litostrojevih problemov, je dejal Slavinec, če ne bodo radikalno, ostro in konsistentno izpeljali sanacijskega programa.

Poleg tekstilnih se odpirajo problemi pohištvene industrije

Na seznamu tekstilnih bolnikov sta gorenjski tekstilni tovarni, BPT Tržič in Tekstilindus Kranj, sledi mariborski MTT, težave pa imajo tudi druge tekstilne tovarne, zlasti primarci in metražerji. Razlogi so bolj ali manj znani, na novo pa se odpirajo problemi pohištvene lesne industrije, zaostriili so jih prodajni pogoji. Poleg mariborskega Marlesa sta bila omenjena tudi novomeški Novoles in novogoriški Meblo. V elektro industriji pa ima največ problemov Iskra, zlasti njena Avtomatika, kjer bosta šla v stečaj njena ljubljanska tozda (ostaja režija!) in Delta.

M. Volčjak

Direktorji - politiki

Iztekajo se časi direktorjev - politikov, tudi pri delitvi razvojnega dinarja je eno od meril strokovno in sposobno vodstvo.

Pogoji gospodarjenja se spreminjajo tako bliskovito, da zastarelo miselnost brez usmiljenja puščajo ob strani. Na pohodu je pragmatizem, ki dobesedno pometa z dosedanjim vtiikanjem politike v gospodarstvo. Politiki imajo po eni strani vse več dela s politikom, pred vrati so volitve in prvič v povojnem razdobju se pripravljajo na resnični predvolilni boj, zato jim za vse drugo zmanjkuje časa. Po drugi strani pa jim je marsikaj zakonodaja, ki sestavlja gospodarsko reformo, izmaknila iz rok materialne in finančne zvođe, na katere so doslej lahko igrali. S tem pa se seveda spodbujata tudi šahovnica za kadrovske rošade.

Ko pregledujemo aktualni seznam gospodarskih bolnikov, ki je z zaostrovanjem gospodarskih razmer seveda vse daljši, ne moremo mimo spoznanja, da so skorajda praviloma pri krmilu "generalni", ki jih lahko označimo kot direktorje - politike, če jih globoko kriza in neuresničeni sanacijski programi že ni niso odplavili. V globoko krizo pač podjetje ne zaide čez noč, navadno je posledica večletnega prepočasnega odzivanja na spremembe okolja in neustrezne razvojne politike, kar se je zajedlo v vse pore vodenja, ne le na najvišji ravni. Aktualne izkušnje namreč pravijo tudi to, da se stvari ne uredijo le z zamenjavo generalnega in morda še njegovega pomočnika, temveč šele s celotno vodilno in vodstveno ekipo, torej s sodobnejšo filozofijo in prakso vodenja.

Nobena skrivnost ni, da slovenska vlada pri razdeljevanju razvojnega dinarja temeljito pregleda tudi to, kakšno je vodstvo podjetja, ki dobi denar, čeprav tega merila ne obeha na veliki zvon. Kdo drug pa naj bo sicer garancija, da bo denar kar najbolj pametno uporabljen in bo resnično, ne le na papirju dal otipljive učinke, če ni to direktor in celotna vodilna ekipa.

Ob strani pa še vedno ostaja vprašanje, kako so nagajeni sodobni (dobri) direktorji, ki jih marsikje (tudi po Kranju) že iščejo z lučjo pri belem dnevu, zlasti če imajo vlogo metle, ki mora počistiti vse pretekle napake in slabosti ter podjetje znova postaviti na noge. V takšnih delovnih sredinah so plače navadno slabše in nova metla mora deliti usodo vseh zaposlenih. Vprašanje pa je, ali je prav, da je njegova plača bolj podobna plači čistilke v dobrih firmah, naj to zveni kot grenka šala ali ne. Seveda materialna spodbuda ni vse, saj je navadno veliko pomembnejša volja in moč, toda brez nje tudi ne gre.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Kmalu delnice zadružne kmečke banke

Prve dni novembra bodo začeli prodajati delnice zadružne kmečke banke v Ljubljani, z njimi naj bi zbrali 100 milijard dinarjev začetnega kapitala, kar nekateri ocenjujejo kot prevelik pogum, saj zakon predpisuje 20 milijard dinarjev začetnega kapitala. Ustanovni odbor je prve dni oktobra že poslal uradno ponudbe vsem zadružnim organizacijam, delovnim organizacijam s področja osnovne kmetijske pridelave ter drugim, ki so kakorkoli povezani s kmetijstvom, razposlali so jih na 400 naslovov. Prodati nameravajo 500 delnic, vsaka je vredna 200 milijonov dinarjev.

V DELOVNI HALJI

Jože Gros, tapetnik v Zlitu:

Model Kofce delamo že deset let

Križe pri Trziču, oktobra - Kdor kupuje pohištvo, posebej še sedežne garniture, ne more mimo Zlitovih, kajti kljub vsem mogočim, ki se pojavljajo na našem trgu, še vedno veljajo za najboljše. Okvirji so trdno narejeni, odlično je vzmetenje in kar je tudi zelo pomembno: pri Zlitu so ohranili še veliko ročnega tapetniškega dela.

"V sredini je šlarafija za trdnost in vzmetenje," mi pripoveduje sredi dela Jože Gros, eden mlajših od petih tapetnikov, ki so zaposleni v Zlitovem tapetniškem obratu v Križah pri Trziču. "Čez je potegnjen filc, čez filc pena, ki da mehko, čezno puhasti akril, da se vrhnje blago lepše oprime blazine, sedeža. Vse to je seveda treba narediti ročno, da ni nikjer nobene gubice, da se vse lepo prilega. Trenutno imam v delu sedež, model Kofče, ki ga delamo že deset let. Kakšnih

100.000 takšnih garnitur smo že naredili, pa je še vedno povpraševanje po njih. Garnituro sestavljajo dva fotelja, kotni fotelji, kavč in dvosed. Kavč ima vgrajeno dodatno ležišče. Menjamo le vrhnje blago, ki pač mora biti vedno modno. Trenutno je na voljo petnajst različnih vzorcev: od najbolj modnih rožnih do tegale praktičnega in hvaležnega kara v modrih in rdečih barvah. Največ blaga jemljemo pri Dekorativni v Ljubljani.

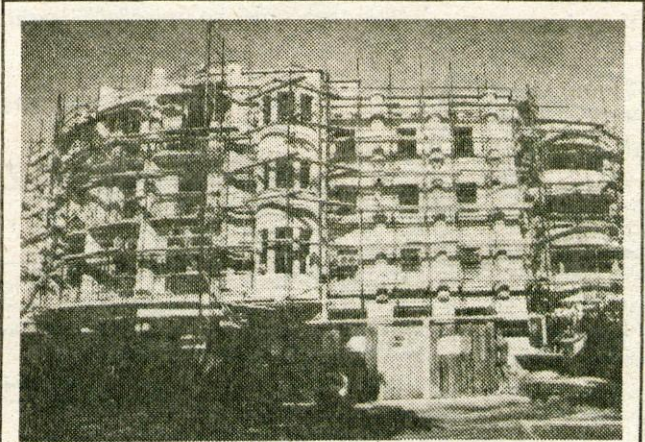
Najtežje delo je prav oblačenje sedeža, kajti kovinski vložek je treba upogniti, če hočeš, da nanj dobro napneš blago. To se ne da narediti strojno, vsaj dobro ne.

V delu imamo tudi nove garniture, kot sta Vitranc in Kamin. Dobro gredo v prodajo. Svoj prodajni salon imamo na Deteljici v Bistrici, sicer pa jih preko Slovenijalesa in Lesnine prodajamo po vsej Jugoslaviji. Osebnih hodek je nekaj srednjega, ne najvišji, ne najnižji v Trziču. Boljši bi bil lahko, če bi dosegli krajši rok plačila pri trgovcih. Rok 90 dni je pri tej inflaciji silno neugoden, toda če bi ga skrajševali, je spet vprašanje, koliko bi prodali."

D. Dolenc

Kranj, 23. oktobra - V kranjskem Globusu so obnovili Meblor salona, predstavljeni so novi izdelki, predvsem oblazinjeno pohištvo, ustavitvi se velja ob Formi 90, ki jo odlikuje naravni hrastov les in lična izdelava, opremljeni za dom (razen kuhinj) so seveda dodana tudi svetila in kovinoplastični izdelki. Meblove izdelke odlikuje kakovost in kreacija, namenjeni so torej zahtevnim kupcem, ki imajo dovolj denarja, da si jih lahko privoščijo. Cene so namreč za naš obubožani življenjski standard vrstoglavo visoke, sedežna garnitura iz govejega usnja (na sliki) stane, denimo, 350 milijonov dinarjev. Meblo seveda cilja v vrhnji cenovni razred, pokriva le 2 odstotka jugoslovanskega trga, njegove izdelke torej kupujejo tisti, ki nimajo samo plače. Kranj je bo besedah predstavnikov Mebla dobra prodajna točka, predstavniki Kokre pa so dodali, da sedanji 20 do 30 odstotni popust, ki ga tovarna daje trgovcu, nato dajejo kupcem. M. V. Foto: F. Perdan

Kranj, oktobra - Podoba stare pošte v središču Kranja se je že krepko spremenila, čeprav gradbena dela še niso končana. Gradnja poteka hitro, saj so s temeljitimi obnovitvenimi deli začeli junija, jeseniški Gradis pa naj bi svoje delo opravil do 25. novembra. Prizidka sta objekta vidno precej razširila, manj opazen pa je dvig poslopja za eno etažo. V kleti, pritličju in treh nadstropjih, nad katerimi bo interni gostinski lokal, bo 1.750 površinskih metrov prostora. V temeljito prenovljenem objektu bo kranjsko trgovsko podjetje Merkur imelo zunanjetrgovinsko dejavnost in konsignacijsko prodajo, kot partner pa bo tam prostore imela tudi poslovalnica Beogradske banke. Foto: F. Perdan

TV SPORED

PETEK

27. oktobra

10.00 Video strani
10.10 Tednik
12.30 Video strani
16.45 Video strani
16.30 TV dnevnik
16.45 Poslovne informacije
16.50 Mozaik, ponovitev
18.10 EP Video strani
17.40 Spored za otroke in mlade
19.05 Risanka
19.12 TV okno
19.17 Naše akcije
19.24 EPP
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.05 Po stopinjah, angleška dokumentarna serija
21.00 Kriminalna zgodba, ameriška nadalj.
21.50 TV Dnevnik 3
22.00 Vreme
22.05 Obraz za film, zabavno-glasbena oddaja
22.45 Propagandna oddaja
0.50 Video strani
2. program TV Ljubljana
17.00 Satelitski programi — poskusni prenosi
19.00 Videomeh, ponovitev
19.30 TV dnevnik
20.00 Žarišče
22.30 Večer kraljevega baleta v Londonu
1. program TV Zagreb

8.20 TV Koledar
8.30 Otroški program
9.00 Šolski program
15.10 Poročila
17.15 TV dnevnik
17.35 Oddaja za otroke
18.05 Številke in črke, kviz — polfinale
19.13 Risanka
19.30 TV Dnevnik 2
20.00 12 ožigosanih, serijski film
20.55 Glasbena oddaja
21.40 TV Dnevnik
21.45 V petek, oddaja o kulturi
22.45 Informativna oddaja za goste iz tujine
22.50 Za lahko noč
1.20 Poročila

SOBOTA

28. oktobra

8.00 Video strani
8.10 Otroška matineja
13.50 Video strani
16.25 EP, video strani
16.30 TV Dnevnik 1
16.45 Poslovne informacije
16.48 Spored za otroke
17.00 Zagreb: DP v košarki
18.25 EP, Video strani
18.30 Na pragu 21. stoletja, avstralska dokumentarna serija
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Utrip
20.15 EPP
20.20 Žrebanje 3 x 3
20.30 Kolo sreče

21.05 TV dnevnik
22.20 J. Lawson: Vrtnice so za bogate, ameriška nadaljevanka
23.10 Krik na pomoč, ameriški film
0.30 Video strani

2. program TV Ljubljana

16.00 Satelitski programi — poskusni prenosi
19.00 Kako biti skupaj, oddaja TV Beograd
19.30 TV dnevnik
20.10 Filmske uspešnice
22.50 Športna sobota
23.10 Evropski kulturni magazin

1. program TV Zagreb

8.50 TV Koledar
9.00 Izbor izobraževalnega programa
14.30 Ljubljeneec publike, sovjetski mladinski film
16.00 Sedem TV dni
16.45 TV dnevnik
17.00 Narodna glasba
17.30 TV drama, ponovitev
18.30 Dokumentarni program
19.15 Vreme
19.30 TV Dnevnik
20.15 Pozitivna ničla, humoristična serija
21.15 Harper, ameriški film
23.10 TV Dnevnik
1.30 Poročila

NEDELJA

29. oktobra

8.45 Video strani
8.55 Otroška matineja
12.00 Kmetijska oddaja
13.00 J. Binder: Houston — legenda Teksasa, ameriška nadaljevanka
16.25 Video strani
16.30 TV Dnevnik 1
16.45 Poslovne informacije
16.50 Ena kuha, druga ne, ameriški film
18.40 Risanka
18.55 Ep, Video strani
19.00 TV Mernik
19.15 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.20 M. Šečerović: Tovarišica ministrca, humoristična nadaljevanka
22.50 Video strani

2. program TV Ljubljana

10.00 Danes za jutri in Vrnitev odpisanih, nadaljevanka TV Beograd
19.30 TV dnevnik
20.25 Potovanja po velikih železnicah sveta, angleška dokumentarna serija
21.15 Dokumentarna oddaja
23.05 Športni pregled

1. program TV Zagreb

9.20 Poročila
9.30 Nedeljsko dopoldne za otroke
12.00 Živeti skupaj, izobraževalna oddaja
13.50 Nedeljsko popoldne
18.45 Risana serija

19.10 TV sreča
19.30 TV Dnevnik
20.00 Balkan ekspres, TV nadaljevanka
22.30 TV Dnevnik
22.50 Informativna oddaja za goste iz tujine
22.25 Za lahko noč
0.55 Poročila

PONEDELJEK

30. oktobra

10.00 Video strani
10.10 TV mozaik
13.25 Video strani
16.30 TV dnevnik
16.45 Poslovne informacije
16.50 TV mozaik
16.50 Utrip
17.05 Zrcalo tedna
17.40 Oči kritike
18.10 Video strani
18.15 Spored za otroke in mlade
18.15 Radovedni Taček
18.35 1000 idej za naravoslovce
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.24 EPP
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.05 Maribor: Borštnikovo srečanje, prenos
22.25 EPP
22.30 TV dnevnik
23.00 Video strani

2. program TV Ljubljana

16.30 Satelitski programi — poskusni prenosi
18.15 Svet športa
19.30 TV dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Drobno gospodarstvo: Veliki in mali, izobraževalna oddaja
21.00 Svet na zaslou
21.40 Videogodba
22.25 Satelitski programi — poskusni prenosi

1. program TV Zagreb

8.20 TV Koledar
8.30 Dositej Obradović, serija za otroke
9.00 Šolski program
15.10 Poročila
15.15 Za lahko noč, ponovitev
17.15 TV dnevnik
18.05 Številke in črke, kviz
18.25 Dokumentarna oddaja
18.55 TV razstava
19.10 Vreme
19.13 Risanka
19.30 TV Dnevnik
20.05 Povsem nenavadna zgodba, TV drama
21.55 TV Dnevnik
22.10 Informativna oddaja za goste iz tujine
22.15 Za lahko noč

TOREK

31. oktobra

10.00 Video strani
10.10 Mozaik, šolska TV
11.25 Video strani
15.25 Video strani
15.35 Šolska TV
15.55 Žarišče, ponovitev
16.30 TV dnevnik
16.45 Poslovne informacije
16.50 Mozaik, šolska TV, ponovitev
17.45 Video strani
17.50 Spored za otroke in mlade

19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.20 Dobro je vedeti
19.30 Propagandna oddaja
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Propagandna oddaja
20.05 R. Rose: Pravila zakonskega življenja, ameriška nadaljevanka
20.55 Propagandna oddaja
20.55 Gostje Melodij morja in sonca 89
22.45 TV Dnevnik 3
22.50 Vreme
22.55 Video strani

2. program TV Ljubljana

17.00 Satelitski programi — poskusni prenosi
18.00 Beograjski TV program
19.30 TV Dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Žrebanje lota
20.35 Umetniški večer
23.30 Satelitski programi — poskusni prenosi

1. program TV Zagreb

8.20 TV koledar
8.30 Oddaja za otroke
9.00 Šolski program
10.30 Poročila
10.35 Šolski program
12.30 Poročila
15.10 Poročila
15.15 Noč in dan, oddaja za otroke
17.15 TV dnevnik
18.05 Številke in črke, kviz
19.00 Risanka
19.10 Vreme
19.13 Risanka
19.30 TV Dnevnik
20.00 Žrebanje lota
20.05 Moji dve ljubezni, ameriški film
21.45 TV dnevnik
23.40 Noč in dan
1.40 Poročila

SREDA

1. novembra

10.00 Video strani
16.25 Video strani
16.30 TV Dnevnik 1
16.45 Poslovne informacije
16.50 Mozaik, ponovitev
16.50 TV mozaik
18.05 Video strani
18.10 Spored za otroke in mlade
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.20 Dobro je vedeti
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.05 Pogledi
Ob dnevu mrtvih
21.15 Propagandna oddaja
23.00 TV Dnevnik 3
22.15 Svet poroča
0.15 Video strani

2. program TV Ljubljana

19.30 TV dnevnik
20.00 Športna sredo: 2. kolo evropskih nogometnih pokalov
23.30 Glasbeni večer: Portret Bruna Bjelinskoga

1. program TV Zagreb

8.20 TV koledar
8.20 Pika Nogavička, švedska nanizanka
9.00 Šolski program
12.30 Poročila

17.15 TV dnevnik
17.35 Pika Nogavička, švedska nanizanka
18.05 Številke in črke, kviz
18.25 Dokumentarna oddaja
19.15 Vreme
19.30 TV Dnevnik
20.00 Orlov let, švedski film
22.20 TV dnevnik 2
23.40 Informativna oddaja za goste iz tujine
22.45 Za lahko noč

ČETRTEK

2. novembra

10.00 Video strani
10.10 Mozaik, šolska TV
16.25 Video strani
16.30 TV dnevnik
16.45 Poslovne informacije
16.50 Mozaik, šolska TV, ponovitev
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
20.05 Tednik
21.00 E. Reitz: Domovina, nemška nadaljevanka
23.00 TV Dnevnik 3
23.15 Retrospektiva: »Komedija na slovenskem odru«
0.20 Video strani

2. program TV Ljubljana
17.00 Satelitski programi — poskusni prenosi
18.00 Regionalni programi TV Ljubljana
19.00 Alpski gorski gozd, poljudnoznanstvena oddaja
19.30 TV Dnevnik
19.55 Premor
20.00 Žarišče
20.30 Mali koncert: Zagrebški solisti
20.40 Oči kritike
22.10 Satelitski programi — poskusni prenosi

1. program TV Zagreb

8.20 TV koledar
8.30 Smogovci, otroška serija
9.00 Šolski program
10.30 Poročila
10.35 Šolski program
12.30 Poročila
12.40 Prezri ste, pogledite
17.15 TV dnevnik
17.35 Smogovci, serija za otroke
18.05 Številke in črke, kviz
19.10 Risanka
19.30 TV Dnevnik
20.00 Politični magazin
21.05 Zabavna oddaja
22.15 TV Dnevnik
22.35 Informativna oddaja za goste iz tujine
22.40 Noč in dan

Komisijaska prodajalna

ERIK

Tomšičeva 38, Kranj
Tel.: 24-486

Obveščamo cenjene stranke, da ponovno vzamemo v komisijsko prodajo

vse za šport

(smuči, pancérje, kombinezone, itd.)
Posredujemo tudi prodajo tehničnega blaga!
Se priporočamo!

OBRTRNIK ŠKOFJA LOKA
Blaževa ul. 3, 64220 ŠKOFJA LOKA

OBRTRNIK ŠKOFJA LOKA vabi k sodelovanju
KVALIFICIRANE MIZARJE

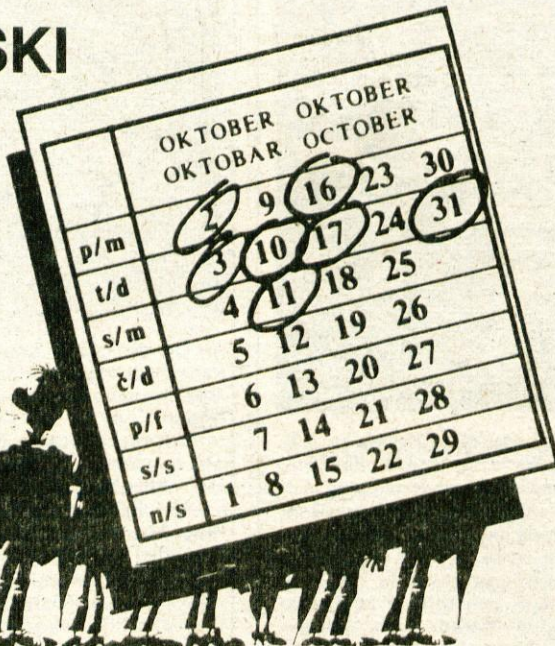
Delo je individualno, zanimivo in ustvarjalno.
Pisne vloge s fotokopijo spričevala pošljite v roku 15 dni od dneva objave na naslov: Obrtnik Škofja Loka, Blaževa ul. 3.

16 ljubljanska banka

OKTOBER — MESEC VARČEVANJA — MESEC BREZ VRST

Obkroženi dnevi so izplačilni in takrat so vrste v vseh bankah najdaljše. Ali ni ostalih dni več?

V GORENJSKI BANKI SE ŽELIMO VRSTAM IZOGNITI!

ZATO, POČAKAJMO DAN, DVA IN VRSTE PRED BANČNIMI OKENCI SE BODO PORAZDELILE.

NAŠ ARGUMENT ZA TAKO PRIPOROČILO — OBRESTI!

Predvideni povprečni OD v SR Sloveniji za oktober = 11.500.000 din

čas	dnevni faktor	znesek (povp. OD)	obresti
1 dan	1,00938831	11.500.000 din	108.000 din
2 dni	1,01886477	11.500.000 din	216.900 din

PREPRIČANI SMO, DA SE ZA TAK ZNESEK SPLAČA PRIHRANITI ČAS IN ŽIVCE!

PODALJŠAJMO »MESEC BREZ VRST« ČEZ CELO LETO!

Temeljna banka Gorenjske

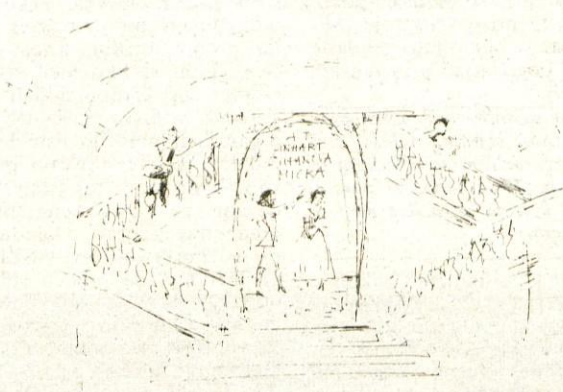
"Zdaj zapojmo, zdaj ukajmo" - po Linhartovo

MESTO BO ZAŽIVELO KOT LINHARTOVO MESTO

Radovljica - Če kaj, potem bi Linhart letos moral biti z Radovljčani nadvse zadovoljen. Ne samo, da pripravljajo za konec leta slovesnosti ob obletnici prve uprizoritve Županove Micke (bila je v Ljubljani), kakršnih Radovljica še ni doživela: Linhartu, rojaku, se bodo oddolžili še vsa naslednja leta, saj bo treba primerno spominjati tudi Matička se ženi in ne nazadnje bo leta 1995 obletnica Linhartove smrti. Morda se bo takrat Linhart tudi nehal "obračati v grobu", saj naj bi do takrat Radovljica vendarle že dobila spodobno gledališko dvorano.

Da pa ta bolečina radovljških gledališnikov in še koga, letos ne bi bila prehuda - ne zaigrati Županove Micke ob takem jubileju tudi ni kar tako - se v Radovljici že nekaj časa pripravljajo na velike slovesnosti ob koncu leta. Vse, kar se bo kulturnega dogajalo v mestu, naj bi bilo v znamenju spomina na prvega slovenskega dramatika. Tako se je odločil organizacijski odbor za pripravo Linhartovih jubilejev, ki skupaj s častnim odborom skrbi za nemotene priprave.

Začelo naj bi se že 1. decembra z razstavo v Šivčevi hiši. Akademski slikar Melita Vovk - Štih pripravlja za galerijske prostore razstavo, ki bo v celoti posvečena Linhartu. Vendar pa je Linhart ta čas tako pomemben, da ga ne kaže omejevati le na galerijo, pač pa bo takega videza tudi trg, ki že zdaj nosi njegovo ime. Slikarka, v pomoč ji bo tudi slikar Boni Čeh, bo z likovnimi simboli povežala tako Linhartovo hišo na začetku trga, Šivčevo hišo in tudi radovljško graščino, v kateri se bo več dogajalo drugo leto in kasneje. Ker pa prireditve ob dramatikovem jubileju sovpadajo s prednovoletnim razpoloženjem in božičnim praznikom, se bodo podoobe Linhartovih dramskih oseb povezale tudi na zunanji vi-

Iz skicirke akad. slikarke Melite Vovk ob praznovanju Linhartovih obletnic.

den in za radovljške razmere vsekakor nenavaden kulturni "hepening". Če k temu dodamo še tradicionalno novoletno likovno razstavo, za katero sicer izjemoma ne bo prostora v Šivčevi hiši kot vedno doslej - bo pa v bližnji galeriji Kamen, potem bo radovljški mestni center letos res nekaj posebnega.

To, da se ne bi na osnovnih solah ničesar dogajalo, si pač ni mogoče predstavljati. Skoraj obvezna je na šoli A.T. Linhartova občinska proslava, ki je vedno nekaj posebnega. Letos proučevali Miran Kenda mono-

menitega dela z drugih odrov, pa bodo radovljškim gledalcem prikazala gostujoča gledališča, kot so Mestno gledališče ljubljansko in Stalno slovensko gledališče iz Trsta. Tudi dramska skupina Šolskega kulturnega društva na OŠ A.T. Linhartu v Radovljici bo postavila na šolski oder Županovo Micke. Skratka - Županovih Mick zvestih originalnemu Linhartovemu besedilu in drugačnim prireditvam, kot bo tržaška predstava, bo v Radovljici kar mrgolelo. Kakšen bo kabaret Županova Micke, ki ga pripravlja Alenka Bole - Vrabc, pa se še ne ve.

To, da je bil Linhart dramatik, ve vsak. Manj pa je morda znano, da se je ukvarjal tudi z zgodovino, zbiral je narodno blago in še marsikaj drugega, kar je sodilo v čas prosvetljenstva. Veliko tega bo zbranega v Zborniku občine Radovljica, ki bo izšel prihodnje leto.

Čeprav je bilo pred časom veliko govora o odkupu Linhartove hiše, kjer naj bi po njeni obnovi zaživela tudi nova kulturna vsebina, sedanje zatišje še ne pomeni, da so se načrti kaj spremenili. V Radovljici so to vprašanje le odložili za kasnejši čas. Računajo pa, da bi v letu 1995 vendarle lahko odkupili hišo in jo proglasili za kulturni spomenik.

Brez Županove Micke seveda ne gre. Letošnjim skorajda neštetim predstavam, ki jih pripravljajo na slovenskih odrih, se pridružuje otroška skupina DPD Svoboda iz Boh. Bele. Kakšne so uprizoritve tega zna-

Lea Mencinger

V KRATKEM SPET - LUTKOVNI ČETRTEKI

Kranj - Zdaj za zares. Še kratkih štirinajst dni in spet bodo na vrsti vsak četrtek lutkovne predstave za otroke. Tja do 21. decembra se bo zvrstilo šest lutkovnih predstav, nato bo sledilo malce zimskega predaha. Po šolskih počitnicah pa se bo vse začelo znova - tja do pomladi.

In kje se dobimo? Na ZKO Kranj so ugotovili, da je dvorana v Domu JLA v Nazorjevi vendarle malce prevelika, zato se bodo lutkovne predstave preselile v modro dvorano gradu Kieselstein v Tomšičevi ulici. Dvoranica seveda zelo ustreza lutkarjem, ki pravijo, da je stik lutk z otroki boljši. Če pa bi se zgodilo, da bo za predstavo ob 17. uri preveč otrok, bodo lutkarji predstavo seveda čez eno uro ponovili.

Kot je povedala Alenka Bole - Vrabc, ki pri ZKO Kranj skrbi tudi za te predstave, bo možno tako za jesenski kot tudi spomladanski del lutkovnih četrtkov kupiti abonmajske vstopnice. Seveda pa bodo ob vsaki predstavi naprodaj tudi posamezne. Abonma je mogoče naročiti od 3. do 9. novembra med 10. in 13. uro na ZKO Kranj (tel. 21-135), ob sredah pa tudi do 16. ure.

Čast otvoritvene predstave, ki je ob enem tudi kranjska premiera, je pripadla domači skupini Lutke čez cesto in sicer najmlajši skupini pod vodstvom Vaske Trobec (Vaska je za mentorstvo pri tej predstavi letos prejela zlato Linhartovo značko ZKO Slovenije). Ne, človek nima prav pa je naslov predstave, ki bo na sporedu 9. novembra ob 17. uri v gradu Kieselstein. Program za naprej pa je takle: predstava skupine Cveto Sever z Nočno zgodbo, predstava lutkovne skupine DPD Svoboda Bežigrad. Predzadnji četrtek v decembru pa bo lutkovna skupina KUD Jože Papler iz Besnice predstavila svojo novo lutkovno igrico Slonček Leopold.

L. M.

TRISTO LET VALVASORJEVE SLAVE

Ob razstavi v Stebrišni dvorani Mestne hiše

Kranj - Osrednja knjižnica in Gorenjski muzej iz Kranja sta v Stebrišni dvorani Mestne hiše v Kranju pripravila razstavo ob 300-letnici Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske. To izjemno delo kranjskega barona Janeza Vajkarda Valvasorja iz leta 1689 je tako na ogled v originalu in kasnejših izdajah tudi kranjskemu občinstvu. Valvasorjeva Slava zaključuje desetletje plodnega ustvarjalnega zagona, v katerem je J. V. Valvasor izdal troje umetnostnih in šest topografskih del, pomeni hkrati vrhunec avtorjevih ustvarjalnih prizadevanj in začetek finančnega poloma ter razprodajo Valvasorjevega imetja.

Za zgodovino slovenske duhovne kulture pa vendarle pomeni neprecenljivo vrednost. Z njo je Valvasor v evropskem

pedijo naše domovine, ob kateri se še vedno oplaja vrsta znanstvenih disciplin tudi našega časa.

Razstava v Stebrišni dvorani ima dva dela. V likovnem so z originali iz Slave in drugih del predstavljene upodobitve gorenjskih krajev, ki ilustrirajo Valvasorjev grafični opus, v knjižnem delu pa so ob originalu še druge izdaje Slave vojvodine Kranjske, bodisi v ponatisih ali faksimiliranih izdajah, nadalje so predstavljena tudi druga njegova dela ter izbor literature o jubilarantu in izbor odmevov na Valvasorja iz slovenskega slovstva.

Likovni eksponati so iz depojev Gorenjskega muzeja iz Kranja, knjižno gradivo pa je večinoma iz študijskega oddelka kranjske Osrednje knjižnice.

Organizatorji so ob pripravljani razstavi mislili predvsem na obiske iz šol na našem območju, zato organizirajo tudi vodstvo po razstavi.

Franz Drolc
Foto: F. Perdan

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši v okviru prireditve Fotografski trikotnik razstavljajo **koroški fotografi**. V Stebrišni dvorani Mestne hiše je na ogled razstava Slava vojvodine Kranjske Janeza Vajkarda Valvasorja. V galeriji Mestne hiše je na ogled jugoslovanska fotografska razstava Pokrajina 89. V Mali galeriji Mestne hiše razstavlja akad. slikar **Marko Tušek**.

V Carniumu, Delavski dom, vhod 6, danes, v petek, ob 21. uri nastopa **kantavtor Adi Smolar**.

JESENICE - V razstavnem salonu Dolik odpirajo danes, v petek, ob 18. uri razstavo slik **Marka Rolca**, člana Dolika. V Kosovi graščini razstavlja karikature **Ane Vasilevski**.

V Gledališču Tone Čufar nastopa v programu klasične in jazza danes, v petek, ob 19.30 **belgijski sekstet Saksology** - za gledališki abonma in izven. Jutri, v soboto, ob 10. uri nastopajo belgijski glasbeniki v Osnovni šoli prof. dr. J. Plemlja na Bledu.

BREZNICA - V Kulturnem domu na Breznici bo danes, v petek, ob 20. uri literarni večer - **pesniško srečanje s pesnikom in politikom Cirilom Zlobcem**.

RADOVLJICA - V Šivčevi hiši je na ogled razstava slik s **slikarske kolonije** September 89.

BLAD - V galeriji Mozaik, Almira Grad Grimšče, je na ogled razstava del iz **zbirk Loškega muzeja**. ŠKOFJA LOKA - V galeriji ZKO - Knjižnica razstavlja akvarele **Niko Lehmann**.

V galeriji Loškega gradu je na ogled razstava **Ex tempore 89**. V galeriji Ivana Groharja razstavlja **Andraž Salamun**.

Komorni pevski zbor Loka bo imel v nedeljo, 29. oktobra, ob 11. uri dopoldne tradicionalni **koncert v "Kvedercu"**. Kot gost prireditve nastopa tudi Škofjeloški oktet.

SORICA - V Zadrudnem domu Sorica so na ogled fotografije **Arhitekturne zanimivosti Sorice** in okolice avtorice Mire Terlep.

Detektiv in dama (SOMEBODY TO WATCH OVER ME)

Gl. vloge: Mimi Rogers, Tom Berenger Režija: Ridley Scott

Tega, da nam distributerji uvožene filme opremijo z naslovi, ki nimajo nikakršne zveze z izvirnimi, smo že navajeni. Praviloma prepoznavamo prirejene naslove poenostavljenih pomenov, kot sklone pridevnikov »krvavo«, »smrtonosno«, »morilsko«, »grozljivo«... V primeru filma Detektiv in dama je prekrojitev navidez izpeljana nekoliko subtilneje, vendar je kljub temu zavajajoča. Izvirni naslov Somebody to Watch Over Me, bi lahko prevedli kot Nekdo me varuje, pazi, ali Nekdo bedi nad menoj, s čimer se asociativno (samoo)predeljuje v prvi vrsti kot melodrama in šele nato kot thriller. Prevod Detektiv in dama pa, poleg tega, da se ogne intimističnemu ženskemu tonu prve osebe, zapleti žanrovsko usodo filma s klenim »detektivom«, ki ga prestavi v prvi plan. Po prevodu sodeč, bomo gledali thriller in šele potem melodramo.

In zakaj je to tako pomembno? Ravno zato, ker ima element melodrame v filmu veliko večjo težo, kot element thrillerja. Lik in motiv morilca, ki ogroža Mimi Rogers, je samo izgovor za njeno srečanje s Tomom Berengerjem. Glavna in najzanimivejša drama se dogaja med in v njima, finale filma pa ni eksekucija morilca, ampak izbira Toma Bergerja med prefinjeno buržujko Mimi Rogers in njegovo robustno ženo - policistko. Na olajšanje odločitve morilcu ni dano vplivati s tem, da bi ubil kogarkoli od protagonistov in s tem rešil problem odzunanaj. Berenger mora odločitve prinesiti sam, brez streljanja, nožev ali podobnih olajševalnih okoliščin. To pa je melodrama in to vrhunec.

Režiserju Ridleyu Scottu (Dvobojevalca, Osmi potnik, Blade Runner - Iztrebljevalec) je uspelo posneti preprost, topel film, specifične atmosfere, dolgih pogledov in zatrtih strasti brez uporabe posebnih efektov, po katerih je znan. Če pa obstaja vrstni red najbolje opremljenih stanovanj v filmu osemdesetih let, si delita apartma kitajske novinarkje iz filma Zmajevto leto in prelepi saloni Mimi Rogersove v Detektivu in dami prepričljivo prvo mesto.

Ocena: 4

Zoran Smiljanic

Predstavljamo

ODMEVNA FOTOGRAFSKA NAGRADA

Kranj - Foto treh dežel je bil naslov nedavne fotografske prireditve v Celovcu, na katerem se je s fotografskimi dosežki pomerilo trinajst avstrijskih, osem italijanskih in osemnajst slovenskih ljubiteljev fotografov. Prvo nagrado za kolekcijo fotografij je prejel Boštjan Gunčar iz Kranja.

S fotografijo se ukvarjate razmehoma kratek čas - šest let - je bila nagrada v Celovcu pričakovana?

"Na tej prireditvi sem doslej trikrat sodeloval, se pravi trikrat sem poslal fotografije, dvakrat pa so bile sprejete na razstavo. Glede na to, da so mi podelili nagrado za fotografije aktov, s čimer je izredno težko uspeti, sem priznanja toliko bolj vesel. Vesel sem seveda tudi dobljenih točk. Izpolnil pa sem že vse pogoje za kandidata mojstra fotografije."

Kot kaže, izredno hitro napredujete po vrednostni fotografski lestvici - kdo ste, Boštjan Gunčar?

"Tisti, ki so me hoteli spoznati po fotografskih izdelkih, so že imeli nekaj priložnosti. Doslej sem imel že okoli deset samostojnih fotografskih razstav. Najdaljša je bila gotovo v kranjskem Carniumu, kjer so se fotografije menjavale kar celo leto. Samostojno sem razstavljal tudi v tujini. Prihodnji mesec bom imel samostojno razstavo spet v Prešernovi hiši v Kranju."

Menda ste ustanovili tudi novo fotografsko skupino?

"Tako je. Na kranjski gimnaziji imam že drugi foto tečaj, zanimanje za fotografiranje je nekaterim ostalo, pa smo ustanovili novo fotografsko skupino Ime, v kateri so sami mladi. Pred nami je veliko skupinskega dela. Včasih je bila zelo znana kranjska fotografska šola, radi bi ta sloves Kranju znova vrnili. Tudi razstavljali smo že. Skratka - delamo."

Je potem med mladimi za fotografijo dovolj zanimanja?

"Kaže, da je. Fotografiranje so zdaj osvojila tudi dekleta, prej je bilo to - kdo ve zakaj - bolj fantovsko zanimanje. Vsaj pri amaterjih je tako. Pri profesionalcih pa fotografija še naprej ostaja moška domena. Glede vse večjega zanimanja mladih za fotografijo - konec novembra bo fotografska razstava Mladih slovenski fotografij v Kranju. Glede na to, da je fotografija trenutno v ustvarjalnem vzponu, upam, da nam bo uspelo."

L. M. - Foto: G. Šinik

ureja LEA MENCINGER

JOŽE SMOLE, predsednik republiške konference SZDL in predsedujoči okrogle mize:

Stališča okrogle mize spoštujemo

"Kar zadeva okroglo mizo, sem proti delitvi na uradno in alternativno politiko, sem zoper dva bloka, ampak za enakopravno sodelovanje vseh udeležencev. Po mojem se bo okrogla miza razširila še z nekaterimi drugimi organizacijami. Mislim, da bi morali formirati še druge okrogle mize o drugih vprašanjih in tako SZDL odpreti za izmenjavo mnenj in političnih stališč. Očitki, da uradna politika ne spoštuje alternative, da jo je Smole žejno pripeljal čez vodo, so neodgovorni in iz trte zviti. Mislim pa, da se ne moremo pogovarjati, če nekateri na vsakem sestanku postavljajo aut - aut pogoje: ali se sprejme naše stališče ali pa izstopimo z okrogle mize. Tako se v demokratični družbi ne moremo pogovarjati. Pripravljeni moramo biti sodelovati na osnovi argumentov," je povedal med drugim v pogovoru za Gorenjski glas prvi mož slovenske SZDL in predsednik okrogle mize Jože Smole.

SZDL je sprejela pobudo, da v njenem okviru deluje okrogla miza, vi pa predlog, da ji predsedujete. Tiči morda za slovensko okroglo mizo poljski vzorec doseganja družbenega konsenza?

"Popravljam formulacijo vprašanja. SZDL ni sprejela pobude, ampak je dala sama pobudo. Jaz sem jo formuliral kot predsednik SZDL. Nisem imel pred očmi niti poljskega, niti madžarskega vzorca, ker so razmere v teh državah bistveno drugačne od naših razmer. Imel pa sem v mislih pluralno družbo, ne samo v smislu interesov, ampak politični pluralizem, z reformami gospodarskega in političnega sistema zagotovljen prehod k pravni državi. Za to pa je treba imeti neko točko, neko mizo, kjer bo možna stalna izmenjava mnenj različno mislečih. Mi smo že na začetku zelo jasno povedali, da je eden od ciljev ugotoviti možne skupne točke, kjer je mogoč konsenz, zlasti pri zagotovitvi nacionalnih interesov naroda in občanov Slovenije, kjer pa to ni mogoče, bomo pač izhajali iz razlik. Skratka, ugotoviti možnosti skupnih pristopov, če pa do teh ne bo mogoče, pa razhajanja sama po sebi ne morejo biti nič slabega, tragičnega za Slovenijo."

Pa vendar so razlike že nekajkrat pripeljale okroglo mizo na rob zaslula. Bile so prekinitve delovanja in celo razmišljanja, da bi jo razpustili. Sedaj ste ostali pri for-

mulaciji, da je miza predvsem in samo posvetovalni organ.

"Na začetku okrogle mize so se pojavljale številne razlike. Mene posebej moti to, da nekateri potiskajo v ospredje formalna vprašanja, kot je vprašanje statusa okrogle mize, da veliko pozornosti namenjajo vsebini zapisnikov, da se ure in ure ukvarjamo z vejicami in podpičji, ne pridemo pa na tisto, kar bi moralo biti osnovno. Dogovorili smo se za tri naloge: dopolnila k slovenski ustavi oziroma 36. dopolnila točka 5, ki obravnava volitve, priprava volilnega zakona in zakona o političnem združevanju. Pri tem smo jasno rekli, da miza ni organ, ki bi zavezoval druge, in ne more prevzeti nase vloge skupščine, ki je pristojna za sprejem odločitev. Kot smo okrogla miza posvetovalni organ."

Predvsem del alternative očita, da se dogovori okrogle mize ne spoštujejo, da se jo želi izigrati in pripeljati žejno čez vodo. Omenja se prav primer 36. dopolnila o volitvah.

"Naš dogovor o 36. dopolnilu točka 5 smo dosledno spoštovali in storili vse v ustavni komisiji skupščine, da se način volitev v družbenopolitični zbor ne preudicira, da se ne daje prednosti niti proporcionalnemu, niti večinskemu sistemu, ampak se to prepusti zakonodajci. To smo dosegli. Očitki,

da nismo ravnali skladno z dogovorom, so zato iz trte zviti in jih ne sprejemam kot osnovno za resno razpravo. Prvotna inanca je res vlekla k večinskemu sistemu. Tovariši Oman kot predsednik Kmečke zveze, pa podpredsednik okrogle mize, je bil kategoričnega mnenja, bil je precizno jasen na zadnji mizi (pogovor je bil speljan v ponedeljek, 23. oktobra, zadnja seja mize pa je bila naslednji dan), da so se stališča mize spoštovala in da jih je spoštovala tudi

Zveza komunistov. Do zapletov bo še prihajalo in niso nič slabega, nič tragičnega, če vsi težimo k nekim ustreznim rešitvam. Zelo slaba je delitev na dva bloka. SZDL nisem nikoli jemal kot uradno politiko in zavračam obtožbe, da smo mi predstavniki uradne politike.

Mi z delom nadaljujemo. ZK je dala svoje stališče do očitka, da ni spoštovala dogovora. Razen ene organizacije, Slovenske demokratske zveze, ki je decidirano rekla, vsaj kot sem bil obveščen, sicer ne uradno od njih, da ne bo sodelovala v okrogli mizi, so vsi drugi ponovili željo po sodelovanju. Mislim, da se bomo jutri vendarle začeli pogovarjati o vsebinskih stvareh."

Sporne so volitve v družbenopolitični zbor oziroma odnos med proporcionalnim in večinskim sistemom. Marsikomu ni povsem jasno, kakšna je razlika med sistemoma.

"Sedaj oblikujemo zakon o volitvah. To, da je oblikovana posebna skupina tudi v slovenski skupščini, po mojem ne zmanjšuje pomena okrogle mize, ampak se oba organa lahko le medsebojno dopolnjujeta.

ve politične zveze in doslej etabrirane organizacije želijo imeti na kandidatnih listah poudarjeno ime svoje organizacije, za kar imajo pravico. Je pa tudi logično, da se na volitvah ne opredeljuje samo za to ali ono organizacijo, ampak za konkretnega človeka. Tako je tudi drugod, tudi tam, kjer velja proporcionalni sistem. V čem vidim razliko med sistemoma? Pri proporcionalnem sistemu vodstva posameznih organizacij določijo liste kandidatov, ki gre direktno pred volilce. Bistvo je torej opredeljevanje za organizacijo, brez predhodne razprave o kandidatih na zborih volilcev. V SZDL pa menimo, da preden sploh pridemo do liste kandidatov, moramo ljudi preveriti na zborih volilcev, ali s pomočjo podpisov ljudi, ki se potem deponirajo na občini, na sodišču. To pomeni, da tudi predsednik SZDL kot najmnostičnejše organizacije ne more avtomatsko na listo, če ne dobi podpore na toliko in toliko zborih volilcev. Razlika je torej v tem, da proporcionalni sistem želi izključiti človeka iz predkandidacijskih in kandidacijskih postopkov in na osnovi neke vnaprej določene aritmetike določiti toliko in toliko število predstavnikov v skupščini. Za nas je to novo in res je, da so določeni elementi tega sistema tehtni, ki se uporabljajo v zahodni Evropi in mi načeloma nismo zoper proporcionalni sistem. Smo za kombinacijo z večinskim sistemom, s tem, da se lahko ob organizacijah pojavijo tudi neodvisni kandidati na osnovi osebnega ugleda, ki ga imajo v družbi."

Volilni zakon je povezan s povsem novim zakonom o političnem združevanju. Pomembna bodo pravila igre oziroma merila, kdo ima sploh pravico sodelovanja v volilnih postopkih.

"Mi zakona o političnem združevanju sploh nimamo, imamo le zakon o društvih. Poudarjam pa: če SZDL ne bi imela razumevanja do novih političnih zvez, potem danes nobena ne bi obstajala, oziroma bi bile ilegalne. Očitki, da hoče SZDL vse spraviti pod svoj dežnik, so krivični. Mi smo s tem dežnikom omogočili, da so se zveze v Sloveniji in Jugoslaviji sploh formirale, in zato požrli tudi mnoge očitke in grožnje. Mislim, da bomo morali biti pri zakonu o političnem združevanju zelo široki. Rekel bom na pamet. Če neka organizacija dokaže, da ima recimo 100 članov, bi lahko dobila v okviru tega zakona položaj politične zveze. Zavzemam se za širok pristop pri registriranju novih zvez. Hkrati pa sem za restriktivni pristop glede pravice sodelovanja v kandidacijskem in volilnem postopku. Tu je potreben nekaj cenzus, recimo odstotek volilcev. Ne more biti vsak dejavnik volilnega sistema. V ZDA imajo 1000 strank, pa samo dve sodelujeta na volitvah. V Veliki Britaniji je enako. Zato sta oba zakona tesno povezana."

Za obstanek okrogle mize se torej ne bojite.

"Ponavljam. Če želimo uspeti, se moramo pogovarjati in ne postavljati ultimativnih zahtev. Jaz sem zadnjič zelo jasno rekel: nisem nikogar napadal, nekateri pa mene stalno napadajo. Tega ne bom dovolil. Sem predsednik SZDL in bom branil njeno pozicijo. Pripravljen sem se resno pogovarjati o resnih zadevah. Če delamo napake, sem jih pripravljen priznati. Ne bom pa dovolil, da se vsepovprek napada, da se ustvarja vzdušje zoper organizacije, ki so v SZDL."

J. Košnjek

Kaj bo ZSMS storila spomladi, ko bo prišla na oblast?

V politiki zamera ne šteje

V torek, 24. oktobra, je novo vodstvo OK ZSMS Kranj povabilo na uradni obisk predsednika RK ZSM Slovenije Jožeta Školca. Srečanje se je zaključilo v poznih popoldanskih urah. Ob 18. uri pa je bila v kadični Prešernovega gledališča pripravljena okrogla miza, ki jo je vodil naš novinar Vine Bešter.

Praktično je šlo za akcijo afirmacije nove ZSMS in hkrati neposredno pripravo na portoroški kongres, zato gre okroglo mizo, ki je potekala pod naslovom "Kaj bo ZSMS storila, ko bo spomladi prišla na oblast?" tudi jemati v teh okvirih.

"Velenjsko pismo ni nobeno presenečenje za tiste, ki stvari v mladinski organizaciji vsaj osnovno poznajo. Še toliko bolj, če se zavedamo vsega, kar je bilo nastavljeno preko UK ZSMS, še prej preko MS ZSMS... Namen pisma OK ZSMS Velenje je predvsem ta, da nekako zbija rating mladinski organizaciji. V velenjskem primeru je šlo za tri vprašanja, na katera smo na zadnji seji predsedstva odgovorili in šest navzočih velenjskih mladincev potem ni imelo pripomb, čeprav se hkrati zavedam, da bo verjetno prišlo še drugo, tretje... pismo. Gre enostavno za kontekst zbivanja tega kar RK ZSMS počne. Spomnimo se samo naše seje 1. februarja, ko smo med drugim obelodanili zahtevo po popolni svobodi političnega združevanja in neposrednih volitvah, kar je bilo v drugih družbenopolitičnih organizacij pričakano na nož,

naznotraj pa se je to prikazalo kot konflikt med RK in MK ZSMS," je predsednik slovenske mladinske organizacije Jože Školc med drugim odgovoril na prvo postavljeno vprašanje, ki se je nanašalo za odprto pismo OK ZSMS Velenje oziroma na nastanek tako imenovane združene opozicije znotraj ZSMS in nadaljeval: "Te reči tečejo ta hip čez Velenje in seveda preko medijev. Mi si ne moremo privoščiti tega, kar ste lahko danes (torek, 24. oktobra, op. p.) videli za ZKS v Delu. Mi včasih ne moremo spraviti v časopis niti plačanega oglasa, kaj šele, da bi si lahko naročili celo stran za predstavitev programa. Vedeti moramo, da so vse naše seje javne in ni potrebno stenogramov skrivati niti jih kasneje iskati s policijo."

Preživet čas zveze zvez

Vprašanje: ZSMS kot zveza zvez ali kot stranka? Ne govorimo več, vsaj po predlogu kongresnih dokumentov sodeč, o mladinski organizaciji videni z današnjimi očmi, pač pa o nečem novem, kar praktično šele sedaj dobiva obliko. ZSMS je, vsaj dosedaj, sedela na dveh sto-

lih - bila ena od petih uradnih DPO in hkrati predstavljala alternativno?

"Obe možnosti organizacije sta še vedno odprti. Zavedati se moramo, da nova ustava

omogoča tudi organiziranje drugih mladinskih organizacij. Smatramo se za arhitekta amandmajev, ki se nanašajo na

"Če se termin opozicija uporablja resno, potem je to termin, ki lahko nekaj pove v odnosu do oblasti, do vladajoče koalicije. Opozicija, kot zadeva znotraj stranke, je neke vrste derivat za demokracijo, svojo funkcijo ima v parlamentu. V notranjih organizacijskih sporih pa bi lahko kvečjemu govorili o frakcijah."

politični sistem. Takrat, ko je prišel koncept zveze zvez, je bil čas le drugačen, ni bilo mogoče ustanoviti posebne mladinske zveze, kar je danes mogoče. Tačas se nam zdi morda, da potencial, ki ga je ZSMS nastvil,

"Kranj je bil nekaj časa za republiško dogajanje v mladinski strahovitosti. Če vzamemo samo Naprej in pobudo za mladinski radio. Sami najbolje veste, kje so se sedaj te stvari zaustavile in kdo je povzročal te zastoj."

transformiramo v politično organizacijo - stranko."

Vprašanje: Vtis je, da vam občinske konference, vsaj v večini, še vedno ne uspevajo slediti. Tako ostaja sicer že star očitke, da je močno opazen razkorak, stik, med Ljubljano in občinami. Gre praktično za oceno, ki bi jo veljalo zelo približati tudi ostalim, sestrskim organizacijam, saj se navsezadnje, pa to hotele priznati ali ne, skrivajo v zelo podobnih problemih. Znotraj regij in občin imamo tako stanje, kakršnega imamo, in če je uspelo na ravni republike vsaj navidežno razbiti neke monopole, je tačas v večini občin verjetno šele pred vrati?

"Verjetno vse te reči držijo, s tem, da so razlike v občinah. Dejstvo je, da imamo v Sloveniji zelo malo ljudi, ki bi se resno ukvarjali s politiko, večini ljudi je to neke vrste začasna

"Jugoslovanska ljudska armada mora biti namenjena obrambi države in ne revolucije. Nesporazum je v tem, da armada ne brani samo države, pač pa tudi revolucijo in iz tega potem izpeljuje tudi svoj političen angažma, kar pa je strahovito problematično."

služba. Kaj se resnično dogaja v drugih organizacijah, težko rečem. Za SZDL, kjer bi morala prenova potekati tudi z našim soglasjem, moram reči, da tega nismo še nikoli obravnavali. Zdi se mi, da SZDL ne bi mogla dati od sebe nobenega papirja brez soglasja vseh petih DPO in drugih organizacij, ki jo sestavljajo. Verjamem pa, da ljudje, ki tam delajo, ne morejo pristati na blokado dela.

Ena od bistvenih napak OK ZSMS je, da poskušajo posnemati RK ZSMS kar pa seveda ne gre. Delo mora biti prilagojeno lastni sredini."

Politična moč armade

Vprašanje: Bo ZKS resno "sestopila z oblasti", ali pa gre zgolj za manever v duhu časa, v katerem se je moderno sklicevati na demokracijo, ekologijo, človekove pravice...?

"Na to zelo težko odgovorim. V politiki so vsi manevri, tudi tovrstni, dovoljeni in sam ne verjamem, da je posrečena sintagma sestop z oblasti. Vse skupaj bomo lahko zelo hitro preverili. Ključ je v tem, ali se bodo dali izvoliti na oblast na demokratičen način in ali bodo potegnili iz tega tudi vse konse-

kvence - naprimer odhod iz podjetij, depolitizacija države, policije in vojske. Po tem bomo merili resnost govorenega."

Vprašanje: JLA je predvsem od lanskega poletja naprej permanentno dežurna tema. Kolikšna je tačas politična moč armade?

"Tu bi lahko rekel zelo na kratko. Armada ima veliko moč, nisem pa prepričan, ali ji, njej sami, ta moč vedno tudi ustreza. Je namreč zelo dvore-

"Največja tradicija liberalizma je bila vedno v Beogradu. Tam je bilo najmočnejše gibanje za svobodo tiska, najstarejše gibanje v Evropi za odpravo smrtne kazni. To povem zato, ker postaja neka samovšečnost, češ da se vse stvari najprej dogajajo v Sloveniji, ni res!"

zna. Vedno se bje bitka, čigava bo v luči političnih bojev. Postavljanje armade na pravo mesto in bistveni ključ je prav v depolitizaciji."

Vprašanje: Ali je znotraj države, konkretno Jugoslavije, ki ima isto zunanjno politiko, vojsko, policijo... možno uveljavljati dva povsem različna (politična) koncepta, poenostavljena kot srbski in slovenski model?

"Če bi bil v Beogradu, bi rekel, da je v tej državi možno vse. Dejstvo pa je, da se pluralizem prebija povsod in je samo vprašanje njegove prevlade."

V. B.

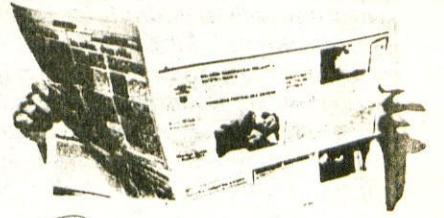
SNOVANJA

Urednikova beseda

Tokratna Snovanja so namenjena 150-letnici rojstva fotografije. Slovenci smo imeli pri razvoju fotografije, potem ko so jo francoski izumitelji velikodušno podarili vsemu svetu, tudi marsikaj dodati. Še posebej Janez Puhar. Zgodovina slovenske fotografije je bila pred kratkim predstavljena na razstavi v Mestni galeriji v Ljubljani. O slovenski fotografiji pišeta Mirko Kambič in Marko Aljančič — slednji o Kabinetu slovenske fotografije pri Gorenjskem muzeju v Kranju. Fotografija pa ni obšla tudi manjših slovenskih mest — o tem piše Zora Torkar, kustos Kulturnega centra Kamnik. Fotografije za Snovanja so prispevali člani gorenjskih Foto-kino klubov. Literarna snovanja je uredil Edo Torkar.

Lea Mencinger

7

Odprte strani

Simon Uršič - UJETA SVETLOBA

Vsebina:

Miha Naglič:
ONTOLOGIJA FOTOGRAFIJE

Mirko Kambič:
**SADOVI IN PROBLEMI
SLOVENSKE FOTOGRAFIJE**

Marko Aljančič:
**KABINET SLOVENSKE
FOTOGRAFIJE**

Zora Torkar:
**KAMNIŠKA FOTOGRAFA
FRANC IN STANE APARNIK**

LITERARNA SNOVANJA

Ontologija fotografije

Je fotografija le zapis svetlobe v temi ali kaj več?

To besedovanje želi osvetliti dejstvo, da je fotografija več kot le zapis svetlobe v temni sobi (camera obscura). Ko je pred poldrugim stoletjem nastala, je bil to velik dogodek, tako za takratno javnost kot za zgodovino duha, v tem primeru likovne umetnosti. Pomenila je odrešenje za slikarstvo, ki se je stoletja mučilo s tem, da bi slikalo objektivno - tako, da bi bila slika podobna naslikanemu. Obsedeno je bilo s problemom, ki se mu v filozofiji reče ontološka identiteta med modelom in portretom in ga je skušalo razrešiti z iluzijo podobnosti.

Fotografija je torej razrešila problem objektivnosti v likovni umetnosti. Prinesla je sicer še marsikaj, a tu nas zanima le njena ontološka razsežnost, njen odnos do tistega, česar slika je. Drugih vidikov, posebno estetskega, se tokrat le dotikamo.

Temeljno obravnavo našega problema je podal francoski filmski teoretik ANDRÉ BAZIN (1918-58), v razpravi z naslovom »Ontologija fotografije slike«, ki je prvič izšla leta 1945, v letu svetlobe po letih teme. Problem, za katerega pri vsej stvari gre, je namreč obstajal že davno, o čemer pričajo slike na stenah temačnih votlin, v katerih je prebival predzgodovinski človek. Z upodobitvijo je hotel ujeti živo zver; medved na steni votline, preresetan s puščicami, naj bi začaral živga, da bi ga lahko ulovil. Tudi prvi egipčanski kip, človeška mumija, ima predestetski namen. Balzamirani faraon premaguje smrt, skrit v temačnem labirintu piramide, za varovan pred svetlobo in skrunilci, ki se gibljejo po njej; skrit je v temi, kakor dragocen in občutljiv film. Za vsak primer so zraven sakrofaga še kipci iz žgane gline, kakor negativ, ki bi lahko nadomestil balzamirano telo v primeru uničenja. Namen balzimiranja je bil

v tem, da bi rešili človekovo bitje z upodobitvijo, s fiksacijo videza. Staroegipčanska religija, zasnovana kot strategija boja proti smrti, je hotela potešiti eno temeljnih potreb šloveške duševnosti: obrambo pred minevanjem v času. Smrt ni namreč nič drugega, kakor zmaga časa in minljivosti. Verjeli so, da mumifikacija, fiksacija vmesne pojavnosti bitja, omogoča, da le-to uide toku časa.

Razvoj civilizacije je umetnost razrešil te magične funkcije, potreba po ovekovečenju pa je ostala in način njene zadovoljitve je postal bolj subtilen. Ludvik XIV. se ni dal balzamirati, zadovoljil se je z Lebrunovim portretom. V ontološko identiteto modela in portreta se torej ne verjame več, zato pa se smatra, da nam slika ohranja spomin na človeka in tako onemogoča njegovo drugo, duhovno smrt. Potemtakem ne gre več za preživetje onstran smrti, ampak za ustvarjanje nečesa idealnega po podobi realnega. »Kako nečimrna je podoba!«

bi rekel tisti, ki vidi, da je psihološki pomen likovnosti pred estetskim.

Po izteku baroka in klasicizma, sredi prejšnjega stoletja, se je slikarstvo znašlo v veliki duhovni in tehnični krizi. Bil je torej ravno pravi čas za rojstvo fotografije in filma, ki »odrešita« slikarstvo njegovih predestetskih funkcij: magične, realistične, ontološke, sociopsihološke... »Film ni pravzaprav nič drugega kot najrazvitejši vidik likovnega realizma, tistega, ki se kot načelo pojavi z renesanso, svoj skrajni izraz pa najde v baroku.« (André Malraux). Slikarstvo je sicer že prej lovilo ravnotežje med simbolizmom in realizmom svojih oblik, v 15. stoletju pa prevlada skrb za duhovno realnost, izraženo z imitacijo zunanega sveta v izvirnih oblikah. Odločilen dogodek v tem oziru je iznajdba perspektive, ki omogoča umetniško stvaritev iluzije trodimenzionalnega prostora, v kateri so stvari postavljene ravno

tako kot v človeški neposredni čutni zaznavi. Po tej veliki iznajdbi - ko se je Leonardu da Vinciju »posvetilo« v njegovi cameri obscuri, skoraj enaki tisti, ki jo je pred poldrugim stoletjem uporabil Nicephore Niépce - se je slikarstvo razdvojilo v svojem hotenju: v estetskem, ki hoče model prikazati in hkrati »preseči« s simbolizmom tako dovršenih oblik, da te pričarajo iluzijo in v psihološkem, ki hoče zunanji svet v svojem realističnem prizadevanju nadomestiti z njegovim dvojnikom. Ta potreba po ustvarjanju iluzije stvarnosti je likovno umetnost dobesedno obsedla, a uspelo ji je razrešiti le problem forme, ne pa tudi problem gibanja. Realizem v slikarstvu je ob svojem koncu zašel v iskanju »dramskega izraza trenutka«, neke vrste četrte dimenzije, ki bi zmogla pričarati življenje - tako kakor v podobah baroka, ki so kot sredi projekcije na silo, v negibni muki zaustavljen film.

Psihosocialna potreba po ustvarjanju iluzije realnosti je vse bolj obremenjevala umetnost v razvoju njenih estetskih form. Niepce in Lumiere sta bila zato s svojim odkritjem prava odrešenika. Fotografija je dovršitev baroka in osvoboditev slikarstva oziroma bremena njegove težnje po podobnosti in realizmu. Fotografija in film z lahkoto pričarata iluzijo, s katero se je slikarstvo tako mučilo. »Kriva« je oseba slikarja, njegova subjektivnost. Bistvo prehoda od baročne slike k fotografiji ni v materialu in tehniki (fotografija je dolgo zaostajala za slikarstvom v posnema-

nju barv), temveč v kapitalnem psihološkem dejstvu: v popolni zadovoljivosti naše želje po iluziji s povsem mehanično reprodukcijo, iz katere je človek izključen. Konflikt med svobodo stila in zahtevo po podobnosti se je po vsem tem lahko razrešil. Osvobojeno kompleksa podobnosti, se slikarstvo poda v »čudna« iskanja, katerih rezultati so na videz taki, da se preprosti gledalci sprašujejo: »Kaj pa ta slika pravzaprav predstavlja?« Pri fotografiji je to očitno. Njena izvirnost je v primerjavi s slikarstvom v njeni objektivnosti. Tudi skupina leč, ki sestavlja fotografsko oko in nadomešča slikarjevega, se ne imenuje po naključju objektiv. Prvič v zgodovini upodabljanja se zgodi, da med objektom, ki ga je treba naslikati in sliko samo ni več človeka, ampak le še drug objekt. Slika zunanega sveta nastane avtomatično, brez ustvarjalnega posredovanja človeka. Osebnost fotografa se »vmešava« v igro le z izbiro, usmeritvijo in podučitvijo motiva in v končnem izdelku ni očitna, tako kot osebnost slikarja. Vse umetnosti temeljijo na prisotnosti človeka - avtorja, pri fotografiji pa uživamo ravno v tem, da te ni, ker ni očitna. Fotografija učinkuje na nas kot naravni pojav, kot roža ali snežni kristal, katerih lepota je neločljiva od njihovih rastlinskih oziroma zemeljskih izvorov.

Fotografija je radikalno predručila psihologijo slike. Njena objektivnost ji namreč daje verodostojnost, kakršne druge upodobitve nimajo. Kakršenkoli že je naš pogled na svet,

dolžni smo verjeti v dejanski obstoj reprezentiranega objekta, kakor je prikazan v prostoru in času. Filmska slika je v tem smislu le dovršitev fotografske; objektivnosti v prostoru je dodala še objektivnost v času. Fotografija ujame objekt za hip, zadrži ga v krčeviti otrplosti trenutka, kakor baročna slika. Film ga sprosti: krč popusti in gibanje steče. TV in video sta potemtakem le izpopolnitev tistega, kar je omogočil že film - slika v gibanju.

Razmerje med stvarnostjo in njeno sliko je po Bazinu vzpostavljeno z objektivom in je zato povsem objektivno. »Toda v tej analizi Bazin prezre dejstvo, da se proces realizacije fotografske slike začne veliko pred trenutkom aktiviranja aparata, kajti vsaka fotografija, čeprav nastane v trenutku in je še tako resnična, je vedno neizogibno rezultat neke odločitve ali neke izbora, katerega uresničenje je do konca v pristojnosti osebnosti, ki rokuje ali ki uporablja kamero kot instrument. Kot medij objektivna, je fotografija pravzaprav vedno subjektivna kot predstava. Vsaka slika je posledica posebnega načina gledanja, doživljanja in dojemanja, to pa potem pomeni, da je v bistvu interpretacija in neregistracija fenomenov resničnosti.« (J: Denegri, Ekran, št. 8-9/1981, str. 18.)

Fotografija torej ni le zapis, je tudi razlaga resničnosti. »In kaj je resnica,« bi vprašal Poncij Pilat. To je pa že ontološko vprašanje kot tako - vprašanje po bistvu stvari - in ne le njeno fotografirano posebnost.

Miha Naglič

Mirko Kambič

Sadovi in problemi slovenske fotografije

Na slikovitem vrtu slovenske kulture raste nekje od srede 19. stoletja rodovitno drevo okusnih sadežev. Drevo nosi prijetno zvoneče, svetovno znano ime — fotografija.

Sadovi slovenske fotografije segajo v sam začetek tega izjemnega izuma. Z raziskovalnim delom zadnjih let se je nabralo toliko gradiva, da ga je za debelo knjigo. Bili smo pač del Evrope in šli smo v korak z naglim razvojem novega likovnega medija. Orodje, kamero in kemijo smo si izposojali. Samostojni pa smo bili v ustvarjalnosti in sledili smo vsem likovnim tokovom 19. in 20. stoletja, zdaj z večjim zdej z manjšim uspehom. Tudi dandanes ne smemo tarnati. Sadovi slovenskih fotografov so solidni. Upoštevanji so v jugoslovanskem kulturnem prostoru, mnogo bolj pa bi lahko izzveneli tudi v evropskem in svetovnem merilu.

Bežna skica

Potegnil bom le nekaj bežnih črt o naši fotografski preteklosti, nič več. Že pred 19. avgustom 1839, ko so v Parizu slovesno razglasili dagerotipijo kot izum setovnega pomena, je bila v Ljubljani naprodaj knjižica o izdelovanju svetlobnih slik. Bili smo torej vsaj informirani, in to izjemno tekoče.

Popotni dagerotipisti so tu in tam obiskali Ljubljano, prvi že leta 1842. V Ljubljani najdeno dagerotipijo, koloriran moški portret, smo lahko opredelili v leto 1853, ko je bil na poti skozi naše mesto tržaški dagerotipist Ramann. Po letu 1850 sta se pojavila dva tujca in se naselila v Ljubljani. To sta bila Emil Dzinski in Lorenz Krach. Slednji je bil že prej na Bledu in ga slikal na posrebrne plošče, po fotografskem postopku Daguerrea.

Toda vse to ostane lahko v senci našega domačega izumitelja Janeza Puharja (1814-1864), ki se je pojavil kot izjemno lepa in obetavna zarja slovenske fotografije v času od leta 1841 do približno leta 1860, ko ga je potisnil v pozabo dinamičen razvoj fotografije v velikih evropskih središčih. Vendar je ostalo Puharjevo ime kot ime izumitelja posebnega postopka slikanja na steklo, živo vse do danes. Spomin nanj je osvežila tudi najnovejša tuja literatura in ga s spoštovanjem omenja. Dobi izumitelj v novotarjev je okrog leta 1860 sledila doba poklicnih fotografov in njihovih stalnih ateljev, z njimi pa bogato prtreto po geslu »portret za milijone«.

Od leta 1859, ko je bil domačin Ernest Pogorelec (1838-1892), uradno vpisan kot prvi poklicni fotograf v Ljubljani, pa vse do današnjih dni najdemo v Sloveniji nepretrgan niz domačih ateljev in izjemno bogato produkcijo portretne fotografije. Družba si je vedno silno rada privajala obraze, ujeve v svetlobno sliko naših mojstrov, toda mojstre same in njihova imena je kaj rada brisala. Sodobna fotografska zgodovina jih odkriva kot avtorje in kot kulturne ustvarjalce. Nekateri slovenski poklicni fotografi so dosegli mednarodna priznanja, kot npr. Avgust Berthold (1880-1919), ki je bil uspešen mentor slovenskim fotografom amaterjem in v prijateljskih odnosih s slikarji in z literati. Naj omenimo le njegove znane portrete pisatelja Ivana Cankarja. In še mnogo naših mojstrov bi morali omeniti z velikim spoštovanjem.

Slovenski amaterji, zagledani v fotografski medij, so stopili v javnost nekako v 80. letih prejšnjega stoletja, skromno in skoraj neopazno. Leta 1889 so že imeli svoj klub, enega prvih v Evropi, le dve leti za Dunajem in tri leta pred Zagrebom. Kmalu bomo lahko slavili krasno stoletnico tega dogodka: Bo to res slavje ali le pasja bombica? Slovenski amaterji so se tudi pozneje tudi družili v klubskem delovanju in so dosegli izjemne uspehe, celo mednarodne. Čas med leti

1931-1941 je bil izjemno rodovit. Bogastvu dokumentarne fotografije v času NOB je sledil po letu 1945 zopet čas vzporna umetniške fotografije, ki je iskala odmeve svetovnih silnic razvoja. Nekaj lepih mednarodnih nagrad so slovenski fotografi le prejeli in vsaj tu in tam je zablestelo naše ime v svetovni fotografiji tudi po letu 1945.

Toliko za oris, iz katerega bom, zopet le v skici, nakazal nekaj svojih misli in zaključkov. Lahko govorimo o problemih, lahko tudi o uspehih in odprtih vprašanjih, o težah in antitezah. Dotaknili se bomo pojma »slovenska fotografija«. Potem nekaj misli o slovenski miselnosti ali mentaliteti v odnosu do fotografije. Lepa tematika je naše slovensko fotografsko samorastništvo. In končno še nekaj misli o slovenskem fotografskem muzeju. Morda kar preveč za en sam članek.

Mentaliteta

Odnos Slovencev do fotografije je bil že od začetka pozitiven, saj je bila fotografija priljubljena novost. Pozneje se je ta pozitiven odnos stopnjeval. Že zgodaj so sprejeli v svoj krog fotografijo slovenski slikarji, posebno tisti, ki so bili povezani z Münchnom. Jama in Jakopič sta sama fotografirala. Jakopič in Vavpotič sta bila v žiriji za fotografijo leta 1911. Leta 1934 je slikar Šantel ocenil mednarodno fotografsko razstavo v Ljubljani in povedal o fotografiji mnogo lepega in tehtnega, bil je pač tudi sam vnet fotograf.

Kljub temu se je med Slovenci zlasti med inteligenco, zelo dolgo ohranjala konservativna miselnost, da fotografija ne more doseči ugleda tradicionalnih vrst umetnosti in da ji gre podrejen značaj, morda celo značaj čiste obrti. Naši literarni zgodovinarji so radi uporabljali fotografske portrete slovenskih pesnikov, pisateljev in kulturnikov, zavestno pa so izpuščali pri navedbah ime fotografa, razen redkih izjem.

Povojni čas je to staro mentaliteto omeščal in prinesel prijetno menjava. Nekaj fotografov je pri nas že prejelo nagrado Prešernovega sklada, v predlog za Prešernovo nagrado pa se je tu in tam uvrstil zaslužen slovenski fotograf, npr. Peter Kocjančič. Žal te nagrade ni prejel. Menim, da je razen večjega števila kandidatov iz raznih strok odločilna tudi miselnost, da fotografija le še ni enakovredna in enako cenjena kot literatura, slikarstvo in druge vrste umetnosti. Nič zato, fotografija je mlada in ima še vedno čas za svojo afirmacijo. Mentaliteta Slovencev pa v tem pogledu ni več problem. Končno si mora vsaka stroka sama, s svojim delom in razvojem utrditi svoj ugled.

Fotografija je širok pojem, ki vsebuje številne vrste fotografskega ustvarjanja. Govorimo o dokumentarni, o znanstveni, o reportažni, o reprodukcijski fotografiji. Umetniška fotografija je bil že od nekdaj pojem zase in mentaliteta tako imenovanih umetniških fotografov je svoj

čas zvrha gledala na navadno fotografijo in na običajne amaterje. Še vedno najdemo med fotografi miselna trenja, kako naj bi imenovali in presojali fotografski medij, ki ima tako raznolike možnosti. Je strogo znanstven posnetek iz elektronskega mikroskopa, ki prinese neverjetne oblike in barve še neznanega sveta, zgolj dokumentov ali tudi umetnost? Je izjemen reportažni zapis umetnost ali ne? Je z ročno potezo, s pisalom in s čopičem oplemeniten fotografija še fotografsko delo in umetnost ali ne?

Tu gre za mentaliteto samih fotografov, za razvoj miselnosti in kritične presoje, za pota fotografske kritike. Dandanes ne gre več za staro pravdo, ali je fotografija le tehnika ali tudi umetnost. Že dolgo tega je bilo sprejeto stališče, da je fotografija »ars in potentia«. Umetniško se je mogoče izražati tudi s fotografskim medijem, s fotografsko tehniko enako kot s platnom in čopičem. Katero sliko in katerega fotografa pa štejejo za umetnika, to je drugo, konkretno vprašanje.

Slovenski umetnostni kritiki so fotografiji naklonjeni že dolgo časa, saj je Ante Gaber leta 1911 pohvalil fotografe, ki so razstavljali v Jakopičevem paviljonu skupaj s slikarji, celo bolj kot slikarje in njihova razstavljena dela. Mnogo razstav in mnogo ocen, člankov je bilo namenjenih slovenski fotografiji zlasti po letu 1960. Danes pa se nam zdi samoumevno, da najde fotografska razstava pozoren odmev. Morda je le malo preveč pohval, premalo strožje, objektivne kritike in preveč primerjav s slikarstvom. Fotografija ima svoje zakonitosti in kritika bi morala slediti predvsem zakonitostim fotografskega medija. V zvezi z mentaliteto, ki je pri nas v fotografiji dolgo časa gledala predvsem obrtno dejavnost, moramo omeniti družbeno vlogo fotografije v določnem okolju. V Parizu, Londonu, New Yorku, na Dunaju se je povezal epohalni izum fotografije z najvišjimi znanstvenimi, umetniškimi in političnimi forumi, z akademijami univerzami in z dvorom, po drugi strani pa tudi z gospodarstvom. V potencirani meri se godi podobno tudi danes, npr. na Japonskem, kjer si je fotografija utrla pot na univerze kot subtilna znanstvena veja in kot likovna vrsta sodobnega sveta, v japonskem gospodarstvu pa je fotografija lepa posavka narodnega dohodka. Slovenci smo ostali le pri parcialni fotografiji, torej pri obrti in pozneje pri likovno amaterski dejavnosti. Janez Puhar je sicer že leta 1849 predložil ljubljanskim znanstvenikom svoj izum slikanja na stekleno fotografsko ploščo z lastnim kemičnim postopkom. To bi bil lahko, teoretično vzeto, začetek slovenske fotografske znanosti in industrije. Toda razmere še daleč niso bile zrele in Puhar ni imel sodelavcev in naslednikov. Ne smejmo se tistim časom in razmeram! Ali smo dosegli Slovenci dandanes, leta 1987, kaj več? Ne zmoremo niti skromne fotografske revije, tišča skupna v Beogradu, Fotoki-

Simon Uršič - POGLED PREKO

no revija, pa je lani prenehala izhajati, in to v času, ko govorimo o odločilnem pomenu informatike za bodočnost. Slovenska mentaliteta je bila torej fotografiji naklonjena. Dobrohotno, brez jeze in nevolje, pa si lahko zastavimo vprašanje: kako bi odprli slovenski fotografiji nova pota in kako bi razširili njeno družbeno vlogo?

Slovenski fotografski muzej

Ali imamo Slovenci svoj fotografski muzej? Ne! Imamo spominsko sobo v čast izumitelju Janezu Puharju v Kranju? Ne! Na srečo imamo v Kranju vsaj Kabineto slovenske fotografije v okviru Gorenjskega muzeja, čeprav status tega kabineta še ni urejen. Zbirko stare fotografske opreme najdemo v Tehniškem muzeju Slovenije v Bistri, fotografski arhiv ima tudi Slovenski gledališki in filmski muzej v Ljubljani ter Slovenski šolski muzej. Mnogo fotografskega gradiva, predvsem slikovnega, imajo naši arhivi, muzeji, galerije, študijske knjižnice in spominske sobe, mnogo pa tudi zasebni zbiralci ter družinski albumi in ateljejska dediščina v fotografskih družinah (npr. Pelikan v Celju, Vengar in Radovljici, Erjavec v Ivančni gorici, itd.).

V vseh naštetih zbirkah bi naši marsikaj, kar bi pomenilo osnovo slovenskemu fotografskemu muzeju. Mnogo stvari bi prostovoljno prispevali številni zbiralci fotografske antike, ki prirajajo letne sejme v Križankah, kjer je bilo vse doslej zelo živahno, bolj kulturno kot komercialno. Odsev tega sponziranega sejma in razstave hkrati je lepo tiskano glasilo Bilten Fotoantika. V 8. številki tega glasila (1986) sem objavil zapis o slovenskem fotografskem muzeju, ki naj bi šele nastal.

Tu se bom omejil le na nekaj misli.

Posamezni vneti zbiralci starih kamer, fotografske opreme in slik so že ponovno izrazili željo, da bi zapustili ali prepustili svojo kar dragoceno zbirko fotografski kulturni organizaciji, delovni skupnosti, toda kateri? Ljubljanski fotograf Ciril Böhm, vnet zbiralec in pedagog, je želel oddati svojo zbirko neki kulturni delovni organizaciji. Ta je bila v stiski za prostor pa tudi primerne kustosos ni imela. In tako je šla Böhmova zbirka v zasebne roke ter v razprodajo.

Tujina je zopet zgled in opomin. Razen fotografskih muzejev in oddelkov za fotografsko dediščino imajo usposobljene kustose, dobre poznavalce fotografske zgodovine, vnete zbiralce in izkušene restavradorje. Novi fotografski muzeji so krepko prestopili staro pojmovanje muzejskih zbirk. Muzeji so postali centri za staro in novo fotografijo, imajo strokovno knjižnico, projekcijske prostore, razstavne dvoranice in debatne klubske sobe. Fotografija se družijo s televizijskimi in video predstavami.

Zelo zanimiv primer fotografskega muzeja ima Avstrija v Bad Ischlu blizu Salzburga. Tu je sedež Združenja za avstrijsko fotografijo in njeno zgodovino. Pomemben rezultat tega združenja je bila velika razstava avstrijske fotografije od začetka do današnjih dni. Potovala je po vseh večjih avstrijskih mestih, obenem z razkošnim, bogatim katalogom. V vengar Janez Puhar. Avstrijski njem je lepo omenjen tudi Slo-

muzej v Bad Ischlu je nastal z vztrajno akcijo zasebnika, zbiralca prof. Hansa Franka.

In kako naj opredelimo glede fotografskega muzeja, naš slovenski problem? Kljub vsem pobudam ni nobenega dogovora o kakšnem fotografskem muzeju niti ne o kompetencah posameznih kulturnih delovnih organizacij. Vsak dela nekaj na svojo roko, vsak se bori s svojimi prostorskimi, kadrovskimi in delovnimi problemi. Medtem se naša fotografska dediščina izgublja, uničuje, prodaja na tuje. Čas je dragocen. V zadnjih letih je bil porušen Rovškovo atelje v Knafeljevem prehodu, ki bi bil krasen center za ateljejski muzej. Ni dolgo, kar so porušili tudi njegov nekdanji atelje, paviljon v obliki slikovite vile, nasproti kina Sloga. Prezidan je lep atelje fotografa Ivana Tišlerja na Vrhniki. In kakšna bo usoda secesijskega ateljeja Josipa Pelikana v Celju, izjemnega primera starega steklenega salona po dunajskem vzoru? Fotografskega čudeža glede muzeja ne bo, prav gotovo da ne. Toda nekaj pomembnega bi se vendar lahko dogovorili.

Obširno pa le mimogrede, sem se dotaknil lepih in tudi problematičnih zadev slovenske fotografije. Na srečo je fotografija tako vabljiva spremljevalka našega življenja, da se ji ne bomo izneverili. Naša preteklost, naša sedanja mentaliteta, naše uporno samorastništvo, naš znanstveni odnos do fotografske dediščine — vse to so ključni, ki odpirajo vrata v uspešno pridnost slovenske fotografije.

Članek Mirka Kambiča, ki je pred časom izšel v Likovnih odsevih, objavljamo z ljubeznivim dovoljenjem avtorja. Besedilo je Mirko Kambič deloma tudi dopolnil in aktualiziral. Vrsto stvari, o katerih govori avtor, je pokazal tudi prvi del razstave o slovenski fotografiji, ki je bil do srede tega tedna na ogled v ljubljanski Mestni galeriji.

Marko Aljančič

Kabinet slovenske fotografije

Kaj je Kabinet slovenske fotografije? V osnutku pravil piše, da je samostojna republiška institucija, katere delovno področje je ozemlje SR Slovenije (danes bi to razširili na skupni slovenski kulturni prostor; v resnici so bili stiki z zamejskimi Slovenci v načrtu že od vsega začetka). Naloge Kabineta so mnogovrstne. Predvsem naj pospešuje in razvija zanimanje za slovensko fotografijo ter raziskuje njeno zgodovino in njen razvoj. Zbira naj reprezentativna dela za stalno zbirko fotografije, zasleduje delovanje slovenske fotografije, spodbuja in podpira vsa stremjenja za razvoj fotografske ustvarjalnosti v Sloveniji, prireja razstave in popularizira slovensko fotografijo doma in v tujini. Zbira naj vsakršno dokumentarno gradivo in bibliografijo s področja fotografije od Puharja do danes, v obsegu in na način, da bi zbrano gradivo lahko bilo temelj slovenskemu fotografskemu muzeju. Stalna zbirka slovenske fotografije, ki nastaja iz darov posameznih avtorjev in rednih letnih odkupov z dotacijo kulturnih skupnosti (kar se je v resnici že uveljavilo), arhivsko gradivo in bibliografija so deponirani v Gorenjskem muzeju in so dostopni v študijske namene ter na voljo za razstave.

Ni naključje, da smo ustanovili Kabinet slovenske fotografije prav v Kranju. Pobuda, da bi osnovali stalno zbirko izbranih del slovenske fotografije v mestu, kjer se je 1814. leta rodil izumitelj fotografije na steklo, Janez Puhar, in kjer je bil leta

1910 ustanovljen »prvi slovenski klub fotografov-amaterjev«, je izšla iz kranjskega fotokluba. (Prvi fotoklub na Slovenskem so ustanovili že leta 1889 v Ljubljani; kranjski je v svojih pravih izrecno poudaril, da združuje »vse slovenske, kjerkoli bivajoče fotografe-amaterje«) (M. Aljančič, Moč fotografije. Snovanja, pogovori o kulturi, leto 4, 5: 37, 25. 11. 1970). Sklep, da se ustanovi posebna institucija, katere skrb ne bi bila samo zbirka fotografij, sprejet na slavnostni seji fotokluba Janez Puhar ob 60. obletnici kluba, so pozdravili vsi slovenski fotografi, zbrani na posvetovanju ob 13. republiški razstavi fotografije v Kranju 28. novembra 1970. Navdušenje za takšno ustanovo je bilo razumljivo, saj je Foto kino zveza Slovenije, kakor piše v Biltenu (1971, 1: 20), »že dlje proučevala možnost, da se najboljšše stvaritve njenih članov zbirajo na nekem določenem mestu, da bi tudi fotomaterji dobili galerijo svojih najboljših del.« Žal je zamisel v Ljubljani ostala neuresničena, v Kranju — v drugačnih razmerah — pa nas je k ustanovitvi vrsta srečnih okoliščin prav spodbujala. Spričo teh je skoraj neprekinjena fotografska tradicija v Kranju od Puharjevih dni do današnjega časa le zgodovinski argument. Kabinet, ki je nastal v idealizmu, zgolj iz ljubezni do fotografije — ne da bi pri tem vnaprej kaj dosti premišljali o finančnih težavah — je namreč že ob svojem začetku dobil ekstenzivno zagotovilo v prijazni

ponudbi takratnega ravnatelja Gorenjskega muzeja, dr. Cene Avguščina, da mu gostoljubno odstopi razstavne prostore. Toda že ob prvi razstavi (spomladi 1971) se je pokazalo, da Gorenjski muzej ni samo gostitelj, ampak je pripravljen prevzeti tudi vse organizacijsko-administrativne posle. Tako smo zato že na začetku opustili vse formalnosti okrog uradnega ustanavljanja. Pogoj zanj sta bila prostor in uradnik; mi pa nismo imeli ne enega ne drugega. Tudi to vprašanje je rešil Gorenjski muzej, ko je nastajajoči fotografski zbirki dodelil prostor v svojih depojih. Ob tej priložnosti je Cene Avguščin predlagal novi »ustanovi« ime Kabinet slovenske fotografije. Pozneje, ko je mojster Janko Skerlep volil Kabinetu svojo bogato fotografsko zbirko in smo dediščino zakonito urejali na sodišču, je sedanji ravnatelj Gorenjskega muzeja, Anton Miklavčič, na sodnikovo vprašanje, kaj je Kabinet, zelo ustrezno označil to našo ustanovo kot »permanentno akcijo Gorenjskega muzeja«. S tem je Kabinet dobil svojo legitimnost tudi v programih kulturnih skupnosti.

Zdaj se je kabinet lahko brezskrbno in zato s tem večjo vne- mosvetilno delu. Neformalno, s pristanikom Foto kino zveze Slovenije in kranjskega fotokluba kot ustanoviteljev ter Gorenjskega muzeja, smo sestavili nekakšen odbor, pravzaprav akcijsko skupino za izvajanje programa, v njem so od vsega začetka Marko Aljančič, Cene Avguštin, Aleksander

Bassin, Mirko Kambič, Stojan Kerbler in Marjan Smerke, občasno pa sodelujejo še drugi.

V skladu z nalogami je Kabinet razvil dve vzporedni dejavnosti: predstavitev posameznih sodobnih fotografov in fotografskih skupin in zbiranje vsakršnega arhivskega in drugega gradiva, njegove dokumentacije (in javne predstavitve). Tako smo priredili pregledne razstave del mojstrov Janeza Marenčiča (1971, 1983), Petra Kocjančiča (1971, 1972), Stojana Kerblerja (1972), Marjana Pfeiferja (1972), Tihomirja Pinterja (1973, 1978), Ivana Dvoršaka (1974), Toneta Marčana (1975), Toneta Stojka (1976), Jožeta Mallyja (1977), Janka Skerlepa (1977), Marjana Smerketa (1977), Miroslava Zdvoca (1980), Jožeta Kološe (1980), skupin Mariborski krog (1971), FG ŠOLT Ljubljana (1972) in DOS (1976) idr. Tem predstavitev moramo pristeti še posmrtno razstavo del Janka Branca in Slavka Smoleja (1975) ter Frana Krašovca (1978). Prvo desetletje je Kabinet priredil po tri razstave na leto, pozneje — zaradi obsežnejših priprav — pa po dve ali po eno. V okviru študija zgodovine slovenske fotografije (starejša obdobja je obdelal Mirko Kambič, mlajša pa Stojan Kerbler, ki se je posebno poglobil v delo Frana Krašovca) je Kabinet pregledno razstavo slovenske fotografske ustvarjalnosti od leta 1945 do 1983, ki smo jo aprila 1984. leta postavili v Cankarjevem domu, zaključil prvo fazo raziskav razvoja fotografije na Slovenskem od

njenih začetkov do najnovejšega časa. Posamezne razstave te celote so predstavile zaključena obdobja. Uvodna pa je bila spominska razstava o Janezu Puharju (1974), za katero je Mirko Kambič zbral še nove podatke. Njegovo delo je tudi razstava Razvoj fotografije na Slovenskem od 1849 do 1918 (1977). Stojan Kerbler pa je pripravil pregledni razstavi Likovni značaj fotografije v NOB (1980) in Slovenska fotografija med obema vojnama (1982), posebej pa še razstavo Socialna tematika v slovenski fotografiji med obema vojnama (1980). Čeprav je tematska obdelava fotografij v določenih obdobjih korak naprej v raziskovanju naše fotografije, je vloga dela dosedanjih razstav morda bolj v evidentiranju in, seveda, javni predstavitvi gradiva, ki pa čaka še nadaljnje študijske obdelave. Pomen večine razstav je v stalni zbirki fotografij, ki sproti nastaja iz darov posameznih avtorjev ali rednih letnih nakupov (ob pomoči Kulturne skupnosti Slovenije) oz. reprintov po originalnih negativih in iz reprodukcij objavljenih ali izposojenih fotografij: ta zbirka se z novimi razstavami bogati in narašča. Vzporedno s tem nastaja tudi muzejska zbirka (darovi, zapuščine, nakupi) kot osnova za bodočo fotografski muzej.

Čeprav je bil spričo razmer Kabinet ustanovljen le kot ljubiteljska institucija, si je že v začetku postavil naloge, ki so presegale ljubiteljske ambicije in možnosti. Da je lahko opravljal in opravil delo, ki smo ga na kratko že predstavili, je predvsem zasluga Gorenjskega muzeja, Kabinetovih zvestih sodelavcev in tudi vseh predstavljenih fotografov ter mnogih neimenovanih pomočnikov. Vse to seveda ob finančni pomoči Kulturne skupnosti Slovenije in Kulturne skupno-

sti Kranj. Tako je Kabinet kljub splošni družbeni uveljavitvi ohranil svoje značilnosti. Z gostovanji po razstaviščih v ožji domovini (Celje, Ajdovščina, Ptuj, Radovljica, Ljubljana), širšem jugoslovanskem prostoru (Beograd, Novi Sad) in tujini (Poljska, s sodelovanjem ZKOS) si je v poldrugem desetletju svojega obstajanja pridobil splošen ugled in veljavo, z njimi pa tudi slovenska fotografija in njeni ustvarjalci. Bolj kot ugled je pomembno dejstvo, da Kabinet z redno razstavno dejavnostjo neposredno ali posredno spodbuja tudi sodobno fotografsko ustvarjalnost (npr. bienale pejzažne fotografije, fotografski avtoportret, tematske razstave) in popularizira fotografijo v široki javnosti. Najbrž so se prav po zaslugi Kabineta fotografiji na široko odprla vrata naših likovnih razstavišč in galerij. Pa tudi študij fotografije v okviru umetnostne zgodovine je pobuda Kabineta.

Ustanovitev institucije, kakršen je Kabinet slovenske fotografije, je bila potrebno in pomembno dejanje v našem kulturnem življenju. Če s svojim specifičnim delovanjem ostaja (pri čemer sta fotografija in njena integriteta na prvem mestu) bolj »klasičen«, je to še dokaz več za njegovo vlogo, naloge in pomen. Ob živihni fotografski dejavnosti in različnih prizadevanjih. Fotoantike, Zveze kulturnih organizacij (Kabinet že dolgo sodeluje z njenim odborom za fotografijo), ugotavljamo, da vsi stremimo k istemu cilju. Prve ovire na tej lepi, a težavni poti so za nami. Fotografija kot enakovredna likovna vrsta ali zgolj medij se je v našem kulturnem prostoru že uveljavila. To je prednost, ki nas obvezuje za nadaljnje delo. Kabinetu enakovredne sorodne institucije, žal, drugod v Jugoslaviji še ni.

Zora Torkar — Fotografska tradicija kamniškega političnega okraja

Kamniška fotografa Franc in Stane Aparnik

Fotografija letos slavi stopetdesetletnico svojega rojstva. Točen datum slovesne razglasitve izuma je 19. avgust 1839. Izum, ki je bil poimenovan po izumitelju Dagerreju, je Francija odkopila in ga velikodušno podarila svojemu svetu. Dagerotipija je bila svetlobna slika na posrebrni kovinski plošči, unikatna, značilna po sitovorebnih tonih. Dagerotipija se je, kljub zahtevni izdelavi in visoki ceni, hitro razširila po vseh evropskih mestih in ostala v rabi vse do leta 1860, ko jo je zamenjal lažji in cenejši postopek slikanja na stekleno ploščo.

Tudi Kamnik je bil verjetno deležen teh prvih fotografij. Zlasti bogati meščani in plemiči so s svojih obiskov v Dunaju, Trstu ali Münchnu prinašali portrete te vrste. Prav tako pa sta okoli leta 1850 izdelovala dagerotipijo v Ljubljani tudi dva priseljence, galanterist Emil Dzinski in slikar Lorenz Krach. Pri tej zgodnji dobi fotografije, kjer so bili fotografi obenem tudi izumitelji, ne smemo pozabiti na Janeza Puharja (1814-1864), ki je bil povezan na poseben način tudi s Kamnikom. Puhar je leta 1862/1863 v Kamniku župnikoval, tu je imel tudi sestro, kateri je zapustil bogato fotografsko dediščino. Na žalost se je sled za večjim delom teh fotografskih plošč ob koncu druge svetovne vojne izgubila. Janez Puhar je bil naš prvi dagerotipist. Navdušil se je nad postopkom, vendar se mu je zdel predrag. Novo zamisel o cenejšem načinu slikanja je uresničil že leta 1842, naslednje leto pa je objavil, da mu je uspelo narediti slike na stekleno ploščo z lastnim kemičnim postopkom, na podlagi izparevanja kemikalij. Steklo takrat še ni bilo v navadi, uporabljali so le posrebrno ploščo (dagerotipija) ali papir (talbotipija). Puhar je svoj izum izpopolnjeval in dosegel nekaj mednarodnih priznanj. Ob zatonu dagerotipije in z uvajanjem fotografiranja na

stekleno ploščo, kar je omogočalo tudi neomejeno število kopij, je postala fotografija dostopnejša ljudem. V večjih mestih, tudi v slovenskih deželah, so se pojavili prvi stalni fotografski ateljeji (v Ljubljani ga je leta 1859 odprl Ernest Pogorelec). Leta 1865 pa je odprl svoj atelje v Ljubljani tudi Mengšan Lovrenc Funtek (1831-1874). Funtek naj bi pred tem opravljal fotografska dela tudi na Homcu in v Mengšu, kjer si je ob romarjih obetal stalen zaslužek. Lovrenc Funtek je bil prvi poklicni fotograf iz kamniškega konca, vendar je bil za ta zgodnji čas le izjema.

Prvi profesionalni fotografi so sev manjših slovenskih mestih, kot so na primer Kamnik, Novo mesto, Idrija, Bled pojavili v sredini devetdesetih let 19. stoletja. Navadno v takih mestih opravlja fotografsko obrt le en fotograf, ta pa zadovoljuje vse potrebe meščanov in okoličanov. Tako dobi v Kamniku leta 1895 obrtno dovoljenje Franc Aparnik (1872-1954), ki se je izučil fotografskega poklica na Dunaju, istega leta je odprl svoj atelje v Ihanu pri Moravčah fotograf Ivan Leben, leta 1896 pa je v Moravčah Davorin Rovšek (1867-1949). Ti prvi poklicni fotografi so bili tako portretni kot pokrajinski, do delitve med njimi je prišlo šele v tridesetih

letih 20. stoletja, predvsem zaradi večje konkurence.

Pomembno obdobje za razvoj fotografije ima čas od začetka novega stoletja pa do leta 1941. Število poklicnih fotografov v kamniškem političnem okraju se je povečalo (svoje ateljeje, ima štirinajst fotografov), vsi pa so bili vključeni v zadrugo fotografov v Ljubljani, ki je delovala od leta 1910. Prav tako so pomembna dvajseta in trideseta leta 20. stoletja: nove fotografske tehnike, filmi, moderniji fotoaparati so povečali zanimanja za fotografijo med amaterji, omenjena delitve med portrete in pokrajinske fotografe je bila še izrazitejša, v manjših mestih so odpirali znani slovenski fotografi svoje podružnice (na primer v Domžalah), večji pomen je dobila vzgoja mladega fotografskega kadra. Vse to je povezano s hitrim razvojem fotografije v širšem evropskem prostoru in z njeno vse večjo popularnostjo v vsakdanjem življenju ljudi.

Slabi časi za fotografsko obrt so se zopet pojavili po drugi svetovni vojni. Število zaposlenih pri posameznem fotografskem mojstru je bilo omejeno. Poleg mojstra je bil namreč lahko zaposlen le en vajence ali pomočnik. Tako so mnogi fotografi spet sami opravljali vsa fotografska dela v ateljeju in v temnici, kot so to počeli že

prvi fotografi ob koncu 19. stoletja.

Atelje Aparnik je opravljal fotografsko obrt v Kamniku več kot pol stoletja, najprej oče Franc Aparnik v letih 1895 do 1953, od leta 1929 pa še sin Stane Aparnik, sicer izučen fotografski pomočnik. Franc Aparnik je bil v motiviki in vrsti fotografskih izdelkov izredno širok, saj skoraj ni bilo dogodka, ki ga Aparnik ne bi posnel na plošče. Fotografije je povečeval, reproduciral, koloriral, objavljal v časopisih in knjigah, izdeloval in zalagal razglednice. Tako v vsaki kamniški družini najdemo njegove posnetke posameznikov ali celih družin ob različnih priložnostih — od rojstev, birm, obhajil, porok do smrti. Aparnik se je lotil tudi poslikav interierjev meščanskih hiš in grajskih prostorov, kjer ga zlasti zanimajo svetlobni kontrasti in majhne podrobnosti, kot so slike, pohištvo, okrasni predmeti. Prav tako je spremljal tudi kamniška društva in njihovo delovanje, javne in politične dogodke. V njegov ciklus spadajo najzgodnejše upodobitve kamniškega gasilskega društva leta 1897, Salonskega orkestra 1903, Fantovskega kluba 1911, s kamero je dokumentiral čitalniške prireditve — od koncertov, maškerad, gledaliških predstav, obletnicah, strokovnih tečajev. Zanimali so ga seveda tudi prizori sproščene vzdušja med ljudmi, naj naštejemo razna omizja na gostilniških vrtovih, skupine izletnikov. Navduševala ga je narava, posebno še Kamniške planine. Posnel je številne posnetke do-

line Kamniške Bistrice, Predosolja, Kamniških planin s kamniške in savinjske strani in seveda tudi samega Kamnika. Zadnje skupino motivov je uporabljal tudi za izdajo razglednic. Prve Aparnikove razglednice zasledimo pred letom 1905, večje število pa je izdal po tem letu. Večina njegovih razglednic od leta 1900 do 1918 je bila črno-bela in nato barvanih z ročno izdelanimi klišaji, le redke so samo črno-bele. Na vsaki je bilo natisnjeno besedilo v slovenskem jeziku, na hrbtni strani pa je bil naveden založnik, letnica izdaje in serijska številka razglednice. Kot zanimivost naj omenimo, da so kamniške razglednice ob koncu 19. stoletja pa do prve svetovne vojne izdajale tudi tuja podjetja, na primer Stengel & Co. iz Dresdna, Purger & Co. iz Münchna, saj je bil Kamnik (poleg Bleda) v tem času zelo znano kopalnišče in letovišče v avstrijski monarhiji. Večino kamniških razglednic pa je založil prav fotograf Franc Aparnik. Tudi v dvajsetih in tridesetih letih ga zasledimo kot glavnega izdajatelja kamniških razglednic, le da so sedaj črno-bele, motivi pa še številnejši in raznoličnejši.

Poleg fotografske obrti se je Franc Aparnik, tako kot večina ostalih slovenskih fotografov, ukvarjal še z mnogimi drugimi zaposlitvami. Leta 1932 je odprl v Kamniku trgovino s fotografskimi potrebščinami. V trgovini so prodajali razne vrste fotoaparatorov, filmov, fotografskega papirja, sprejemali in razvijali so amaterske filme; leta 1939 je dobil sin Stane do-

voljenje za prvo drogerijo v kamniškem političnem okraju, okoli leta 1930 pa je odprl tudi svoj fotografski atelje v Gornjem gradu v Savinjski dolini. Najbolj zanimiva Aparnikova dejavnost pa je bila »laterna magica«. »Laterna magica« je bila nekakšna predhodnica diaprojektorja. Ob takih slikah se je pripovedovalo in pelo, torej je bila kombinacija gledališke igre in filmske projekcije. Aparnik se je začel ukvarjati z njo že v letu 1899/1900. S posebej prirejeno kočijo je potoval po sejnih, po večjih mestih in trgih na Kranjskem, Dolenjskem, Beli in Suhi krajini. Slike za prodajo mu je prinašal prijatelj Josip N. Sadnikar z Dunaja. Franc Aparnik naj bi prevajal »laterno magico« po deželi še nekako do leta 1904, v dvajsetih letih pa je z modernejšim projektorjem predvajal tudi filme.

Ob koncu kratkega pregleda naj še enkrat poudarimo, da sta imela fotografa iz družine Aparnik (tudi drugod se je fotografska tradicija prenašala iz roda v rod, na primer v družini Vengar na Bledu, Pelikan v Celju, Rovšek v Ljubljani), poleg Josipa N. Sadnikarja, ki je Franca Aparnika leta 1889 tudi navdušil nad fotografijo, pomembno vlogo pri vpeljevanju in razvijanju te vrsti v kamniškem političnem okraju in k njeni vse večji popularnosti med ljudmi. Po drugi strani pa sta s svojim fotografskim delom pustila današnjim rodovom bogato in dragoceno dediščino, ki nam služi kot enkratna dokumentacija določenega kraja, časa in dogajanja.

LITERARNA SNOVANJA

Foto: Bojan Beguš

Benjamin Gracer

je bil rojen l. 1942 v Celovcu, zdaj pa že dolga leta učiteljuje na osnovni šoli v Kranjski gori. Piše poezijo za otroke in odrasle, (zbirki IGRA in v MRAKU sta izšli v začetku sedemdesetih let na Jesenicah), zadnja leta pa predvsem aforizme, ki jih objavlja v jeseniškem Železarju. Uspešno deluje kot mentor v literarnem krožku in kot sourednik Male Cufarjeve knjižnice.

Benjamin Gracer

AFORIZMI

Ubilo se je jajce: na svet je priplaval po zdravi prežganki.

xxx

Toliko časa je bil v družbeni vpregi, da je postal privatni kočijaž z zlato kočijo.

xxx

Izigrjal je vse zakone — le pri zemeljskih mu je spodletelo.

xxx

Nekateri ne ločilo več predanih od prodanih.

xxx

Kadar gre levica na desno in desnica na levo, imamo prekrižane roke.

xxx

Od težke industrije imamo najprej težko sapo.

xxx

Ve se, kaj je gnilega v deželi Danski, saj prihaja k nam.

xxx

Kakšni časi: že nič je manj kot nič.

xxx

Med BITI in IMETI je bila tudi zadnja večerja.

xxx

En ozvočen norec zadostuje za planet norcev.

xxx

Z nekaj domišljije vidiš vruga natanko tam, kjer je.

xxx

Usoda moškega v matriarhatu: za eno žensko ga je preveč, za dve premalo.

Ladislav Črnologar

(rojen l. 1935 na Hrušici pri Jesenicah, zaposlen kot strojnik v jeseniški železarni), je doslej izdal v samostojnih knjigah tri romane, oz. povesti: NA GREDI (1980), NA DRUGEM BRIGU (1984) in TRIINOSEMDESET STOPNIC (1987) - vse pri založbi ČZP Kmečki glas v Ljubljani. V Snovanjih objavljamo odlomek iz Črnologarjevega najnovejšega dela RAZSTRELJENI BOG. Izšlo bo še letos kot prva knjiga nove knjižne zbirke POT, katere urednik in založnik bo Edo Torkar z Jesenic.

Ladislav Črnologar

RAZSTRELJENI BOG

Snega je bilo pozimi komaj za vzorec. V našem gorskem svetu starejši ljudje niso pomnili, da ne bi zapadel sneg. In ko je prišel marec, je bilo na soncu že kar toplo.

S privatnim zidarskim obrtnikom sem se že pozimi domenil, da bo v rovtih postavil kapelico, pa tudi temelj za brunarico, za katero sva se končno domenila z žeho. Tako je zidar takoj spomladi začel z delom. Načrt, ki ga je dal arhitekt, sva spremenila le toliko, da bo v temelj vgrajen prostor, kjer se bo lahko shranilo nekaj podobnih žar, kot je bila Andrejeva. Njegovo žaro sem skrivoma sam vzdal v temelj.

Zdaj sem bil večkrat v rovtih in opazil sem nekaj sprememb. Kajžarjeva hiša je imela novega lastnika. Andrejeva žena ni odlašala s prodajo. In za hišo je začel rasti večji objekt. Nisem se mogel več zadržati, pa sem šel gledat, kaj delajo.

Okoli novogradnje je nekaj delal mlajši bradati možakar in okoli nog sta se mu motala dva mlajša otroka. Pojasnil mi je, da je diplomirani ekonomist, kakor tudi žena, da pa v mestu nista mogla dobiti primerne dela. Tako je po daljšem pomisleku vse skupaj obesil na klin in odšel v hribe. Začel bo kmetovati, čeprav nima nobenih izkušenj, a da se hitro uči. Ukvarjal se bo z ovčerejo. Gradi si hlev za zimski čas. Na srečo je nekaj podedoval in je lahko kupil rovt s Kajžarjevo hišo.

Prva lastovka! Pri srcu mi je postalo toplo. Že prej sem čutil, da v teh kriznih časih ne bo treba dolgo čakati, da se vrne pravo življenje v naše rovte, ki so bile nekdaj že naseljene, o čemer je pričalo nekaj poraščenih ruševin. Menda so prvič v te kraje pribežali ljudje med protireformacijskimi vojnami in se pred peganjanjem skrili v hribe.

Bolj ko je kapelica dobivala dokončno podobo, bliže so prihajali tudi vikendaši in ponujali pomoč. Ta je poprijel to, ta ono. Kapelica jih je začela zblíževati. Kar je bila prej redkost, je zdaj postala navada - začeli so se pogovarjati med sabo. In kmalu so se tudi domenili, da bodo ob otvoritvi naredili slavje, kar naj bi bilo nekako za prvi maj, ko bodo vsi tu.

Delo pri rušenju našega starega senika in pravljanje izkopa za temelj me je popolnoma pozdravilo. Bolečin v hrbtu skoraj nisem več čutil. Delo je bolj zdravo kot vsa fizioterapija.

Edino, kar mi je resnično grenilo misel, je bilo tudi to, da nisem mogel dokončati pisanja o razstreljenem bogu. Magda ali Vera se po Andrejevem pogrebu ni več prikazala - dokler:

Bilo je malo pred dokončanjem kapelice. Manjkala so samo še železna, umetno kovana vrata in streha iz skodel. Bil sem sam pri kapelici, ko sem na poti zagledal povorko otrok. Morali so biti kakšni trije razredi, vsaj vodile so jih tri učiteljice ali tovarišice, kakor se jim je še vedno pravilo. Med njimi sem takoj spoznal Magdo.

Prišli so pod kapelico. Slišal sem, kako Magda naroča, naj gredo kar naprej po poti, da jih bo kmalu dohitela. Potem se je povzpela k meni.

»Pozdravljen, Tine!« je pozdravila, kot bi se šele prejšnji dan videla.

»Pozdravljena!« sem odzdravil precej razburjen.

»Kako je z našim bogom?« je vprašala.

»Kot vidiš, napreduje.« sem odvrnil.

»Pa s tvojim?«

»Mojim?«

»Da, s tvojim?«

Precej sem razdvojen - še bolj, ko se mu skušam bolj približati. Nekako čutim, da se je okoli njega nabralo preveč takih, ki ga zanikajo ali po svoje hočejo razlagati in se imajo vsi za edine prave razlagalce le ene resnice. Tako vse bolj mislim, da je bil bolj pravi tisti, ta, naših prednikov, ki so enostavno čutili, da pač je in so po svojih močeh skušali slediti njegovim zakonom,« sem skušal čim bolj preprosto in pošteno odgovoriti.

»Saj ne misliš tako napačno, ne misliš slabo, ampak naše misli in čas gredo naprej...«

»Ne bi rekel, da v vsem na dobro.«

»Tudi v tem imaš prav.«

»Zdaj mi pa povej, kar me že dolgo muči. Zakaj si se predstavljala za Magdo? Kdo pravzaprav si? Ta misel mi ne da miru, ker dobro čutim, da si Magda.«

»Vidiš, sem in nisem Magda. Prav ista sem. Povej, bi kdaj začel pisati o naši vasi, bi kdaj skozi te naše zgode in nezgode lahko komu dal misliti o stvarih, ki tako rade bežijo mimo nas, in ne najdemo časa, da bi jih poiskali v debelih znanstvenih knjigah? Bi začel pisati, če te ne bi spodbudila v tvoji prvi ljubezni?«

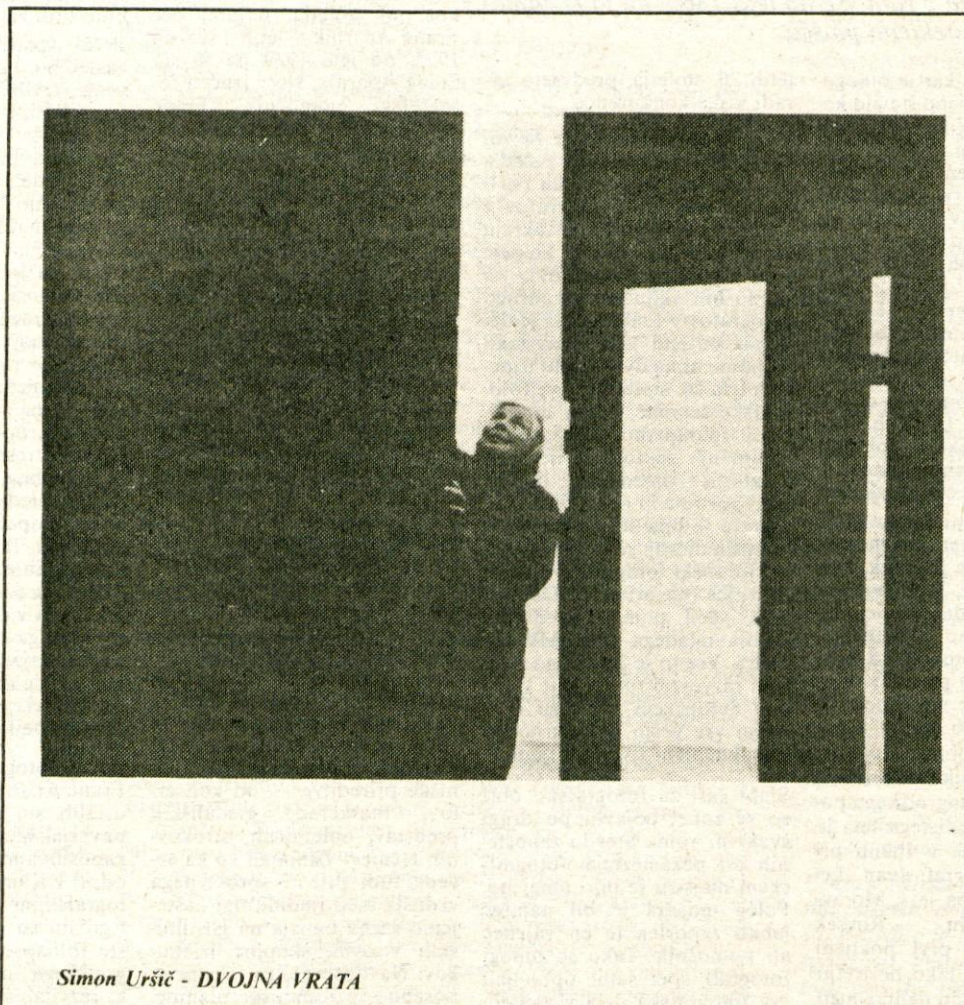
»Ne,« sem moral priznati, »ne, ker sem misel na vas potiskal stran od sebe, ker me je spomin nanjo preveč bolel.«

»Nisem vedela, da te bo kaj takega tako preganjalo. Mislila sem, da boš že kako izvedel, da sva z Magdo dvojčici, da sva bili skoraj eno...«

»Moj bog! Zdaj sem se spomnil. Tam čez grepa je zemljanka in prav pred njo mi je Andrej pravil o Hribarjevi družini.«

»Imaš čas, greva na Klek!« me je prekinila. »Šolski izlet imamo. Naše primorske otroke smo pripeljali sem, da vidijo prave hribe. Pa saj tako ali tako vsako leto obiščem kraj Magdine smrti.«

Šla sva, vedno višje in višje, kamor je od nekod htel človek, da bi odkril skrivnost, brez katere bi bilo njegovo življenje nesmisel.

Simon Uršič - DVOJNA VRATA

Sekstet Dekleta z Bukovice star dvajset let

Pojoče gospodinje

Bukovica, 23. oktobra - Če bi znani pevovodja Franc Potočnik, Šinkarjev z Bukovice, vedel, da bodo njegova dekleta držala skupaj celih dvajset let (in koliko še?), bi jim najbrž svetoval, naj si izberejo drugače ime. Sicer pa glede na to, da so bile takrat stare šele dvajset, trinajst let, ime niti danes, ko so odrasle v žene, matere, gospodinje, ne moti. Če ima ime v glasbi, pesmi, ki je večno mlada, sploh kakšen pomen. Gotovo ne. Dekleta z Bukovice so to znova dokazala na sobotnem jubilejnim koncertu.

Kot rečeno, jih je zbral skupaj Franc Potočnik, "oče" še bolj slavni Fantov s Praprotna. Bilo je ravno tedaj, ko so se Fantje pridružili Slaku. Pevovodja je premišljal, kako naj zapolni vrzel, praznino, ki je nastala po njihovem odhodu. In ker je imel sam dve "godni" hčeri, je našel še štiri druge deklice, s katerimi je začel vaditi. Prvi koncert so imela Dekleta z Bukovice, ki delujejo kot sekcija kulturno-umetniškega društva Bukovica, ob odprtju vaške trgovine. Že drugo leto so prepevale na izseljenem pikniku.

V sekstetu pojejo Marinka Ferlan, Karmen Jelenc, Magda Zupanc, Tončka Jelenc, Jana Demšar in Ema Rakovec. Pet jih je prav od začetka, le Tončka Jelenc se jim je pridružila nekaj let kasneje, ko je prejšnja pevka "odsokočila" k ansamblu Ivana Ruparja.

Zdaj so dekleta že vsa poročena. Zanimivo je, da niti ena ne živi na Bukovici, ampak so raztresene tja od najbližjih Šovelj in Praprotna, Dolenje vasi, Zapreval na Starem vrhu, pa do Češnjice in Dražoš.

Prejšnji ponedeljek, ko smo poklepetale pred vajami v Šinkarjevem domu, so povedale, da se pred pomembnejšimi nastopi sestajajo po dvakrat na teden, sicer redkeje. Pevovodja Franc Potočnik jih je pohvalil, da so, kar se vaj tiče, zelo pridne.

Kaj jih tako trdno drži skupaj? V začetku je bila to pred-

vsem ljubezen, veselje do petja, zdaj še je mnogo več: prijateljstvo. Niti enkrat samkrat v minulih dveh desetletjih si niso prišle navzkriž, pravijo. Nobena tudi še ne razmišlja, da bi nehala; vedo, da poti nazaj ne bi bilo več in da bi jim nekaj manjkalo.

Na vajah se najprej sklepetajo, hudomušno priznajo, rečejo kakšno besedo čez otroke (o možeh se pač ne spodobijo go-

Pri sekstetu Dekleta z Bukovice strokovnjaki najbolj cenijo zlatost glasov in barvitost. Sicer pa za ženske menda velja, da imajo najlepše glasove šele potem, ko postanejo matere. Kakorkoli že je ali ni, res je, da Dekleta z Bukovice dobro zapojejo. Vsako leto naštudirajo šest, sedem novih pesmi. Če se gremo malo matematike, pomeni, da so v dvajsetih letih zapele približno 140 različnih pesmi. Najraje pojejo narodne, precej jih je tudi prav zanje pridelil oziroma uglasbil njihov pevovodja Franc Potočnik. Njegove so, denimo, Fantje, dekleta Selške doline, ki je postala nekakšna himna zborčka, Domotožje, Osamljena, Rodna vasica, Čebelnjak, če nastejemo le nekatere.

govoriti), šele potem pojejo. Možje so razumevačiji, ne branijo jim petja (sicer so pa takšne že dobili), pa tudi otroci so že od malega rasli z maminim konjičkom. Vseh šest skupaj ima dvajset otrok, toliko kot je star sekstet. Nekaj let res skoraj ni bilo časa, ko ne bi bila katera noseča. Zgodilo se je celo, da so v enem samem mesecu štiri imele skupaj pet otrok. Vendar zaradi tega ali zaradi drugačnih bolezni, prehladov in angin, v vseh letih niso odpovedale niti enega nastopa. Jih je pač pelo samo pet ali celo samo štiri.

Skoraj tako kot same, so si prijateljice tudi njihove družine. Enkrat na leto pripeljejo na

piknik svoje može in otroke in se skupaj poveselejo. Morda še drobna zasebna zanimivost: tri od "deklet" so si v sorodu (dve sestri, ena sestrična), druge tri pa v svaštvo.

Nastopajo na številnih prireditvah doma, v občini, zunaj nje, za svoje petje so dobile tudi že več priznanj. S posebnim veseljem, pravijo, pa se udeležujejo srečanj malih vokalnih skupin Slovenije, s katerimi se lažje primerjajo kot z zbori na občinskih pevskih revijah.

Precej tudi snemajo za ljubljanski radio. Prav zdaj, ob dvajsetletnici, pa je pri založbi Helidon izšla njihova prva samostojna kasetna, ki je že v prodaji. Doslej so imele nekaj pos-

netkov le na Dolžanovi kaseti. Z Miho Dolžanom so večkrat sodelovale, prav tako s tamburaši iz Reteč pa s citraškimi triom Pobratenje iz Tržiča. Njihovi glasovi in pesmi se lepo ujamejo z zvokom starega ljudskega glasbila.

Dekleta tudi rada povedo, da "samoupravno" izbirajo pesmi, ki jih pojejo. Pevovodja jim predlaga, odločajo pa same, ali bodo sprejele ali ne. Franc Potočnik na takšen način pristaja in dodaja, da pevec mora pesem začutiti, mora ga osvoboditi, da jo lahko dobro zapoje.

Pa še nekaj besed o manj lepi denarni plati, ki se ji tudi

Dekleta z Bukovice ne morejo ogniti. Stroški nastopov, še zlasti pa minuli jubilejni koncert, izpraznijo denarnice. Vesele so (resda skromnih) dotacij občinske zveze kulturnih organizacij iz Škofje Loke, nekaterih podjetij in še zlasti zasebne firme Jeles iz Šovelj (katere solastnica je Tončka Jelenc), ki je postala njihov sponzor številka ena in jim je med drugim podarila nove obleke za sobotni gala koncert.

H. Jelovčan

SVET BREZ BLEŠČIC

Za upokojece pa le drobtine

Nekaterim upokojevcem se kljub stalnemu povečevanju pokojnin godi, kot da so od vsega sveta pozabljeni. Njihovi mesečni prejemki so komaj imena vredni, izdatki pa tolikšni, da jih samsko gospodinjstvo ali dvojica upokojevcem komajda zmaguje. Tudi nekdanja tekstilna delavka Marija, ki se je pred 13 leti, čeprav načetega zdravja, upokojila s polno delovno dobo, je v enaki koži. Ko se je leta 1976 upokojila, so ji odmerili 200 jurjev pokojnine, današnja znaša okoli tri milijone in pol. Pol pokojnine ji vzamejo položnice. Okoli milijona plača za svoje enosobno samsko stanovanje, pri čemer ji štejejo med 300 in 400 tisočaki subvencije. 700 tisočakov jo je veljala zadnja položnica za elektriko, prav toliko pa telefon, TV naročnina in časopis (našega je odpovedala že pred leti, ko se ji je glede standarda obrnilo na slabše). Pri hrani, pravi, je skromna, veliko je pridela v vrtničku. Za ozimniške nakupe pa je že nekajkrat prosila za pomoč domačo organizacijo Zveze borcev, le da jim je tudi tamkaj že usahnil denarni vir.

S skromnostjo in potrpežljivostjo, lastnima njeni generaciji, se je Marija navadila premagovati surovo vsakdanjost. Nekaj drugega ji težje leži na duši, malobrižen odnos njenega nekdanjega delodajalca, tekstilne tovarne Zvezda, kjer je delala dobri dve desetletji. Ne boli je

toliko, da upokojevcem ne lajšajo denimo letovanja v tovarniških počitniških domovih bolj kot zaposlenim ali da jim ne omogočajo brezplačnega ali vsaj cenejšega topliškega turizma, čeprav bi si poslovno uspešna tovarna morda lahko privoščila več takšnih socialnih prijemov. Pač pa je Marijo in njene upokojene vrstnike zbudilo ravnanje ob letošnji obletnici tovarne. Bleščeče praznovanje Abrahama je imelo zanje moten lesk, saj so ob jubileju pričakovali, da se jih bodo spomnili pri delitvi denarja. »Kaže, da je tovarni nekaj vredno le živo delo, saj so zaposlenim izplačali poračun za vse leto, nas upokojece pa so obdarovali z brisačami, vžigalniki in svinčniki, čeprav bi nam bolj prav prišlo kaj denarja.« se v imenu nekdanjih delavcev, ki so prav tako soustvarjali ime danes trdne firme, pritožuje Marija. »Slednjič smo v tovarni pustili več deset let žuljev in znoj! Celo manj uspešne tovarne, tudi tekstilne, so bolj darežljive do svojih nekdanjih delavcev, če ne z denarnimi nakazili, pa vsaj s cenejšim letovanjem ali doplačevanjem klimatskega zdravljenja. Zvezdi pa gre danes dobro, vsaj sodeč po plačah in slednjič tudi po razkošnem slavlju, ki so si ga privoščili ob 50-letnici. Zato smo upokojevcem tembolj prizadeti, ker so ob vsem razkošju za nas ostale le drobtine.«

D. Z. Žlebir

Zavod za transfuzijo krvi

Iz ene vrečke kri za več bolnikov

Ljubljana, 23. oktobra - Minuli konec tedna so pri dveh srčnih operacijah porabili ogromne količine krvi, regionalne bolnišnice pa bi tudi čimprej rade krvne zaloge za ta teden. Zato so bili v Zavodu za transfuzijo krvi v Ljubljani, kjer zbirajo in predelujejo kri iz vse Slovenije, nadvse veseli izrednega obiska okoli 90 krvodajalcev iz Kranja, kjer so krvodajalsko akcijo organizirali letos že tretjič. 250 krvodajalcev na dan je potrebnih Zavodu, da potešijo dnevne potrebe klinik in slovenskih bolnišnic po življenjski tekočini, nam je povedala dr. MELANIJA VUKSAN, vodja terenske ekipe v Zavodu.

Leta 1953 se je na Slovenskem začelo prostovoljno, anonimno in brezplačno krvodajalstvo, katerega organizacijo je prevzel Rdeči križ, Zavod za transfuzijo pa izvedbo. Predmet so krvodajalstvo »plačevali« z živilskimi nakaznicami. Prehod na prostovoljno krvodajalstvo se je ob tedanji miselnosti izdatno obrestoval, saj se štelo krvodajalcev kar trikrat povečalo. Takšen entuziazem dandanes težko razumemo, vendar ga je med aktivisti in današnjimi prostovoljnimi darovalci krvi še vedno veliko.

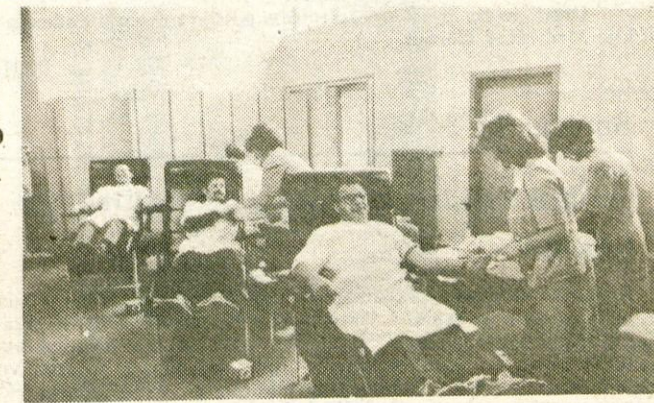
Dokaz za to je 5 odstotkov Slovencev, ki jih štejemo v armado krvodajalcev. Do leta 1984 je njihovo število naraslo, potem pa je panika zaradi aidsa zdesetkala njihove vrste. Na Zavodu za transfuzijo krvi odtelej pri vsakem odvzemu testirajo krvodajalčevo kri (poleg hepatitisa in spolnih bolezni) tudi na aids. Do zdaj so pri osmih odkrili protitelesa proti aidsu. Sicer pa zatrjujejo, da krvodajalci pri odvzemu niso v nevarnosti, da bi se okužili, saj tako v laboratoriju kot pri odvzemu krvi igle po uporabi zavrzijo. Poleg Zavoda se z odvzgom krvi ukvarjajo tudi na transfuzijskih oddelkih v osmih slovenskih bolnišnicah, ekipe pa delajo tudi na terenu. Kakšen proces doživi krvoda-

Dr. Melanija Vuksan jalec, ko se odloči za humano dejanje, nam je orisala dr. Melanija Vuksan. Prva krvodajalčeva postaja je vpis, zatem mora vsakdo v laboratorij, kjer mu testirajo krvno skupino in

Na zavodu se dnevno izmenja od 250 do 300 krvodajalcev, okoli 60.000 vse leto, v vsej Sloveniji pa letno odvzamejo kri 110.000 ljudem. Pet odstotkov slovenskega prebivalstva se šteje med krvodajalce, kar je na evropski ravni. V Zavodu si želijo, da bi vsaj tako tudi ostalo.

gov odklonili 5 odstotkov obiskovalcev. Zdrava večina gre od zdravnika na odvzem krvi, kjer jim vzamejo od 3 do 4 decilitre krvi. Zdravi moški lahko darujejo toliko krvi vsake tri,

Krvodajalcem odvzamejo od 3 do 4 decilitre krvi.

dajalce odklonijo tiste, ki so preboleli nekatere bolezni, pred kratkim prestali operacije ali jemali nekatera zdravila. Lani so iz zdravstvenih razlo-

Med največjimi porabniki krvi je ljubljanski Klinični center, sledijo bolnišnice iz Nove Gorice, Golnika, Brežic, Onkološki inštitut, Ginekološka klinika, postojnska bolnišnica... V druge jugoslovanske republike kri pošiljajo le izjemoma, ob večjih nesrečah. Na kirurške oddelke pošljejo največ krvi, zlasti veliko je terjajo večje srčne operacije in poškodbe, saj ob operacijski miži včasih steče tudi do 10 litrov krvi.

ženske vsake štiri mesece. Odvzem krvi traja vsega nekaj minut, novi postopki odvzema, kot denimo plazmafereza, ko krvodajalcu odvzamejo le tekočič del krvi, ostale celice pa mu vrnejo, trajajo slabe pol ure. V Zavodu imajo tudi nove aparate za odvzem levkocitov in trombocitov, ki jih prav tako s

pridom uporabljajo. Zavodska ekipa zmore kakih 40 krvodajalcev v uri, zato se ob obiskih večjih organiziranih skupin, kakršna je bila kranjska, rado zavleče. Tedaj so slabe volje krvodajalci, ki so prišli nekaj prostovoljno darovat, pa tudi tamkajšnja ekipa, ki težko zmaguje.

Potem ko skupine krvodajalcev sedijo ob »zahvalnem obroku«, njihovo kri v vrečkah

Vsak zdrav človek naj bi enkrat v življenju dal kri, priporočajo na Zavodu, ne pa da vse breme prostovoljnega krvodajalstva sloni na rekordnih, ki dajejo kri dvajsetkrat, tridesetkrat, petdesetkrat. Alojz Škarja iz ponedeljkove kranjske krvodajalske ekipe, je ravno tokrat dosegel svoj osebni rekord. Kri je daroval že petdesetič.

Iz ene vrečke krvi pomagajo večim bolnikom.

Na Zavodu včasih pride tudi do napak, do katerih so krvodajalci še posebej občutljivi. Tudi pri Jožetu Mravljetu z Jesenic je prišlo do napake pri merjenju hemoglobina, zaradi česar so ga kot krvodajalca odklonili. Dolgoletnemu krvodajalcu se še enkrat opravičujejo za nesporazum.

ali steklenicah shranijo v nekakšne hladilnike, v naslednjih 6 urah pa jo predelajo v različne krvne proizvode. Nič več ne velja, da gre kri enega darovalca enemu pacientu, temveč iz vrečke krvi pomagajo številnim, ki so tega potrebni, bodisi s krvno plazmo, z levkociti, eritrociti, faktorjem 8 (za hemofilike). Z zavoda razpošljejo kri in njene proizvode na različne naslove, o tem obstaja natančna evidenca. Večkrat je slišati očitke, da kri prostovoljnih krvodajalcev v Zavodu prodajajo, vendar zatrjujejo, da to ne drži, saj zbrano kri nujno potrebujejo v domačih bolnišnicah. Ob sedanjih racionalni porabi krvi in njenih proizvodov so veseli, da dobijo to dragoceno tekočino od 250 do 300 ljudi dnevno. Z organiziranimi krvodajalskimi akcijami dobe največ krvi. Prostovoljcem so nadvse hvaležni, da se žrtvujejo za druge, žal pa se jim družba ne oddolži z več kot moralnimi priznanji. Koristnejše družbeno priznanje bi nedvomno bilo, ko bi krvodajalce oprostili participacije pri zdravstvenih storitvah.

D. Z. Žlebir
Foto: G. Šinik

Stalna dilema kranjskega hokeja

Med napredkom in propadom

Kranj, 20. oktobra - Kranjski hokej je bil lani star 20 let. Trikrat v teh letih so si kranjski hokejisti priigrali pravico nastopanja v I. zvezni hokejski ligi, zadnjič leta 1986, in vsakič je bilo hokejstvom rečeno "ne" s tolažbo, da kaže počakati boljše čase. Prvo novembrsko soboto začenejo kranjski hokejisti novo tekmovalno leto v I. B zvezni hokejski ligi, tudi z ambicijami za zmago in uvrstitev v prvo ligo. Če jim bo tudi tokrat rečeno ne, potem bi bil to za kranjski hokej propad ali kvečjemu obstanek v povprečju, večini igralcev in amaterskim zanesenjakom pa bi zmanjkalo volje. Zanimanje za hokej pa je v Kranju veliko, saj ima klub že sedaj nad 120 registriranih igralcev.

Klub se je v zadnjih letih organizacijsko utrdil, na račun vodstva in prizadevnosti staršev, ki so složno kos poslu, kot pravi predsednik tehnične komisije Hokejskega kluba Triglav Kranj PRIMOŽ STRNIŠA. Klub ima 5 selekcij: hokejsko šolo, ekipo mlajših pionirjev, ki igra v slovenski ligi in Karavanškem pokalu (zanj je Triglav zelo zainteresiran in bo v njem sodeloval, saj je to edini stik mladih hokejistov s tujim hokejem), starejši pionirji igrajo v slovenski ligi, mladinci v zvezni ligi, člani pa v I. B zvezni ligi, kjer bodo razen Triglava igrali še Jesenice II, Bled, Olimpija II, Slavija, Celje, Mladost, Ina Sisak, Spartak Subotica in verjetno še Maribor in Bosna. Mladinci so bili lani peti v državi, Gorazd Drinovec pa je bil član državne mladinske reprezentance na prvenstvu Evrope v Celovcu, Grega Gros, Miha Vojvoda in Primož Zalokar pa so igrali v slovenski selekciji na igrah Alpe Jadran, pionirji pa so bili na sredini lestvice.

Člansko moštvo letos resno računa na zmago v I. B zvezni ligi. Poklicni trener Milan Grah, pri delu z ostalimi selekcijami mu pomagajo še Zdravko Sajovic, Vlado Sofronievski, Franc Gros in Jani Nadižar (pri delu s hokejsko šolo pa pomagajo še vaditelji) ima na voljo 26 hokejistov, med njimi tudi okrepitev z Jesenic (Milan Kozamara, Miha Lah in Boris Podlesnik) ter iz ljubljanske Olimpije (Tomaž Bratina, Zmago Berlec, Matjaž Ferkov, Uroš Židan, Jure Majnik in Boris Peče). Na vprašanje, zakaj tak optimizem pred začetkom lige, Primož Strniša odgovarja, da je za to več razlogov. Igralci resno vadijo, zanimanje za hokej se povečuje in je za marsikoga edini zimski šport, čeprav je oprema za hokejista draga, veliko pomagajo starši, ki za najmlajše sami kupujejo opremo in so sploh s skrbjo za mlade zadovoljni, saj so na drsališču v varnih rokah, strokovno delo napreduje, vsi igralci so zavarovani, kar je prvič v zgodovini kranjskega hokeja, zagotovljena pa je vsaj osnovna finančna osnova po zaslugi ZTKO Kranj, glavnega pokrovitelja Planike iz Kranja in firme Infotrade iz Predoselj, ki je posebni pokrovitelj mlajših pionirjev, ter mnogih občasnih sponzorjev, tako družbenih kot zasebnih. Za normalno delovanje kluba, tako so izračunali, bi bilo potrebnih od 40 do 50.000 mark. Opreme večji del doma ni, izjema so palice, ki jih izdeluje Jože Šivic iz Dobrege polja. Več skupnega jezika je sedaj tudi z upravo Gorenjskega sejma. Med drugim bodo hokejisti upravljali z bifejem pred drsališčem in s tem sami dodatno zaslužili kak dinar.

To pa ne pomeni, da je položaj kranjskega hokeja rožnat. Kranj dobi led mnogo prepozno, šele novembra, ko imajo drugi že mesec ali dva ledenega treninga za seboj. Tudi kranjski led je dražji od jeseniškega ali ljubljanskega, kamor so se Kranjčani vozili v precej neugodnih urah trenirat (v Kranju je ura uporabe okrog 200 mark, na Jesenicah pa 50), garderobe niso urejene, manjkajo klopi za igralce in službujoče na tekmi, kar onemogoča organizacijo kakovostnejših tekem in bi bila že naša I. liga problem, hala je temna, kar je dodatna ovira. To so rešljive pomanjkljivosti, ki se jih da z dobro voljo na obeh straneh, in te je zadnje čase več, odstraniti.

Prvo kranjsko moštvo je sedaj na treningu v Trebiču na Češkoslovaškem, blizu Brna. Prihodnje leto bo 20 let sodelovanja Triglava s Trebičem. Tam so bili letos že pionirji. Velika želja Triglava je, da bi enkrat uspel klub in Kranj zbrati toliko denarja, da bi tamkajšnje hokejiste povabili k nam. Prihodnje leto bo jubilej sodelovanja in kranjski hokejisti upajo, da jim bo to končno uspelo.

J. Košnjek

S povprečja pod vrh

Kranj, 24. oktobra - Predsednik izvršnega odbora Košarkarskega kluba Triglav iz Kranja Peter Sajovic, tehnični direktor Rudi Hlebec, predsednik klubske komisije za marketing Jože Brankovič, novi trener prvega moštva Predrag Milović, ki je prišel v Kranj iz Bara, in najstarejši igralec Triglava ter kapetan ekipe Darko Omahen so na novinarski konferenci predstavili položaj in načrte nanovo in predvsem širše organiziranega Košarkarskega kluba Triglav iz Kranja, člana republiške košarkarske lige. Načrti po tekmovalni in organizacijski plati niso skromni, so ambiciozni, vendar realni, uresničiti pa jih bodo pomagali tudi sami, saj nanovo, v okviru kluba organizirajo biro z mnogimi dejavnostmi, od založništva in oblikovalnih storitev do organiziranja raznih prireditelj, prodajnih in propagandnih akcij ter dejavnosti, ki sodijo v ta okvir. Cilj kranjske košarke je iziti iz povprečja proti vrhu, kar kratkoročno, za letošnjo sezono pomeni uvrstitev med prvih pet v republiški ligi, kar bi ob napovedani reorganizaciji košarkarskega tekmovalja v Jugoslaviji pomenilo uvrstitev v medrepubliško ligo oziroma nekdanjo slovensko-hrvatsko ligo, v kateri je Triglav že tekmoval. Sicer pa Triglavov projekt dolgoročnejšega razvoja košarke pomeni: še zboljšati organiziranost kluba, okrepanje člansko, mladinsko in kadetsko moštvo, izpopolniti proces treniranja, selekcioniranja in usmerjanja igralcev, graditi na mladih, sodelovati s šolami in stroko ter seveda gorenjsko in slovensko košarko. Klub ima sedaj dva poklicna trenerja: Predraga Milovića iz Bara, ki je prišel v Kranj, potem ko je v Baru dolga leta vadal drugoligaša Mornarja, in skrbi za starejše selekcije, in Martina Gorenca, dolgoletnega zaslužnega prvega trenerja, ki je sporazumno z vodstvom kluba, na lastno željo, prevzel vadbo mlajših selekcij, pri katerih se je uveljavil kot eden najboljših trenerjev mladih v državi. Vse govornice o sporu oziroma odstranitvi Gorenca s položaja prvega trenerja so neosnovane, so zatrdili na novinarski konferenci. Več o sedanjosti in načrtih kranjske moške košarke v naslednjem Gorenjskem glasu.

J. Košnjek

ureja JOŽE KOŠNJEK

Trenerji smučarskih skakalcev Gabrijel Gros in pomočnika Sandi Čimžar ter Bogdan Norčič

Eden od naših občasno med prve tri

Kranj, 24. oktobra - Smučarska sezona 1989-90 skakalcev v svetovnem pokalu se bo začela že 2. in 3. decembra z ameriško in kanadsko turnejo. Prvi dve tekmi bosta v Thunder Bayju v Ontariu, 9. in 10. bosta tekmi v Lake Placidu in nato 16. in 17. decembra v Sapporu na Japonskem. Nato bo na sporedu tradicionalna turneja Intersport. Naša A reprezentanca v skokih je v pripravilnem obdobju pred startom v svetovnem pokalu na močnih mednarodnih tekmah na plastičnih skakalnicah, z ledeno in kristalno smučino, pokazala veliko. O ciljih v novi sezoni so govorili zvezni trener skakalcev Gabrijel Gros in pomočnika Sandi Čimžar ter Bogdan Norčič.

Po končani lanskoli sezoni smo jadikovali nad slabimi uspehi naših skakalcev. Bilo je nekaj odmevnih uspehov, a ne toliko kot v sezoni 1987-88. Zveznega trenerja Luka Koprivška je na tem mestu nasledil Kranjčan Gabrijel Gros, za pomočnika pa sta bila določena Kranjčana Sandi Čimžar in Bogdan Norčič. Torej, triperesna detelja trenerjev iz Kranja. V ponedeljek so odšli na smučišče Dachstein. S kakšnimi cilji gredo v novo sezono, so pripovedovali Gabrijel Gros, Sandi Čimžar in Bogdan Norčič.

»Na smučišču v Dachsteinu je celotna A reprezentanca. To so: Miran Tepeš, Primož Ulaga, Rajko Lotrič, Matjaž in Janez Debelak, Matjaž Zupan, Goran Janus in Primož Kopač,« je pred odhodom dejala trojica trenerjev.

»Pred pričetkom vadbe je bil v letošnji sezoni daljši odmor kot v preteklih letih. Ugotovili smo, da ne smemo prehitro začeti s splošno vadbo. Prvi skup-

ni treningi so bili v začetku junija na Bledu. To je bil uvodni trening, kjer nam je bil pri odbojki v veliko pomoč tudi profesor na FTK in strokovnjak za odbojko, Viki Krevsel. Nato smo nadaljevali s manjšimi tekmami na malih plastičnih skakalnicah po Sloveniji. Prvi trening tehnike skokov smo imeli v Titovem Velenju in končali na mednarodni tekmi v Berchtesgadnu. Trening za kondicijo je bil nato na morju, medtem ko sta se Tepeš in Kopač udeležila mednarodne tekme na Norveškem. Nato smo nadaljevali s skupno vadbo v Hinterzartnu, kjer je bila zbrana vsa svetovna elita. Nato smo nadaljevali v Frenštatu v CSSR. Tepeš, Lotrič in Zupan pa so bili na dveh močnih tekmah v Oberhofu v NDR. Za zaključek pa smo dosegli lep uspeh v Sarajevu, kjer smo premagali odlične tekmovalce iz CSSR, Kanade in Italije. V začetku oktobra smo imeli še zadnji močnejši trening skakalne tehnike v Hinterzartnu, ki je

Gabrijel Gros in Sandi Čimžar

bil hkrati zaključni del priprav na vseh skakalnicah, pokritih s plastiko.

Kakšna je vaša ocena?

»Pri vseh treningih sta pri oblikovanju programov sodelovala Bojan Jošt in Vojko Strojnik. Po kondicijski strani smo naredili večji premik, kar se je poznalo na začetku pri tehniki. V drugi polovici avgusta do oktobra smo se bolj posvetili tehniki skokov in kondiciji s krajšimi vložki, kar se je pozitivno poznalo pri posameznikih pri tehnični izvedbi skokov. Vrhunec je bil v Sarajevu, kjer smo se primerjali s Čehi in Kanadčani (Švagerko je zmagal v Frenštatu in na prvi tekmi v Oberhofu, Kanadčan Richards pa na drugi tekmi v NDR). Pri

tem naj omenimo, da se je za skrbjenost pojavila avgusta za radi preutrujenosti in velikega obsega vadbe. Zdej nam preostane samo še vadba na snegu na Dachsteinu in nato v Berchtesgadnu pred nastopi in vadbo na sneženih skakalnicah.

S kakšnimi cilji greste torej novo sezono?

»Vsekakor so prvi cilj dobri uvrstitve na letošnji Intersport turneji. Občasno naj eden od naših reprezentantov prišel v svetovnem pokalu konkurenci posameznikov med prve tri. V Vikersundu na Norveškem bo v letošnji sezoni svetovno prvenstvo v poletih in nato finale svetovnega pokala v Planici.«

D. Humar
Foto: F. Perdan

Hokej na ledu

Visoka zmaga Jesenic

Kranj, 24. oktobra - V torek so odigrali prvo kolo drugega kroga letošnjega državnega hokejskega prvenstva. Jeseničani so gostovali v Ljubljani pri Olimpiji v hali Tivoli, kjer so Jeseničani dosegli visoko zmago. To je po petnajstih letih najhujši poraz ljubljancov na domačem ledu. Za presenečenje v tem kolu so poskrbeli hokejisti Vojvodine, ki so zaslužno premagali Partizana iz Beograda. Lanski državni vrvak Medveščak Gortan pa ni imel težkega dela z beograjsko Crveno zvezdo.

Izidi - Olimpija : Jesenice 1 : 11 (1 : 3, 0 : 6, 0 : 2). Strelci za Jesenice: Šuvak in Hafner po tri, Mlinarec 2, po enega pa Tišle, Raspet in M. Pajič. Vojvodina : Partizan 4 : 3 (2 : 1, 0 : 1, 1 : 2), Crvena zvezda : Medveščak Gortan 3 : 7 (1 : 2, 1 : 3, 1 : 2).

Drugi, petek, ob 18. uri Jeseničani gostijo v dvorani Podmežakljo Medveščak Gortan.

D. H.

Smučarski skoki

Urban Franc zmagovalec gorenjskega pokala

Kranj, 22. oktobra - V skakalnem centru na Gorenji Savi je bila na 65-metrski skakalnici zaključna tekma sezone za člane, mladince in starejše pionirje. Hkrati je bila tudi zadnja pokalna tekma za starejše pionirje gorenjske regije, na kateri je prepričljivo in zanesljivo zmagal Urban Franc (ID Triglav). Na zaključni tekmi sezone je nastopilo okoli 50 skakalcev iz gorenjskih klubov in Braslovč. V odsotnosti najboljših članov in mladincev, ki so na treningu v ZRN, je med člani zmagal Kranjčan Česen, med mladinci pa Meglič iz Trziča.

Prihodnjo soboto bo prav tako na Gorenji Savi zaključek sezone na plastičnih skakalnicah za vse tri starostne kategorije mlajših pionirjev.

Rezultati: starejši pionirji: 1. Franc 185,1 (59, 59,5), 2. Polajnar (oba ID Triglav) 174,1 (57,5, 56), 3. Zupančič (Alpina) 170,9 (55,5, 56), 4. Kozelj, 5. Martinjak (oba ID Triglav), 6. Klemenčič (Alpina), 7. Rakovec, 8. Vesel, 9. Eržen (vsi ID Triglav), 10. Zupan (Zirovnica); pokal Gorenjske: 1. Franc 75, 2. Zupančič 50, 3. Kozelj 44, 4. Polajnar 40, 5. Martinjak in Vesel 39, 7. Mesec 35, 8. Eržen in Klemenčič 27, 10. Zupan 20, itd.; mladinci: 1. Meglič 186,6 (57,5, 61), 2. D. Jekovec 184,8 (59, 59), 3. Česen (vsi Trzič) 179,4 (57, 59,5), 4. F. Jekovec (Trzič), 5. Zaplotnik (ID Triglav); člani in starejši mladinci: 1. Česen (ID Triglav) 184,8 (59, 59), 2. Gašperin 176,3 (56,5, 59), 3. Legat (oba Zirovnica) 170,0 (55, 57,5), 4. Vehar (Alpina), 5. Kocelj (ID Triglav).

J. Javornik

Pohod ob spomenikih NOB

Škofja Loka, 26. oktobra - Planinsko društvo Škofja Loka, sekcija Križna gora, vabi na pohod ob spomenikih NOB, ki se bo začel v Stari Loki in bo potekal prek Crngroba do lovske kočice na Križni gori. Pohod bo v nedeljo, 29. oktobra, pohodniki pa bodo morali kreniti na pot med 9. in pol enajsto uro izpred Gasilskega doma v Stari Loki, kjer bodo prejeli kontrolne kartončke.

J. K.

Vabila, obvestila

Nogometni spored - V 9. kolu območne lige igra v nedeljo ob 10.30 Naklo z vodinim Primorjem, Triglav ob 14.30 s Taborjem iz Sežane, Jesenice z Belo Krajino, Britof pa gostuje pri Svobodi. Mladinci Britofa bodo v nedeljo ob 14.30 igrali z Aluminijem, Sava ob 10.30 z Dravinjo, Triglav pa ob 12.30 s Taborjem. V gorenjski ligi bodo v soboto ob 15. uri igrali: A liga Visoko : Trzič, Mavčiče : Sava, Lesce : Primskovo, Bitnje : LTH, Alpina : Zarica in Bohinj : Alples; B liga Kokrica : Kondor, Preddvor : Velesovo, Grintavec : Hrustje, Podgorje : Podbrzeje, Senčur : Britof B in Trboje : Bled. Kadeti igrajo v soboto dopoldne ob 10. uri, pionirji ob 13.30, mladinci pa igrajo v nedeljo ob 9.30 pokalne tekme.

Izlet kranjskih planincev - Planinsko društvo Kranj organizira v soboto (jutri), 28. oktobra, izlet pred 1. novembrom. Pohodniki bodo obiskali spomenike NOB na relaciji Rodine - Zavrh - Titova vas - spomeniki NOB v Završnici in Mostah. Zbor pohodnikov bo ob 8.30 na kranjski avtobusni postaji. Hoje bo tri, štiri ure. Povratek v Kranj z avtobusom iz Most ali z vlakom iz Zirovnice. Izlet bosta vodila Miro Feldin in Matija Grandovec. J. K.

Košarkarski spored - Košarkarji Triglava bodo v 4. kolu slovenske košarkarske lige v soboto, 28. oktobra ob 19. uri v dvorani na Planini igrali s Cometom. Vstopnice bodo žrebali in razdelili pet praktičnih nagrad. Košarkarice Kranja pa bodo jutri ob 17. uri v dvorani na Planini igrale z Ilirijo. Doma bodo igrale tudi košarkarice Odeje Marmorja iz Škofje Loke in Jesenic. Ločanke bodo igrale s Slovanom, Jeseničanke pa z Induplati Mengeš. J. K.

Rokometni spored - V II. zvezni ženski rokometni ligi gostujejo igralke Kranja jutri pri Mlinotestu v Ajdovščini. V republiških ligah igra med moškimi Termopol v gosteh s Prulami, igralke Alpleša pa so v ženski ligi proste. J. K.

Odbojgarski spored - V I. slovenski odbojgarski ligi igra Bled konec tedna v Sempetru. Bled je v zadnjem kolu premagal Agropod 3 : 1 in je četrti. V ženski ligi pa igra Triglav doma s Fuzinarjem. Kranjčanke so v zadnjem kolu zgubile s Celjem 3 : 0 in so po dveh kolih zadnje brez osvojene točke

J. K.

Nogomet

Prva točka Triglava

Kranj, 25. oktobra - V 7. kolu območne nogometne lige je Triglav doma izgubil z Jesenicami z 2 : 0, Naklo in Britof pa sta igrala 0 : 0. V 7. kolu gorenjske lige pa so bili doseženi naslednji izidi: Zarica : Alples 4 : 1, Alpina : Primskovo 1 : 0, Bitnje : Sava 0 : 3, Lesce : Trzič 0 : 1 in Mavčiče : Visoko 2 : 1. Vodi Sava pred Alpino in Zarico.

V 8. kolu območne lige so bili doseženi naslednji izidi: Jadran Lama : Naklo 1 : 2, Britof : Postojna 0 : 2, Bela Krajina : Triglav 1 : 1 in Bilje : Jesenice 1 : 0. Vodi Primorje s 13 točkami. Naklo in Svoboda jih imata po 12, Britof ima 6 točk, Jesenice 3 in Triglav 1 točko. V gorenjski A ligi pa so bili v zadnjem kolu doseženi naslednji izidi: Trzič : Mavčiče 3 : 1, Sava : Lesce 1 : 0, Primskovo : Bitnje 1 : 3, LTH : Alpina 2 : 1 in Zarica : Bohinj 4 : 1. Vodi Sava in Zarica s 13. točkami.

D. Jošt

TEMA TEDNA

SEZAM - ODPRI SE!

Tak je ta naš svet, da je res narobe svet. Le kdo, ki je še količkaj pri zdravi, sploh lahko razume nedavno promenado Fikreta Abdića, ki ga je sodišče izpustilo, a ne še oprostilo. Producent in glavni režiser bosanske menične afere je koj prvi dan strumno obhodil vse propadle obrate obubožanega Agrokomerca in da bo farsa ja kompletna, mu je neka ameriška firma takojci ponudila na milijone dolarjev sanacijske pomoči - pod pogojem, da se Fikret in samo Fikret ustoliči kot predsedujoči. Najprej vsa Jugoslavija tuli, da je go-ljuf stoletja, če ne tisočletja; novinar, ki je menično afero odkril, premine v čudnih okoliščinah; Fikretov brat napravi samomor; na tisoče delavcev Agrokomerca zapade v eksistenčno agonijo; banke in upniki se za milijardne zneske obrišejo pod nosom! Zdaj pa je Fikret, ki se je za časa direktorstva dal po božje častiti, veselo prirejal megalomanske cazinske proslave sebi v čast, kot bi mignil spet v sedlu! In pognal bo konja, brez skrbi, da se bo kar kadilo. Jasno, kot beli dan, samo zdravemu razumu se tako preukništvo vztrajno upira. Očitno ima pri nas še najbolj prav Kavinotehna s svojim reklamnim sloganom: Nemogoče je mogoče.

V času, ko tuhtamo, kako bi preživeli, nam sodnih in drugih fars res ne manjka. Medtem ko nas bo pred vsem svetom spet sram zaradi skonstruirane politične obtožnice in sojenja proti Vllasiju na Kosovu, bomo na našega Fikreta čisto pozabili. Kdo bo pa naslednji, se še ne ve: am, bam...Kot nedoletni

otroci. Še sreča, da Evropejci naših plemenskih onegavljenj ne razumejo in jih tozadevno ignorirajo. Homo - balkanius je pač od pamtiveka posebna sorta in sinonim za primitivizem.

Če ne bi bilo vsaj nekaj svetlih žarkov, ki občasno posijejo skozi balkansko meglo, bi bilo nevdržno. Sploh nas ne bi bilo treba poditi onstran Karavank - kar sami bi popokali kufre in poiskali najbližji in najbolj konkretni izhod iz krize. Saj že vemo, kje se najhitreje pride iz krize: čez mejni prehod Ljubelj.

Kako je s tem ubogim socializmom, je evidentno. Na tujih televizijskih programih nenehno prikazujejo dobesedno prazne mestne četrti v Vzhodni Nemčiji: prazna in opremljena stanovanja, v garažah pa zapušteni osebni avtomobili. Zahodni rojaki pa si manejo roke: če nič drugega, dobili so kvalificirano mlado delovno silo, ki obvlada vsaj dva poklica. Zdravo delovno silo, ki je naredila največjo uslugo prav zahodnonemškemu pokojninskemu zavarovanju, SPIZU po naše. Domače aktivno prebivalstvo bi namreč že v nekaj naslednjih letih komajda še preživljalo naraščajočo armado zahodnonemških upokojencev.

Krah socializma na vsej črti! Takega socializma, ki je tudi našemu junaku iz Bosne omogočil gospodarski lumperaj, ki zdaj seveda ni več lumperaj, ampak sodna zmotica. Novo obtožnico, ki ga še čaka, bo tako ali tako podelal z levo roko...

Komu sploh še verjeti, če zdravi razum odpoveduje?

Če boste sunili v firmi par kil žebļjev, ste opleli; če boste zafurati firmo, vam nihče ne bo delal kakšne posebne sile. Ampak zafurati morate totalno, kompletno in do »podna«, pa se vam ne bo nič slabega pisalo. Vam ne, delavcem, ki bodo na cesti, pa!

Hvala lepa za tak socializem! Zato ni nič nenavadnega, če tisti, ki uživajo tako zlahodne plodove in vohajo take cvetove socializma, aforistično kličejo izza socialističnih plotov: »Seznam, odpri se, jaz grem - ven!«

D. Sedej

Dahnili so da:

V Škofji Loki: Meluta Armić in Miroslav Jović iz Škofje Loke; Jožica Likar in Janez Treven iz Idrije; Urška Benedičič in Anton Pintar iz Železnikov; Antonija Slabe in Branko Sedej iz Podjeloškega brda; Anica Peternelj in Matevž Triller iz Železnikov; Edita Trplan in Sandi Šink iz Stare Loke; Andreja Prevodnik in Janez Pokorn z Brod; Jožica Košir in Janko Potočnik iz Dolenje Dobra-ve; Danica Justin in Roman Šubić iz Zminca.

V Kranju: Tanja Rebernik in Matjaž Debeljak iz Velesovega; Štefanija Špiljak in Marjan Kern iz Kranja; Alenka Fajdiga in Janez Slapar iz Zgornjih Dupelj; Simona Gros in Jakob Jagodic iz Podbrezj; Metka Luskovec in Milan Markelj iz Kranja; Mateja Znidaršič in Jože Bajt iz Srednje vasi pri Senčurju; Zlata Samardžić in Herman Žontar iz Škofje Loke; Jana Šink in Marko Mihe-lič iz Strahinja; Anita Kovačić in Srečko Peteh iz Kranja; Urška Križaj in Borut Rojc iz Preddvora; Matejka Kern in Marjan Dela-vec iz Predoselj; Vanja Kalan in Lado Primožič iz Kranja; Majda Gašpirc in Tomaž Kepić z Visokega; Stanislava Selan in Rajko Rozman iz Adergasa; Irma Šturm in Branko Drakler iz Senčurja; Marija Kuralt Gašperlin in Stanislav Kuralt iz Cerklje; Marta Če-bašek in Franc Plevel iz Velesovega; Mojca Pečar in Urban Jan iz Ljubljane.

Cestitamo!

ljubljanska banka

GORENJC IN BANKA FORMULA PRIHRANKA

V POČASTITEV SVETOVNEGA DNEVA VARČEVANJA, GORENJSKA BANKA MLADIM VARČEVALCEM POKLANJA BREZPLAČNE KINOPREDSTAVE!

KJE IN KDAJ

Kranj, nedelja, 29. 10., ob 10.00 uri
 Jesenice, nedelja, 29. 10., ob 15.00 uri
 Tržič, sobota, 28. 10., ob 15.00 uri
 Radovljica, sobota, 28. 10., ob 16.00 uri
 Bled, sobota, 28. 10., ob 10.00 uri
 Škofja Loka, nedelja, 29. 10., ob 10.00 uri
 Železniki, sobota, 28. 10., ob 16.00 uri

STARŠI PA SI OD 31. 10. DALJE LAHKO OGLEDAJO LIKOVNO RAZSTAVO!

Otvoritev bo v ponedeljek, 31. 10., ob 11.00 uri v prostorih ekspoziture JLA 1 v Kranju.

31. 10.

Temeljna banka Gorenjske

Kako ostati lepa?

»Zame je Linda Evans naj-lepša ženska na svetu.« je hrabro izjavil sicer srečno poročni igralec o Lindi Evans. Tudi producent serije Dinastija Aron Spelling pravi, da je Linda seksi, topla in močna zasebno in na ekranu in ima najlepše modre oči na svetu. Kjerkoli se pojavi, vsi moški kar onemijo.

Linda pravi, da že dvajset let vsak dan telovadi, samo 20 minut dnevno. Pri 35 letih je radikalno spremenila način življenja, predvsem pa skrbi za nego svoje kože in za pravilno prehrano. In zanimivost: kadar se ji kritična mesta nekoliko preveč odebelijo, jih začne vztrajno masirati: z nekoliko večjimi kepicami navadnega testa.

Še dobro, da so transparenti

O ameriškem podpredsedniku kroži marsikatera zlobna anekdota. Novinarji ga imajo nasploh na piki zaradi nekate-

rih njegovih izjav, ki kažejo na to, da ima »posamezne luknje« v splošni izobrazbi.

Ko je odhajal na turnejo po Aziji, ga je na aerodromu v Manili dočakal transparent: Dobrodošli na Filipinih. Novinarji v njegovem spremstvu so pri priči opazili, da je eden od njegovih sodelavcev zlobno komentiral: »Zdaj bo vsaj vedel, v katero državo je prispel.«

Glavobol zaradi tenisa

Neki učitelj matematike ima svojo hišo blizu lokalnega teniškega igrišča in kot vzorni matematik je izračunal, da mu je v štirih letih točno 951 teniških žogic z igrišča priletelo bodisi v šipe ali na vrt. Zdaj niti ena zavarovalnica več noče zavarovati njegovih okenskih stekel. Nesrečni učitelj pravi, da domala ne mine dan, da ne bi nalletel na mlade igralce tenisa, ki lazijo po vrtu in pod grmi iščejo izgubljene žogice in igralce, ki se potikajo po dnevni sobi z istim namenom...

Zlata slušalka 89

Koordinacijski svet pri Zvezi socialistične mladine Iskre Telemek organizira tudi letos zabavnoglasbeno prireditev Zlata slušalka 89. Amaterske pevce, kantavtorje in posameznike vabijo na prireditev, ki bo 17. novembra ob 19. uri v dvorani Iskre na Laborah.

Vsi, ki bi želeli sodelovati, se morajo predhodno prijaviti, do 5. novembra. Prijave sprejema Marko Murko, Iskra Terminali Kranj, Ljubljanska 24 a.

NAGRADNA KRIŽANKA

Rešitev prejšnje križanke: vodoravno: strop, Ali, Avenarius, mob, nitka, Gorenjc in banka, koja, OF, FP, oaza, lak, kor, oriks, Nikola, tri, ričet, Aragon, oma, mhat, neni, baldur, Tati, ajda, el, Ela, Emil, Laos, rna, ank, atom, re, moka, Kioto, Aalen, Esec varčevanja, trik, Kir, anas.

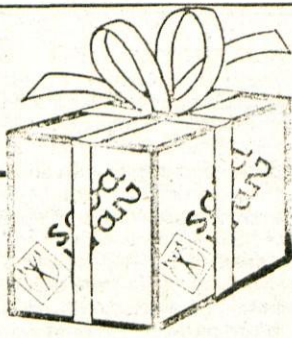
Izžrebali smo naslednje reševalce:

1. nagrada: Nina Ross, Ulica R.Papeža 32, Kranj; 2. nagrada: Rezka Šunkar, Predoslje 28, Kranj in tri tretje nagrade: Mirko Rihar, Kranjska 4, Kamnik; Srečko Krč, Stražarjeva 13, Jesenice in Minka Murnik, Velesovo 47, Cerklje.

Za današnja križanko razpisujemo naslednje nagarde:

1. nagrada: 800.000 dinarjev
 2. nagrada: 600.000 dinarjev
 Tri tretje nagrade po 500.000 dinarjev. Rešitve pošljite do torika, 31. oktobra, na naslov: uredništvo Gorenjskega glasa, Moše Pija-deja 1, 64000 Kranj (za nagradno križanko).

		GORENJSKI GLAS	TUNEL	GR OTOK VEGEJSK MORJU	LJUBKOV MOŠ IME (EDVARD)	GRŠKI LJUDSKI PLES	SL PROLE-TARSKI PISATELJ	FRANC. PISATELJ CLAUDE)		
PEKOVSKI IZDELEK		SOVJET SKAKALEC SPALICO GATAULIN	MESTO V EVROPSK DELU TURČIJE	DOBOJ VRSTA PO-KRIVALA (MNOŽ)	SUŽENJ V ST SPARTI	SL MLAD PISATELJ (VITANI)	LJUBLJ TURIST AGENCIJA (KRATICA)	PRETNAR IGOR	ZVIŠANJE TEMPE-RATURE	FR FIZIK NOBELOVEC (FREDERICI)
GORENJSKI GLAS	GR ZEM-LJEPISec	PREVOZ ALI PRENOS LJUDI ALI TOVORA	NEKD. RUS. VLADAR	VODNA ŽIVAL	OSTRIVEC USLUŽBE-NEC NA MEJI	AM FILM IGRALEC MONTGOMERY	AM FILM KOMIK (RED)	ZIVAHNO. STRASTNO (V GLASBI) ANGL. GROF	OMOT. OVOJ PISATELJ FLEMING	
ZGODBA V SLIKAH	ANTIČNA TROVESLA-ČA TRIERA	ČASTNI NAZIV ZA JUDOVSK UČENJAKA	KANADSKI DRSALEC (BRIAN) IVAN GROHAR	AM FILM KANADSKI DRSALEC (BRIAN) IVAN GROHAR	AM FILM KOMIK (RED)	ZIVAHNO. STRASTNO (V GLASBI) ANGL. GROF	SL. SAKSO-FONIST (ANDREJ) ILJUŠIN	LUDOLFOVO ŠTEVILO MADŽARSKO ŽEN IME		
VEDA O ANALIZI	BRANKA STRGAR	DRŽAVNA BLAGAJNA	VIS VOJA-SKI CIN DEL OBRAZA	MESTO V S FRANCLJI AM FILM IGRALKA NOVAK	KUTINA NEDA ARNERIC	GEOMETR. LIK TRI-KOTNIK TORINO	BEOGRAJ ZALOŽBA RUDI SELIGO	MANJ KOT ENA VRSTA ZEMLJE VRSTA METULJA		
ZNAMKA NEMŠKIH AVTOMO-BILOV	RIM PRO-VINCA NA NAŠIH TLEH									CIRIL STANI
KOČO ...?	"BELA SVITANJA"	STRAN PRED NASTOPOM			ZULJ OD OBITVE	VELIKA PTICA, KI NE LETA	AVTOR KRIŽANKE R NOČ	PRETEP		

PO KVALITETI NAS BOSTE SPOZNALI!

Sava Kranj je dne 26. oktobra 1989 ob 12. uri odprla prenovljeno, sodobno opremljeno prodajalno v Kranju, Gregorčičeva 10.

Vabimo vas na ogled in k nakupu. Ponudili vam bomo vse, kar izdelujemo v Savi Kranj pa tudi vrsto drugih izdelkov, ki sodijo zraven.

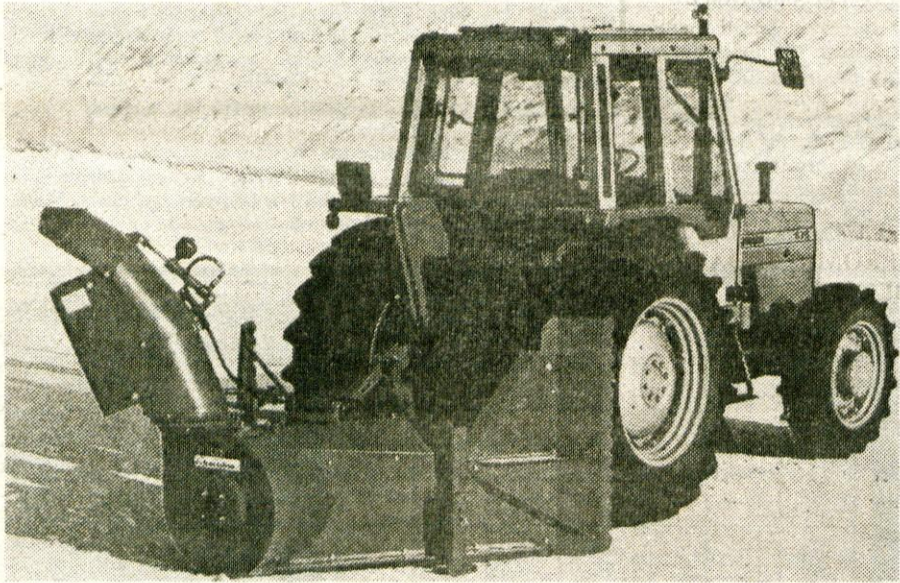
64000 Kranj, Škofjeloška c. 6, Jugoslavija
tel.: 064-25-461, 25-561
telex: 34516 Sava yu, telefax: 38 64 21095

**MERKUR
KRANJ**

**UGODNO!
DOBAVA TAKOJ!
SNEŽNA ROLBA (FREZA)
ZA TRAKTORJE OD 45 KS**

ŠIRINA ČIŠČENJA 1.90 m - 2.10 m
ROLBE IMAJO TRITOČKOVNI PRIKLOP NA
KARDANSKI POGON

informacije in naročila:
MERKUR KRANJ
TRGOVINA NA DEBELO
ODDELEK ZA DROBNO GOSPODARSTVO
Gregorčičeva 8
telefon: 064-22-773

**ZIMA NAS NE
SME PRESENETITI!**

*pravi ljudje na
pravem
mestu*

WERHONIG

CELOVEC, STADELWEG 20 TEL.: 9943-463-33470

GLAVNA CESTA V CELOVEC, DRUGI SEMAFOR DESNO.

**NAJVEČJI KOROŠKI PROSTOR ZA
RABLJENE AVTOMOBILSKE DELE**

IMAMO IZREDNO VELIKO POŠKODOVANIH VOZIL, TUDI
NAJNOVEJŠIH MODELOV, KAR VAM ZAGOTAVLJA, DA DOBITE
ZA VSAK AVTO PO NAJNIZJI CENI VSAK NADOMESTNI DEL.

VW - AUDI - OPEL - FORD - MERCEDES - RENAULT - PEUGEOT
FIAT - CITROEN - JAPONSKI AVTOMOBILI, ITD...

AUTOHAUS R. PROHINIG

9500 Villach, Pogöriacher Straße 175

AUSTIN
ROVER
MG
JAGUAR
SUZUKI

VELIKO SKLADIŠČE:

- NADOMESTNI DELI
- KAROSERIJSKI DELI
- SERVISNI DELI
- DODATNA OPREMA
- SERVIS V KRATKEM ČASU
- POPRAVILA VSEH VRST
- KAROSERIJSKA POPRAVILA

GORENJSKI GLAS
vse kot prej

**Delikatesa
Špila**

Restor Zdenka
Juka Pratiša 17
tel. 064-36971

vam vsak dan od 8. do
19. ure in ob sobotah
od 8. do 12. ure nudi
pestro izbiro
izbranih delikates,
vrhunskih
buteljčnih vin in
žganih pijač
zasebnega
proizvajalca.

Obiščite nas
ne bomo
vas razočarali!

**PRI NAS JE VSAK
DAN PRAZNIČNO**

V vili Moj mir na Bledu so vsak dan na stečaj odprta vrata vsem, ki želite praznovati ali samo uživati ob dobri hrani in vrhunski kapljici.

Odložite torej skrbi in se prepustite naši oskrbi. Našli vam bomo prostor za bogato obloženo mizo. Pripravili vam bomo tradicionalno kmečko pojedino, pečeno telečjo kračo, sirove ali orehove štruklje in za posladek blejsko grmado ali torto. Izbirali boste lahko tudi med klasičnimi jedmi z jedilnika in specialitetami na žaru. Natočili vam bomo izbrano štajersko ali primorsko vino.

Pripravljamo slavnostna in poročna kosila ter bankete za zaključene družbe; na voljo sta posebna soba ter soba za konference.

Vila Moj mir, odmaknjena od mestnega vrveža, je idealen kraj tudi za daljše bivanje z izleti v okolico ali smučanje. Vsakomur, gostu ali naključnemu obiskovalcu priporočamo našo savno in trimski kabinet. Naši oskrbi so se med prvenstvom prepustili vrhunski jugoslovanski in švedski veslači. Dovolite, da poskrbimo tudi za vaše dobro počutje.

Pričakujemo vas!

*1989
Edo Štefka
Slovica
Savudja*

**vila
MOJ MIR**

Vila Moj mir za vaš mir in gurmanski užitek.

Vila Moj mir, Kolinska Matije Čopa 2 Bled tel.: (064) 77-833

PROJEKTIVNO PODJETJE KRANJ

KRANJ, CESTA JLA 6 P.O.B. 20 TELEFON KRANJ 21-144

1. projektivno podjetje Kranj odda v najem 4 poslovne prostore v IV. etaži nebotičnika na Cesti JLA 6 v Kranju, v skupni izmeri okoli 80 m², z možnostjo souporabe telefonske centrale.
 2. Zamenjamo dvosobno stanovanje v Kranju, Levstikova 1 za večje, kjerkoli v Kranju.
- Ponudbe sprejemamo na naslov DO, PPK Kranj, Cesta JLA 6.

JEANSLINE

TRGOVINA S TEKSTILNIMI IZDELKI
CANKARJEVA 68, RADOVLJICA

ODPRTO:
VSAK DAN OD 9^h DO 19^h
SOBOTA OD 9^h DO 13^h

UGODNE CENE

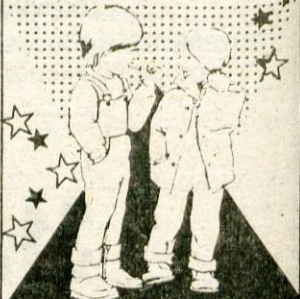
OKNA
SENCILA
VRATA

Cvetličarna
DALIJA

MINI TRŽNICA PLANINA,
KRANJ
SPREJEMAMO
NAROČILA ZA
1. NOVEMBER VSAK
DAN OD 8. DO 12. IN
OD 14. DO 19. URE.
NEDELJA OD 8. DO
12. URE.
MARTA JENKO
TEL.: 36-985

Trgovina
DARJA
Cankarjeva 12, Kranj
nad Svetom knjige

Odslej tudi oblačila
za otroke.
Velika izbira termo in
žametnih hlač ter
bund
po ugodnih cenah.
Velika izbira
puloverjev
Se priporočamo!

IZREDNO NIZKE CENE

MERKUR KRANJ

SPREMEMBA ČASA DELOVNEGA ČASA
 MERKUR KRANJ VAS OBVEŠČA,
 DA BOSTA OD 1. NOVEMBRA 1989
 NAPREJ PRODAJALNI
BARVE - LAKI v RADOVLJICI
 IN ŠKOFJI LOKI ODPRTI
 od 8^h - 12^h in od 15³⁰ - 18^h
 ob sobotah od 8^h - 12^h
MERKUR SE PRIPOROČA!

pravi ljudje na pravih mestih

MALI OGLASI

27-960
 cesta JLA 16

APARATI STROJI

- Prodaj nov VIDEOREKORDER fisher. Fajfar Tomaž, Mlekarska 6, Kranj 15798
- Prodaj VIDEOREKORDER 38-673 15821
- Poceni prodaj nov barvni TV. 34-045 15828
- Prodaj nerabljen POMIVALNI STROJ candy, 30 odstotkov ceneje od novega. 061/832-586 15831
- Popolnoma nov barvni TV, ekran 66 cm, prodaj 20 odstotkov ceneje. Marko Čop, Sp. Gorje 90, Zg. Gorje 15843
- Prodaj PEČ na olje in termoakumulacijsko PEČ 3 kW. Ožek, Ul. M. Pijade 5, Kranj 15854
- Prodaj novo 410-litrsko zamrzovalno SKRINJO. 57-679 15856
- Prodaj KINO KAMERO eumig 125 XL in električni RADIATOR 2 kW. 52-041 15871
- Prodaj dvobrazdni PLUG. Kranjska c. 9, Senčur, 41-034 15872
- Črno-bel TV gorenje, malo rabljen, ekran 67 cm, prodaj. 38-313
- Ugodno prodaj malo rabljeno PEČ emo central, 20.000 ccal, z 80-litrskim kombiniranim boilerjem za etažno ogrevanje. 48-107, po 15. uri 15879
- Prodaj lončeno PEČ, cca 5 kvad. m. 21-406 15882
- Prodaj PEČ za centralno kurjavo, 25.000 ccal, rabljena 5 let. 632-205 15889
- Ugodno prodaj nov 120-litrski BOJLER in 300-litrsko zamrzovalno SKRINJO. Marija Ivančević, Savska 10, Mojstrana 15892
- Prodaj dvobrazdni obračalni PLUG, 10". Gasilska 27, Senčur
- Prodaj dve termoakumulacijski PEČI - 2 kilovata. Radišević, Golnik 21, popoldne 15904
- Prodaj starejšo termoakumulacijsko PEČ 4 kW in plinski ŠTEDILNIK kekec. 25-597 15912
- Ugodno prodaj VIDEOREKORDER sharp. 35-364 15920
- Prodaj malo rabljen STROJ za izdelavo strešne opeke. 632-265, po 19. uri 15936

- Prodaj rabljene TV ANTENE z ojačevalniki. Voklo 72/a Senčur, 49-453 15943
- Prodaj TRAKTOR torpedo 55 AX, s kabino, sprednji pogon, 150 delovnih ur. Anton Kos, Kokrski log 21, Kranj - Primskovo 15945
- Prodaj PRALNI STROJ gorenje, še v garanciji in GLASBENI STOLP fisher. 69-922 15949
- Prodaj termoakumulacijsko PEČ 3 kW, rabljena 1 sezono. Milje 26, Senčur 15953
- GRAMOFON fisher MT 38, RECEIVER kenwood TK 40 L in ZVOČNIKE, prodaj. Cena 400 DEM v dinarski protivrednosti. 57-350 15962
- Prodaj VIDEOREKORDER TEC, star 1 leto. Zevnik, Zg. Bitnje 70, Žabnica 15969
- Prodaj industrijski ŠIVALNI STROJ union special. Šifra: 2200 15973
- Prodaj RAČUNALNIK Sinclair QL 512 K, z dokumentacijo. Cena 400 DEM v dinarski protivrednosti. Dacarjeva 30, Lesce, 75-433 15986
- Električni ŠTEDILNIK in plinski ŠTEDILNIK kekec, prodaj. Mariča Čajkovec, Alpska 5, Bled, 78-912 15989
- Prodaj GLASBENI STOLP sony in 50-litrski KOMPRESOR. 74-368 16005
- Prodaj brezžični TELEFON. 28-426 16007
- Ugodno prodaj RADIOKASETOFON gorenje, GLASBENI STOLP crown, TV goldstar, ekran 51, vse v garanciji ter PRALNI STROJ ei Niš. 27-236, po 15. uri 16010
- Prodaj barvni TV ITT, ekran 66. 33-814 15712

STUDIO LIHNIJA
 Ul. Janka Pucija 3 (Planina III)
 tel.: 34-523

KITAJSKA AKUPRESURA
 ZANESLJIVA METODA ZA ODPRAVO KAJENJA, PREKOMERNE TEŽE IN SLABEGA POČUTJA

od ponedeljka do petka od 17. - 20. ure

Iščemo SOVLAGATELJA za izdelavo osvetlitve teniških igrišč v Preddvoru. Nudimo zelo ugodne pogoje. Pismene ponudbe pošljite na hotel »Bor - Grad Hrib« Preddvor do 10. 11. 1989.

NOVO IZ ALPINE

NAJNOVEJŠI MODELI SVETOVNO ZNANIH FIRM ŽENSKIH ČEVLJEV IZ JESENSKE KOLEKCIJE Z NIZKO, SREDNJO IN VISOKO PETO, V RAZNIH BARVAH IN VELIKOSTIH V PRODAJALNAH ALPINE

- Prodaj novo, nerabljeno, 50-litrsko zamrzovalno OMARO. 80-715, popoldne ali 85-181, int. 207, dopoldne 16016
- Rabljen ŠTEDILNIK (4 + 2), dobro ohranjen, prodaj za 6 mio. 70-096 16021
- Prodaj PRALNI STROJ gorenje, izvozni model. 26-604 16024
- Prodaj nov TRAČNI BRUSILNIK iskra TB 75 A, 600 W, 800.000 din ceneje. 44-581 ali 44-500, Borut
- Ugodno prodaj ŠTEDILNIK kiperbusch in termoakumulacijsko PEČ 2 kW. 22-094 16042
- Ugodno prodaj dobro ohranjen barvni TV za 300 DEM. 33-604
- Prodaj barvni TV panasonic, ekran 55, teletekst, barvni TV TEC, ekran 36 in VIDEOREKORDER. 25-014, popoldne 16064
- Ugodno prodaj barvni TV toshiba. 39-225 16066
- Prodaj nov VIDEOREKORDER samsung. 631-677 16090
- Prodaj barvni TV telefon, ekran 41 cm. 42-600 16091
- Prodaj oltov trobrazdni PLUG. 631-424 16100
- Ugodno prodaj PEČ kuperbush. 70-735 16105
- Prodaj CISTERNO za olje, 1600 litrov za 15 M, novo PEČ za centralno kurjavo (brez boilerja) za 30 M in NISSAN sunny, letnik 1986, 60.000 km, srebrne barve, registriran do julija 1990, za 15.000 DEM. Perko, Hrušica 96, Jesenice 16116
- Prodaj nerabljen električni ŠTEDILNIK gorenje. 23-513 16132

GRADBENI MATERIAL

- Prodaj 1.800 betonskih KVA-DROV. Cena 35.000 din za kos. 34-249 15749
- Prodaj hrastove PLOHE, deb. 5 cm. Naslov v oglašnem oddelku. 15830
- Ugodno prodaj nekaj kvad. m. šesterokotnega TLAKOVCA - Golob, 2 KOLUTA rabbitz MREŽE, 50-litrsko ekspanzijsko POSODO. Kacin, Sp. Besnica 66/a. 40-675
- Prodaj rabljeno - strešno OKNO, dim. 70 110 cm. 44-618 15870
- Ugodno prodaj 1.500 kosov cementne strešne OPEKE špičak. Informacije na 77-964 15906
- Prodaj 1.100 kosov MODULAR-CA, 30 odstotkov ceneje. 632-265, po 19. uri 15937
- Prodaj novo aluminijasto strešno OKNO, izolirano s polivretanom, dim. 54 x 85 cm. 74-249, po 14. uri 15941
- Prodaj PUNTE in BANKINE. 633-677 15954
- Prodaj žagan LES za ostrešje, PLOHE in COLARICE. Naslov v oglašnem oddelku. 15960
- Prodaj približno 45 kvad. m. smrekovih OBLOG. 78-730
- Prodaj 2 kosa železnih VRAT, dim. 110 x 220 cm in 100 x 220 cm. Janez Svetelj, Ul. Pavle Medetove 3, Naklo, 48-176 16046
- OPAZ, suh, smrekov in borov, prodaj. 42-374 16049
- Poceni prodaj ZIDAKE 3200 kosov in KVADRE 160 kosov. 22-615 16096

GOLDPFAND

NAKUP VSEH VRST ZLATA
 (KOŠE ZLATA, PRSTANE, VERIŽICE, OŠTANKE ZLATA, ITD...)
 PLAČAMO VAM Z GARANCIJO NAJBOLJŠO CENO V AVSTRIJI!

PRODAJA VSEH VRST ZLATIH IZDELKOV PO NAJNIZJIH CENAH, TUDI PREDELAVA IZ KOVANČEV JE MOŽNA NA ŽELJO VAM POVRNEMO TUDI PROMETNI DAVEK.

BELJAK
 NIKOLAIGASSE 25, Tel.: 9943-4242-26026, (NA SEVERNI STRANI DRAVE)
 ODPRTO: VSAK DAN od 9. - 13. ure, OB PETKIH od 9. - 18. ure

RAZNO PRODAJ

- Prodaj DRVA in PUNTE. Sp. Besnica 138 15841
- Ugodno prodaj deško KOLO in otroški športni VOZIČEK. 81-720, popoldne 15851
- Ugodno prodaj balkonska VRATA, tri OKNA in JOGI meblo. Hlebčar, Retnje 26, Tržič 15852
- Prodaj PISALNO MIZO, smučarsko OPREMO in rahlo poškodovan POKROV MOTORJA za R 4. Ogled zvečer. Gregorič, Smedniška 31, Kranj 15860
- Prodaj lovsko PUŠKO bock 16/7 x 57 R in nov barvni TV, s carinsko deklaracijo. Veber, Delavska 8, Mojstrana 15932
- Prodaj MIZO in otroški VOZIČEK. 35-713 15963
- Prodaj kiper PRIKOLICO, 4,5 tone, dva OBRAČALNIKA heublitz in 60-litrski KOTEL za kuhanje žganja. Po dogovoru vzamem tudi brejo kravo. Zirovnica 57 16017
- Prodaj barvni TV iskra azur in MOTOR tomos 14 M. Mlakar, Letališka 6, Voglje, 49-245 16036
- Ugodno prodaj rabljeno DNEVNO SOBO in glasbeni STOLP sharp. 26-562 16083
- Prodaj nov trofazni, dvotarifni ŠTEVEC in POSTELJO z jogijem (150x190). 26-849 16086

BIBA

Otroške bunde 4-14 let
 Otroške zamatne hlače 3-6 let
 Otroške trenerke 2-14 let
 Otroški puliji za 14 let
 Ženske bobbažne pižamete

cena od 1.820.000.- dalje
 cena od 470.000.- do 495.000.-; dalje
 cena od 580.000.-; dalje
 cena od 179.000.-; dalje
 cena od 340.000.-; dalje

Na zalogi imamo veliko izbiro otroškega perila po zelo ugodnih cenah.
 Delovni čas:
 od 8. - 12. ure in od 14. - 19. ure
 sobota od 8. - 12. ure

SANDRINI PELZE **CELOVEC V CENTRU**

Dr. ARTHUR - LEMISCH - PLATZ 4 TEL.: 9943-463-511357

ŠE NIKOLI NISO BILI KRZNENI IZDELKI TAKO DRAGOCENI

POLEG NAJNOVEJŠIH MODELOV KRZNENIH IN USNjenih IZDELKOV VAM NUDIMO TUDI IZREDNE POPUSTE OB NAKUPU POSAMIČNIH PLAŠČEV IN JOPIČEV.

POSTREŽBA V SLOVENŠČINI

- Prodaj Z 101 GTL, letnik 1986, črno-beli TV El, star 3 leta in HLA-DILNIK gorenje 180 litrov, star 10 let. 39-175 16115
- Prodaj PRIKOLICO za osebni avto in trajno žarečo PEČ. 78-434

STAN. OPREMA

- Prodaj SPALNICO, kiperbusch in KAVČ. 24-204 15959
- Ugodno prodaj novo SEDEŽNO GARNITURO. 73-217 16000
- Ugodno prodaj jogi POSTELJO meblo, dim. 200 x 180 cm. 632-155, zvečer 16031
- Prodaj SPALNICO. 620-086
- Prodaj POGRAD z jogiji. 37-269 16112
- Ugodno prodaj KAVČ in FOTELJA. 37-736 16125
- Prodaj trajnožarno PEČ kuperbush in OMARO za dnevno sobo. 84-589 16126

STANOVANJA

- 2-sobno družbeno stanovanje v Ljubljani - Šiška zamenjam za enako v Škofji Loki. Prednost ima Frankovo naselje. Cenjene ponudbe na 633-057 15801
- Zamenjam družbeno GARSONJERO, 28 kvad. m., za večje na Planini. 33-897 15826
- V Škofji Loki najameva opremljeno 1-sobno STANOVANJE, za dobo 1 leta. 620-213, v soboto po 19. uri 15844
- Za stalno najemem GARSONJERO ali starejše 1-sobno STANOVANJE. Šifra: NOVI DOM 15858
- Prodaj starejše 3-sobno STANOVANJE, 62 kvad. m. 21-920 15970
- Iščem 1-sobno ali 2-sobno STANOVANJE ali manjšo HIŠO v Kranju. 994 16050

Opremljeno GARSONJERO na relaciji Kranj - Medvode, takoj najame. Šifra: NOVEMBER 16068

Zakonski par z otrokom nujno najame enosobno ali dvosobno neopremljeno STANOVANJE. 36-374 16114

SOBO v Kranju išče študent, nekadilec. 062/608-351, popoldan 16121

HIŠO V ŠKOFJI LOKI
 PRODAM
 Ponudbe pod šifro »GOTOVINA«

POSESTI

- Na Jesenicah - Javorniku prodaj del adaptirane stanovanjske HIŠE, površine 90 kvad. m., vseljiva septembra 1990. Možnost plačila v obrokih, cena približno 60.000 DEM v dinarski protivrednosti. Miha Zalokar, Pionirska 10, Jesenice 15905
- 6 km iz Kranja prodaj zidan VIKEND z 2.000 kvad. m. zemlje, primeren za stalno bivanje. Informacije na 35-839, po 19. uri 16001
- Oddam PARKIRNI PROSTOR za avto prikolico v Radovljici. 74-333 16098

DOBER ZASLUŽEK PRIDNO IN POŠTENI MLAJŠO UPOKOJENKO ZA ČIŠČENJE IN LIKANJE GOSTINSKEGA LOKALA V ZGODNJIH JUTRANJIH URAH, IŠČEMO. TEL.: 23-992.

GORENJSKI GLAS

VOZILA

- Prodaj GOLF JD 78, generalno obnovljen. 44-570
- Prodaj dobro ohranjen R5TLS, letnik 1979, Ažman, Gorenjska 2, Nako
- Za BMW serijo 3 prodaj vzmeti - fedre (vse 4), nova zavorna koluta (diska), računalnik, armaturo, volan, dinamo, glavo motorja za 202, dve zimsko-letni gumi BEST 185/13; eno novo gumo BEST 145/13 in novo UNIROYAL 185/13, spojler za GOLF 21-201
- Prodaj odlično ohranjeno VISO letnik 1985. 33-814 15733
- Prodaj R 18, letnik 1981. Informacije na 28-947, v popoldanski času 15811
- Prodaj Z 128, letnik 1985. Janez Marenčič, Ul. mladinskih brigad 4, Kranj, 22-004, popoldne 15812
- Ugodno prodaj DELE za Diano, 2 novi GUMI, POD, PRAGA, notranja dva BLATNIKA in vlečno KLJUKO za prikolico. 40-053 15816
- Prodaj R 4, letnik 1987, registriran do julija 1990. Cena po dogovoru. 75-467 15817
- Ugodno prodaj Z 750, letnik 1979, DIANO, letnik 1976 in KOMBI Z 850 AS. 723-475, popoldne 15818
- 126 P, obnovljen, prodaj. 75-586, Lesce 15819
- Prodaj R 4 GTL, po delih. 51-267 15822
- Prodaj JUGO 45, letnik 1983. 79-778 15825
- Nujno prodaj GOLF, letnik 1977, črne barve, generalno obnovljen motor. Cena po dogovoru. 78-952 15827
- Prodaj Z 101; letnik 1979, registrirana do avgusta 1990. Cena 1.700 DEM. Mujo Čoralic, Golnik 46 15836

PIZZERIA "POD GRADOM"

TRŽIČ, Koroška 26,
 tel.: 52-055

stari del mesta - 200 m od cerkve naprej
 16 vrst PIZZ iz krušne peči

Cvetličarna VRNICA, KIOSK pri pokopališču KRANJ (tel.: 33-460)
Vse dni pred 1. novembrom dobite primerne, lepe aranžmaje ter lepo izbiro svežega cvetja, zelenja in sveč.
Odprto tudi 1. 11. 89.
Za obisk se priporočamo!

- Prodaj Z 750, letnik 1982. Ciril Likar, Poljane 28 15837
- Prodaj Z 750, letnik 1985. Silva Likar, Titova 52, Jesenice (Frizerski salon) 15838
- Prodaj Z 101, letnik 1978, delno obnovljena. Cena 1.500 DEM. Mihajlovič, Svetinova 8/b, Jesenice 15845
- MINI 1000, letnik 1977, prodaj. 34-958 15846
- Ugodno prodaj DIANO, letnik november 1977. Pavlin, T. Vidmarja 6, Kranj 15847
- Prodaj Z 126, letnik 1980. 061/611-138 15853
- Prodaj Z 750/850, letnik 1983 in nove GUME 12/145, zimske in letne. 47-661 15855
- Prodaj JUGO 45 AX, letnik november 1987. 061/627-174 15859
- Prodaj JUGO 45, letnik 1985. 21-606 15859
- Prodaj GOLF diesel, star 10 let. Šmid, Frankovo nas. 160, Škofja Loka 15863
- Prodaj PASAT S, starejši letnik, obnovljen. Dežmanova 3, stan. 20, Lesce 15865
- Ugodno prodaj FIAT RITMO, letnik 1979. 36-557, dopoldne ali 34-162 popoldne 15868
- Prodaj Z 101, letnik 1978. Knežević, Zg. Bitnje 206, Žabnica 15869
- Prodaj R 8, star 16 let, neregistriran, v voznom stanju. 21-267 15875
- Prodaj Z 101, letnik 1977. 66-961 15877
- Prodaj BMW 1802, letnik 1973 ali zamenjam za manjši avto in nov JUGO zamenjam za Lado samaro. 73-852 15881
- Prodaj Z 101 komfort, letnik 1982, dobro ohranjena. Ogled v petek in soboto. Marinko Keleman, Savska c. 1, Kranj 15884
- R 18 TLJ, letnik 1984, odlično, prodaj. 50-750 15885

MARKETING AGENCIJA CLM BLED
dipl. ing. BORUT KORDEŽ
64260 Bled
Cesta v Megre 7/a
Tel.: 064-78-356
VAM NUDI STROKOVNO POMOČ PRI PRODAJI IN NAKUPU HIŠ, STANOVANJ PARCEL, VIKENDOV IN KMETIJ NA GORENJSKEM. ZA NAŠE STRANKE OPRAVLJAMO, POLEG POSREDOVANJA INFORMACIJ, VSE STORITVE POTREBNE ZA NAKUP, PRODAJO TER PRAVNI PRENOS NEPREMIČNIN. VSI ZAINTERESIRANI ZA NAKUP ALI PRODAJO NEPREMIČNIN NAS LAHKO OBIŠČETE VSAK DAN OD 8. - 12. URE.

CVETKA KALAN
Cesta Staneta Žagarja 16
Kranj
tel: 064/22-510

Trgovina "Cvetka" vam nudi po ugodnih cenah:
Moške srajce že od 446.500.- dalje;
Moške spodnje maje 122.900.- din;
ženske maje, dolg rokav, 100 % bombaž 159.000.-
ženske bluze že od 459.000.-
posteljnina, tridelna že od 693.200.-
rjuhe 159.000.-;
brisače že od 109.000.- din dalje;
otroške pižame 1, 2, 3, 159.000.- din;
otroške pižame 4, 6, 8, 199.000 (frotir);
otroške bunde 3-9 let od 700.000.- do 900.000.- din

Priporočamo se za nakup, dajemo možnost plačila na 2 čeka ob nakupu nad 2.000.000.- din

Del. čas:
od 9. do 12. ure od 14. do 19. ure sobota od 9. do 12. ure

- LANCIA BETA HPE sport, letnik 1977, registrirana do 1. 6. 1990, prodaj ali zamenjam za motorno kolo. 73-094, od 15. do 20. ure 15888
- LADO nivo, letnik 1987, prodaj. 50-241 15890
- Prodaj FIAT UNO 45, letnik 1987. Informacije na 50-509, zvečer
- Prodaj R 4, letnik 1987. Ogled vsak dan popoldne. Gačnik, Svetinova 1/a, Jesenice 15894
- Prodaj FIAT UNO 45 S, letnik 1985, črne barve. 36-096, od 16. do 19. ure 15897
- Prodaj WARTBURG, letnik 1980, dobro ohranjen. 23-220 15898
- DIANO, letnik 1980, registrirana do julija 1990, ugodno prodaj. Sirtarska pot 11, Kranj - Stražišče, 27-005, od 15. do 19. ure 15900
- Ugodno prodaj WARTBURG karavan, letnik 1979, z rezervnim motorjem, in menjalnikom. Čater, Sr. Bitnje 106, Žabnica 15901
- Prodaj Z 750, registrirana do aprila 1990, karambolirana prednja maska in desni blatnik. Ogled v petek popoldne in v soboto popoldne. Roman Delavec, Gospodarska 15, Kranj 15902
- GOLF JGLD, letnik 1985, prodaj. 82-133 15907
- Prodaj VW vrošč in MZ ETZ 250. Cena ugodna. 50-119 ali 51-540
- Prodaj JUGO 45, letnik 1987. Jože Resman, St. Žagarja 39, Radovljica 15909
- Prodaj GOLF diesel, 4 vrata, star 1 leto. Repe, Zg. Gorje 91 15910
- Prodaj CITROEN GS 1.2, letnik 1978, registriran. Ogled popoldne. 621-250 15911
- Dobro ohranjeno Z 101, letnik 1979, prodaj. Oprešnikova 49, Kranj 15913
- Z 750, letnik 1971, karambolirana, ugodno prodaj. 80-738 15914
- Z 101 confort, letnik 1981, prodaj. Drolovka 9, Kranj, 33-171, dopoldne 15916
- Ugodno prodaj Z 101 GTL, letnik 1983. 632-451 int. 105, dopoldne 15916
- Prodaj VW kombi 7+1, letnik 1976. Zupančič Robert, Na Bregu 7, Gozd Martuljek, 88-121 15921
- Prodaj JAWO 350, malo voženo. Latič Ferdinand, Prešernova 13, Radovljica 15922
- Prodaj GOLF diesel, letnik oktober 1984. Kokali, Brezie 41/a, Trzin 15924
- Prodaj Z 101, letnik 1979, registrirana do 21.7.1990. Zlato polje 6, Kranj 15924
- Prodaj Z 101 GTL 55/3, letnik 1985. 81-525, po 16. uri 15925
- Prodaj MERCEDES diesel, letnik 1978, Z 101, letnik 1978 in Z 101, letnik 1983. 631-266 15928
- Prodaj R 5. Cena 3.500 DEM v dinarski protivrednosti. Jože Kavčič, Podljubelj 68/b, Trzin 15930
- Ugodno prodaj JUGO koral 45, letnik 1988 in JUGO skala 55, letnik 1988. Luže 72, Senčur 15933
- Prodaj dobro ohranjen VOLVO 242. 24-550, po 15. uri 15935
- Prodaj GOLF, letnik 1979. 69-559 15939
- Prodaj ohranjeno Z 101, letnik 1977. 37-299 15940
- FORD D tranzit, ugodno prodaj. 84-772, popoldne 15942
- JUGO 1.1 GX, letnik 1987, garažiran, registriran do septembra 1990, prodaj. 39-608 15944
- Prodaj LADO karavan, letnik 1987. Loka 9, Trzin 15946
- GOLF diesel, 4 vrata, star 2 leti, zelo ohranjen, prodaj. 77-290
- Prodaj GOLF diesel, letnik 1986. Hrastje 207, Kranj 15948
- Prodaj JUGO 55, letnik 1985 in termoakumulacijsko PEČ 4,5 kW, rabljena 4 mesece. Sašo Osenčič, Sp. Gorje 1/b, Zg. Gorje 15950
- Ugodno prodaj dobro ohranjen OPEL KADETT, letnik 1977. Žirovnica 6/a, 80-059 15951

MILOŠ PIVK TTC Bled Ljubljanska c.
ZA OTROKE DO 14. LET VAM NUDI S 1. 11. PREDNOVOLETNI POPYST S PLAČILOM Z GOTOVINO:
— NAD 4.000.000.- 5 %
— NAD 5.000.000.- 10 %
— NAD 8.000.000.- POLOVICO TAKOJ, POLOVICO ČEZ MESEČ DNI.
● VSE ZA DOJENČKE ● TEKSTIL ● IGRAČE ● ZIBKE S POSTELJNINO ● OTROŠKO SPODNJE PERILO 2 — 14 LET
● BUNDE ● JEANS Z OVCO
● IN ŠE IN ŠE
ODPRTO VSAK DAN OD 15. DO 19. URE.
SOBOTA OD 10. DO 12. URE IN OD 15. DO 19. URE
TUDI OB NEDELJAH OD 15. DO 19. URE.

- Poceni prodaj 126 P, letnik 1979, prevoženih 75.000 km, registriran do julija 1990. Informacije na 80-800 15952
- APN 6, letnik 1987, zamenjam za novejši AVTOMATIK. 70-590 15955
- Prodaj VW transporter - kasonar, novi tip, letnik 1980. 33-419 15956
- Prodaj 126 P, letnik 1980. 77-046 15957
- Prodaj GOLF JX diesel, letnik 1986. Cena 14.500 DEM v dinarski protivrednosti. Cena je fiksna. 38-405 15961
- Prodaj 126 P, letnik 1988 in približno 7 kub. m. suhih smrekovih DESK - raznih. Kocjan, Kovor 102, Trzin 15966
- Izjemno zadovoljni boste z nakupom Z 128 1.3 GX, samo 16.000 km, dodatno opremljena. Ugodni plačilni pogoji! Jeglič, Šempeter-ska 1, Kranj - Stražišče 15972
- Prodaj ŠKODO 120 LS, letnik 1980, registrirana celo leto. Novi svet 10, Škofja Loka 15974
- 126 P, letnik 1983, prodaj. Kopač, Golniška 70, Kranj - Kokrica 15975
- GOLF diesel, letnik 1979, 4 vrata, prodaj. 23-726 15976
- Prodaj Z 101, letnik 1974. 36-075 15978

AVTO DELI SEREINIG
NA ŠUDRINU — AVTOMOBILSKO POKOPALIŠČE, DVORIŠČE ZADAJ.
TEL.: 9943-463-31338

RABLJENI DELI PO IZREDNIH CENAH ZA:
GOLF, VW HROŠČ, RENAULT 18, KATRCA, BMW-3, C-KADETT, MERCEDES 206, 207, 307 IN VELIKO DRUGIH.....

- Prodaj GOLF diesel, S paket, letnik 1984, 52.500 km, dodatno opremljen. Zupan, Lancovo 46, Radovljica 15979
- R 5, letnik 1976, prodaj. 22-309, po 14. uri 15981
- Prodaj ŠKODO 120 L, letnik 1979, ohranjena. Cena po dogovoru. Kaltak, 622-908 15982
- Prodaj Z 101 GTL 55, letnik 1984, registrirana do oktobra 1990. 42-108 15983
- Prodaj Z 101 GTL 55, letnik 1984 in BT 50. Ogled popoldne. Lahovčič 69, Cerklje 15984
- Prodaj Z 101 komfort, letnik 1980. Kužnik, Frankovo nas. 80, Škofja Loka 15985
- Prodaj Z 750, letnik 1982. Cena 1.600 DEM. Jordanov, Gubčeva 5, Radovljica 15987
- Prodaj Z 101, letnik 1980, registrirana, 61.000 km. Bl. Dobrava 79 15988
- Prodaj osebni avto WARTBURG limuzina, letnik 1986. 67-291 15990
- AMI 8, dobro ohranjen in poškodovano ŠKOLJKO za Jugo, prodaj. Ogled popoldne. Sp. Brnik 47, Cerklje 15992
- Prodaj JUGO 55, 5 prestav, letnik september 1988, rdeče barve. 33-058, popoldne 15993
- Prodaj Z 101, letnik 1976, registriran do junija 1990 in električni KAMIN. Marjan Kogoj, Vrtna 7, Križe, 57-720, popoldne 15994
- Ugodno prodaj VESPO PX 200 E, rdeče barve, letnik 1987. 621-055 15995
- JUGO 45 A, star 3 leta, prodaj. Jože Jakša, Kropa 3/a 15997

nama
NE ČAKAJTE NA ZIMO — DANES JE CENEJE
Prodajamo veliko stvari in veliko stvari je cenejših
Pridite, vprašajte, poiščite in izberite

STOP

Ko boste obiskali katero od naših veleblagovnic, pogledajte okrog sebe, da boste lažje našli.

Tam, kjer boste opazili znak **STOP**, smo za vas pripravili posebno akcijsko prodajo, kot n.pr.: modna oblačila z znižano ceno. Na to vas želimo s tem znakom še posebej opozoriti

Znak **STOP** vas bo v NAMI opozarjal na izjemno ugoden nakup.

JESEN V NAMI 20. — 31. 10. 89 **nama** vaša veleblagovnica

- Prodaj GOLF diesel, letnik 1985. 69-100 15998
- Prodaj JUGO 45 A, letnik 1987. 37-633 16002
- Prodaj GOLF diesel, letnik 1984. 51-728, od 19. do 22. ure 16003
- Ugodno prodaj VW 1200 J, letnik 1975. 73-064 16006
- Prodaj AUDI 80 S, letnik 1973, 1. registracija 1976. 51-430, popoldne 16008
- Ugodno prodaj zelo dobro ohranjen GOLF JGL, letnik 1982, registriran do 20. 6. 1989. Ogled popoldne. Janez Kalan, Suha 4, Kranj
- Ugodno prodaj R 5 TL, letnik 1979. Ogled popoldne. Roman Kendar, St. Žagarja 33, Radovljica 16011
- Najboljšemu ponudniku prodaj R 12. 38-239 16012
- WARTBURG, letnik 1987, prodaj. Informacije na 061/832-367, popoldne 16013
- Prodaj dobro ohranjen AUDI 100, letnik 1982. 82-118 16018
- Z 101 GTL 55, letnik 1986, prodaj. 21-627 16019
- Prodaj SIMCO 1300 GTL, letnik december 1978. 631-962 16020
- Prodaj Z 750, letnik 1976, registrirana do avgusta 1990. 82-831 16022
- Prodaj GOLF JGL, letnik 1982. Koroška 52, Trzin 16023
- Prodaj GOLF JGL, letnik 1980. 26-604 16026
- Prodaj OPEL KADETT coupe, letnik 1969. 40-028 16028
- Prodaj REGATO 100 SIE, letnik oktober 1987. 35-342 16030
- Prodaj Z 101 komfort, letnik 1981. Vid Borenovič, Vrečkova 4, Kranj, 35-943 16032
- Prodaj GOLF diesel, letnik 1987 in nov JUGO koral 55. 620-259 16037
- Ugodno prodaj PEUGEOT 204, letnik 1972, tehnični pregled do septembra 1990. 85-430 16038
- Prodaj VISO super E, letnik 1983, zelo dobro ohranjena. Informacije na 85-379 16039
- Prodaj GOLF, letnik 1981, dobro ohranjen. Cena 5.200 DEM v dinarski protivrednosti. Rada Boškan, Tomšičeva 18, Kranj 16040
- Prodaj dobro ohranjen R 18 TLJ, letnik december 1986, dodatno opremljen. 061/213-213, int. 23-61 ali 45-176 16041
- Ugodno prodaj JUGO 45, letnik 1985. Gorenjesavska 58, Kranj 16047
- Ugodno prodaj osebni avto BMW 318, letnik 1976, dobro ohranjen. Greta Mulej, Savska 34, Lesce 16048
- Prodaj osebni avto AUDI 80 LS, letnik 1977. Brane Bjelič, Gorenjskega odr. 8, Kranj 16051
- Prodaj GOLF, letnik 1979. Cena po dogovoru. 70-055 16052

BOSCH — AVTOELEKTRIKAR MÜNCH
CELOVEC, LASTENSTR. 21
TEL.: 9943-463-31593
(PRI GLAVNI ŽELEZNIŠKI POSTAJI)

ELEKTRONIKA V AVTU

POPRAVILO, PRODAJA IN MONTAŽA VSEH AVTOMOBILSKIH - ELEKTRIČNIH DELOV. BOSCH DELI!!!

- ŠTARTERJI
- ALERNATORJI
- RAZDELILCI
- BATERIJE
- TAXIMETRI
- KINZLE — PISAČI

WEBASTO — GRETJE NA MESTU

- Prodaj Z 750, letnik 1982, prevoženih 42.000 km. 33-261 16054
- Prodaj Z 750, letnik 1982. 38-581 16055
- Prodaj Z 750, letnik 1982. 38-281 16056
- Prodaj Z 101 GTL 55, prva registracija januar 1987. 45-749 16057
- R 5 TL, letnik 1979, odlično ohranjen, prodaj. 24-122 16058
- GOLF JGL, letnik 1982, lepo ohranjen in opremljen prodaj. Predoslje 29, Kranj 16059
- Prodaj JUGO koral 45, letnik december 1988. Pušavec, Retljeva 11, Kranj - Čirče 16060
- Prodaj JUGO 45, letnik 1985. 43-081 16061
- Prodaj ohranjen MERCEDES 508 D, kasonar, vozen z B kategorijo, letnik 1982. Informacije na 21-668, od 17 do 20 ure 16062
- Zelo ugodno prodaj športno ŠKODO, letnik 1980/81, registriran do avgusta 1990. Zajšek, Triglav-ska 25, Mojštrana, 89-035 16063
- Prodaj Z 101 1.1 GX, letnik 1987. Vrankič, Trg Prešernove brigade 10, Kranj, 36-110 16065
- Prodaj 126 P, letnik 1978. 38-469 16070
- Prodaj Z 101, letnik 1978, registriran do junija 1990. 45-425 16071
- Prodaj Z 750, starejši letnik. 40-283 16074
- Prodaj 126 PGL, letnik 1988. Tavčar Brane, Sorca 13, 66-778 16076
- Prodaj R 4, letnik 1977, registriran do septembra 1990. 28-955 16077
- Prodaj JUGO koral 55, letnik 1988. 37-105 16081
- Prodaj GOLF diesel, letnik 1985. 061/843-194 16082
- Prodaj Z 750, starejši letnik, dobro ohranjen. Zalog 53, Cerklje 16085

- LADO NIVO, letnik december 1987, z dodatno opremo, ugodno prodaj. Ogled v petek in soboto popoldne. Suceva 5, Kranj, 26-849 16087
- Prodaj KADET, letnik 1977, dobro ohranjen. Ogled v petek in soboto popoldne. Sodja, Prečna 3, Bohinjska Bistrica 16092
- Prodaj Z 101 GTL, letnik 1986. 21-538 16093
- Prodaj JUGO 45 A, karamboliran spredaj, motor nepoškodovan, letnik december 1986. Cvijič, Prečna 3, Bohinjska Bistrica 16097
- Prodaj GOLF diesel, letnik 1987. Frigelj Brane, Retljeva 12, Kranj - Čirče 16103
- Prodaj JUGO 45, letnik 1982. 43-112 16104
- Z 1.1 GX, letnik 1987, prodaj za 6.500 DEM. Cankar, Štefotova 28/c, Senčur 16107
- Prodaj 126 P, letnik 1981, odlično ohranjen, z vso zimsko opremo. 633-370 16108
- JUGO 45 E, letnik 1986/87, rdeče barve, ugodno prodaj. 26-408
- Prodaj Z 128, letnik 1986. Sajevčev naselje 4, Senčur 16111
- Prodaj Z 750, letnik 1977. 25-722, v soboto 16113
- Prodaj GOLF diesel, letnik 1984. Virmaše 5, Škofja Loka, 633-933 16117
- Ugodno prodaj fiat 126 P, letnik 1977, registriran do septembra 1990. Ogled vsak dan od 14.30 do 16 ure. Kramar Mitja, Titova 39, Jesenice 16118
- Prodaj nova leva zadnja VRATA za Z 101. 633-509 16120
- Prodaj Z kombi 435 K, dobro ohranjen, registriran do 1990. Ulica Franca Barleta 3, Cerklje, 42-319 16123
- Prodaj Z 101 1300, letnik 1978, obnovljen, registriran do maja. 65-271 16124
- Z 101 GTL, letnik 1984, ugodno prodaj. Brezje 78 16129

ZAPOSLOTITVE

Novo odprt Penzion v Bohinju zaposli NATAKARICO in KUJARICO. Plača po dogovoru. Pričetek dela 15. 11. 1989 oziroma najkasneje s 1. 12. 1989. Stanovanja ni. Informacije na 061/216-456, dopoldne 15622

Če imate dovolj prostega časa, ali ste brez službe, se javite za PONTIKA DZS. Tedensko izplačilo provizije. 75-954 15682

Iščemo dekle za STREŽBO. 45-017 15764

Izkušeno PREŠIVALKO takoj zaposlimo, redno ali honorarno, za šivanje sobnih copat. 22-895 15773

Delo na dom dobi samostojna ŠIVILJA, šivanje modelov. Šifra: IZ-NAJDLJIVOST 15793

INFO-STAN

Računalniško posredovanje informacij o zamenjavi, nakupu, prodaji, oddaji (brezplačno) in najemu stanovanj, hiš, parcel, vikendov, lokalov. Tel. (061) 443-242, od 8. do 14. ure, v soboto od 10. do 12. ure.

- Redno zaposlim KV delavca kovinske stroke. Zupanc, Smedniška 100, Kranj 15820
- Takoj sprejem večje SERIJSKO DELO na dom. 39-516 15824
- Delo dobi KV ŠIVILJA in PRODAJALKA. 80-827, v petek in soboto, od 12. do 16. ure 15840
- Iščem DELO na dom. Možnost postavitve stroja. Naslov v oglašnem oddelku. 15873
- Za delo v OKREPČEVALNIŠKI družini iščem mlajšo upokojenko, večšo samostojnih gostinskih del v točilnici in strežbi. Delo vsak drugi teden, tudi ob nedeljah in praznikih. Plačilo od prometa. Informacije v pisarni Društva upokojencev Kranj, Tomšičeva 4 15934
- Iščem ŠIVILJO za delo na domu. Šifra: NATANČNOST 15965
- Iščem ZASTOPNIKE za prodajo. Provizija 50 odstotkov. 52-133, po 20. uri 15980
- V Pizzeriji zaposlimo več KUJARJEV in NATAKARJEV, redno in honorarno. 38-585, popoldne 16027
- Iščemo delavko z veseljem do peke, predvsem kvašenega peciva. Delo v zgodnjih jutranjih urah. Kvalifikacija ni pogoj. Sprejemamo tudi peka ali slaščičarja. Informacije na 47-584, dopoldan 16094
- Zaposlimo mlajše dekle za delo v gostinstvu v Kranju (strežba za šankom). Nedelje proste. Pogoj veselje za delo z ljudmi. Možnost priužitve. Informacije na 47-584, dopoldan 16095

ZIMLA

Cenjene goste obveščamo, da bo GRAJSKA gostilna v Preddvoru od začetka novembra zaprta ob torkih in sredah. Vse ostale dni vas vabimo na naše specialitete. Imamo več lepo opremljenih prostorov za zaključene družbe, poroke, prednovoletna srečanja, ipd. Cene zmerne, solidna postrežba. Pridite, prijetno boste presenečeni.

MALI OGLASI, OSMRTNICE

VELIKA IZBIRA IN ZELO UGODNE CENE

AUTOERSATZTEILE
UNTERLOIBL 41
TEL.: 9943-4227-4204
(PETNAJST KM OD LJUBELJA,
NA LEVI STRANI OB GLAVNI
CESTI V SMERI PROTI CELOVCU)

- NADOMESTNI DELI ZA VSA VOZILA
- KAROSERJSKI DELI
- SERVISNI DELI
- NADOMESTNI DELI ZA MOTOR
- DODATNA OPREMA

FILTRI ZAVORNE OBLUGE
AVTOBATERIJA IZPUŠNE CEVI
AVTO HI-FI BRISALCI
ZVOČNIKI ZAŠČITA IN
PREPROGE NEGA
PREVLEKE AVTOMOBILA

NAROČILA TUDI PO TELEFONU. EKSPRESNA DOBAVA.

POSTREŽBA V SLOVENŠČINI

ŽIVALI

Prodaj teden dni starega TELIČKA simentalca. C. na Klanec 5, Kranj 15815
Prodaj TELIČKO simentalca, stara 20 dni. Žabnica 43 15832
BIKCA simentalca, starega 14 dni, prodaj. Franc Mali, Zg. Duplje 42
Prodaj jalovo KRAVO simentalca, ki je enkrat telila in 5 tednov starega TELETA. Lahovče 32, Cerklje 15848
Prodaj čredo KOZ, sanske pasme. ☎ 39-500 15850
Prodaj 5 tednov staro TELIČKO simentalca. ☎ 64-216 15862
Prodaj TELETA, starega 8 tednov, za rejo. Sp. Bela 4, Preddvor 15867
Prodaj 6 tednov staro TELIČKO simentalca. Sp. Besnica 136 15891
Mlado GOVED zamenjam za brejo telico ali kravo. Poljče 1, Begunje
Prodaj več brejih KRAV in TELIC, iz A kontrole. Podpečan, Brezje 17/d 15903
Prodaj TELICO simentalca, visoko brejo. Majdnek, Alpska 41, Lesce 15917
Prodaj KONJA manjše rasti - primeren za vprego in jahanje. Žilih Franc, Hlebce 17, Lesce 15919
Ljubiteljem živali podarimo PSIČKE. Britof 391, Kranj, ☎ 26-598, dopoldne 15927
Prodaj čistokrvno KOBILKO haflinger, stara 2 leti in 3 bele sanske KOZE, breje. Zdravko Kosmač, Hotavlje 20, Gorenja vas 15929
Prodaj 14 dni starega črno-belega BIKCA. Visoko 71, Senčur
Prodaj 8 mesecev brejo TELICO. Mlaka 1, Komenda 15971
Prodaj pol leta staro TELICO ali zamenjam za 2 PRAŠIČA. ☎ 65-064 15991
Prodaj TELICO, težko 350 kg. Miha Bertonec, Kropa 105, ☎ 79-667 16015
Prodaj TELICO, brejo 3 mesece ali BIKCA, težkega 300 kg. Škrjanč, Zg. Bela 57, Preddvor 16043
Prodaj plemenskega KOZLA. ☎ 64-355 ali ☎ 66-344 16067
Prodajmo enoletne KOKOŠI. Globočnik, Voglje 85, Senčur 16073
Poceni oddamo nemško OVČAR KO. Likozar, Kuraltova 16, Senčur
Prodaj 2 OVCI, primerni za nadaljno rejo. Naslov v oglašnem oddelku. 16079
Prodaj KOZO: ☎ 39-910 16084
Prodaj KRAVI v devetem in šestem mesecu brejosti ali menjam za jalovo kravo. Visoko 5, Senčur
Prodaj KRAVO. ☎ 79-093 16099
Prodaj PRAŠIČKE, težke 30 kg. Spodnji Brnik 15, Cerklje 16128

IZGUBLJENO
19. 10. sem v Kranju izgubila VERIČKO. Najditelja prosim, da jo proti nagradi vrne, ker mi je drag spomin. ☎ 46-493 15996
Iz ograde pri Žabljah pod Storžičem so se 16. oktobra letos izgubile štiri ovce, en oven in dve jagnjete. Tri ovce so imele zvončke, ena pa je bila še breja. Kdor kaj ve o njih, naj, prosim, sporoči na telefon 064-26-898.

KUPIM
Kupim MERCEDES 170, starejši letnik. Informacije na ☎ 061/223-139 15814
Traktorske GUME 7,50 x 20, nove ali rabljene, kupim. Janko Poljanšek, Selo 31, Žiri, ☎ 69-432 15834
GARSONJERO v alpskih blokih na Bledu, kupim. Šifra: ZDOMEČ
Odkupim stare, lahko tudi pokvarjene, INSTRUMENTE, ki ste jih odložili v staro šaro. Karlo Ahačič, Trg komandanta Staneta 5, Ljubljana, ☎ 061/579-374 15958
Kupim suha bukova DRVA. ☎ 26-604 16025
Kupim TELIČKO simentalca, staro 10 dni. ☎ 69-083 16029
Kupim pogonski MOTOR za Z 101, v dobrem stanju. ☎ 79-839 16034

NOVO

V SOBOTO, 28. OKTOBRA, OB 10. URI ODPIRAM NOVO PRODAJALNO »DISKONT« NA GRENCU PRI ŠKOFJI LOKI. ZA OBISK SE PRIPOROČAM. NADA JELOVČAN

Kupim KRAVO, ki bo decembra ali marca telila. ☎ 73-875 16035
Kupim BIKCA simentalca, starega 6 do 8 tednov, za rejo. ☎ 40-507 popoldne ali zvečer 16080
Kupim teden dni starega BIKCA simentalca. ☎ 70-125 16106
Kupim BIKCA simentalca, starega 7-10 dni. ☎ 73-928 16127

LOKALI

V bližini železniške postaje v Kranju oddamo v najem PROSTOR, velikosti 24 kvad. m., za mirno dejavnost. Prostor je v I. nadstropju in je takoj uporaben. Pisne ponudbe na oglasni oddelek. Šifra: KOLDOVOR 15780
V najem oddamo dnevno - nočni LOKAL, s ponudbo hrane ter trgovino. Pogoji je odkup inventarja. Možnost obročnega odplačevanja. Šifra: ZELO UGODNO 15887

BRAZDA KALAN POLJSICA 6 PODNART

VAM NUDI PO UGODNIH CENAH NOVE STROJE: TRAKTORJE IMT, SAMONAKLADALKO, KIPER PRIKOLICE, PAJKE, MOTOKULTIVATORJE, KULTIVATORJE, MEŠALCE ZA GNOJEVKO, RAZNE PLUGE, PRIKLJUČKE ZA TV IN VERIGE ZA MOTORNE ŽAGE. RABLJENE: TRAKTORJE, PAJKE, SILOKOMBAYNE, ŠKROPILNICE, PLUGE, KOSILNICE... SE PRIPOROČAMO!

V bližini Škofje Loke oddam v najem PROSTOR, 40 kvad. m., za mirno obrt. ☎ 621-239 15977

LOKAL v središču ali okolici Kranja, Škofje Loke ali Trziča, kupim ali vzamem v najem. Ni za gostinško dejavnost. Šifra: ČIMPREJ

OBVESTILA

ROLETE, ŽALUZIJE, LAMELNE ZAVESE v vseh barvah in izvedbah naročite pri: ROLETARSTVO NOGRAŠEK, Milje 13, 64208 Senčur, ☎ 061/50-720 14686

ROLETE: žaluzije, lamelne zaveses in parket, naročite na ☎ 75-610 15717

HIDROELEKTRARNO - mlin, žago, vam obnovimo z našimi sredstvi in obračunamo v elektriki. ☎ 061/267-633 15823

Spoznajte Evropo preko vaših TV sprejemnikov. SAT antene "katrin" iz ZRN, 80 let tradicije in svetovne kvalitete. Inženiring - CATV - montaža. "TV Črnoga". ☎ 066/76-654, informacije za Gorenjsko, ☎ 85-161 ali 88-484 15829

SEČNJA in SPRAVILO LESA do ceste po zelo ugodnih cenah. Podobnik, Čepeljez 5, Cerklje, ☎ 065/75-396 15839

Svarim pred nakupom PREMIČNIN, ki jih prodaja moja žena, Marta Rozmna, Hlebce 12/a, Lesce, ker so skupna last in jih sama ne more prodajati. 15866

POPRAVLJAMO TV sprejemnike. Informacije na ☎ 39-886, od 9. do 16. ure. Se priporočamo! 15931

Obveščamo, da je ODPRTA nova prodajalna TEKSTILKA, v Regincevi ul. 6, vhod pri Urarju Levčniku. Se priporočamo za obisk!

ANGLEŠČINA prilagojena vsem šolskim programom, pripravo na teste nudim. ☎ 633-270 16119

ROLETE, ŽALUZIJE izdeluje in montira obrtnik. ☎ 26-919 16122

OSTALO

Prodaj večjo količino REPE po ugodni ceni. Mrak, Kokrica ☎ 27-127

Prodaj ZELJE v glavah in rdeč KORENJČEK. Škofjeloška 33, Kranj 15475

Prodaj krmilni KROMPIR. Prebačovo 53, Kranj, ☎ 39-598 15751

Prodaj balirano SENO. Informacije na ☎ 66-990, po 20. uri 15807
Prodaj KROMPIR igor in desire. Vopovlje 5, Cerklje 15813

Prodaj lep jedilni KOSTANJ. ☎ 45-294 15833

Prodaj semenski KROMPIR igor. Stružovo 9, Kranj 15842

Ugodno prodaj ameriški BILJARD. ☎ 45-260 15861

Prodaj nov otroški športni VOZIČEK, s streho za sonce. ☎ 633-604

Prodaj novo žensko krzveno JAKNO - siva ovca. Cena 650 DEM dinarske protivrednosti. ☎ 25-866

Prodaj drobni KROMPIR. Luže 20, Senčur 15878

Uspešno INŠTRUIRAM matematiko in fiziko za osnovne in srednje šole. ☎ 24-607 15880

Iščem VARSTVO za 1 leto starega fantka. Naslov v oglašnem oddelku. 15883

Prodaj krmilno PESO in REPO za kisanje. Dvorje 30, Cerklje, ☎ 42-907 15886

Ugodno prodaj oremo za BODY BUILDING. Spodnja Besnica 75 15915

CVETJE in IKEBANE za 1. november lahko dobite pri Magdaleni Černe, Zasip - Stagne 20, Bled

Prodaj suha bukova DRVA. ☎ 74-368, Lesce 15938

Prodaj jedilni in semenski KROMPIR igor. Luže 6, Senčur

SADNE SADIKE - jablane, hruške, slive, marelice, češnje, prav tako tudi stare sorte, dobite v DREVNICI CEGNAR, Dorfjarje 26, Žabnica 15968

JADRALNO PADALO aster - X, ugodno prodaj. Bojan Resnik, Nedeljska vas 4, Kranj, ☎ 27-204 15999

V donosen posel vložim 15.000 DEM. ☎ 46-569 16072

Iščem partnerja za skupno obratovalnico PENZION z Nočno restavracijo v Kranjski gori, ki že obratuje. Možnost izgradnje športno rekreativnega centra z avto-campom na dveh hektarjih površine. Samo resne ponudbe pod - Sovlaganje - zagotovljen finančni uspeh na naslov: Poštni predal 4, Kranjska gora.

Ugodno prodaj cca 3000 kg SENNA. Pustovrh Niko, Draga 20, Škofja Loka, ☎ 631-384 16078
Zimski PLAŠČ in krzveno JAKNO - siv perzijaner št. 40-42, prodaj. ☎ 23-703 16089

Prodaj 3 kub.m. suhih DESK - colaric. ☎ 633-645, popoldne 16101
Prodaj suha bukova DRVA. ☎ 45-371 16102

Balirano SENO prodaj. ☎ 067/61-065 16109

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša sodelavka v pokoju

FRANČIŠKA ZAPLOTNIK
roj. 1928

Od pokojnice smo se poslovili v torek, 24. oktobra 1989, ob 15.30 na pokopališču v Preddvoru.

Sindikalna organizacija SAVA Kranj

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše ljube žene, mame, stare mame, tašče, sestre in tete

ANE JERIC

roj. Jagodic
Koštomajevе mame s Štefanje gore

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v trenutku neizmerne žalosti stali ob strani, nam pomagali, darovali cvetje, izrekli sožalje in jo spremili na njeni zadnji, a prerani poti. Za njo ostaja neizmerna praznina. Posebej se zahvaljujemo dr. Beleharju, osebjem Onkološkega inštituta in sorodnikom, ki so ji v trenutku hude boleznii stali ob strani in ji lajšali bolečine. Hvala tudi g. župniku za pogrebni obred in pevcem za zapete žalostinke. Zahvaljujemo se tudi sosedom, sorodnikom, znancem, sodelavcem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in nam kakorkoli pomagali. Še enkrat hvala vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

VSI NJENI

ZAHVALA

*Ko bom umiral, rad bi jeseni,
takrat naj pride bela smrt k meni.
Listje raz drevje bo zašumelo
in mi zapelo pesem v slovo.*

*Polje, kdo bo tebe ljubil,
kadar jaz umri bom.
Tebe drugi bodo zdaj ljubili,
jaz pa mirno bom v grobu spal.*

Vsem, ki ste ga imeli radi, mu pomagali v času njegove boleznii in bili z nami v težkih trenutkih slovesa od dragega

JANKA FISTRA

Masnikovega ata

iskrena hvala.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi žene, mamice in hčerke

DANICE DRAKSLER

roj. Oman

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in vsem, ki ste jo imeli radi.

NJENI DOMAČI

ZAHVALA

Ob smrti drage mame

MARIJE KRŽIŠNIK

Brezovcove mame iz Valterskega vrha

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za podarjeno cvetje, denarno pomoč, izražena sožalja in spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi sodelavcem iz Gorenjske predilnice za gmotno pomoč in g. župniku za obred.

ŽALUJOČI: hči Julka z možem, sin Janez in ostalo sorodstvo

Škofja Loka, 14. oktobra 1989

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in brat

MARJAN GROS

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, 27. oktobra 1989, ob 12. uri na kranjskem pokopališču v družinskem krogu.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

ZAHVALA

V 83. letu nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica, sestra in teta

ALBINA MIKLAVČIČ

Štrajtova mama

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, sodelavcem in znancem za izrečeno ustno in pisno sožalje, za podarjeno cvetje in vsestransko pomoč. Lepa hvala tudi pevcem, govornici in g. kaplanu za pogrebni obred ter vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala.

ŽALUJOČI: Vsi njeni

Žiri, Šk. Loka, Kranj, Ljubljana

V pričakovanju prometa skozi predor

Nova prometna ureditev skozi Jesenice

Jesenice, 26. oktobra - Na minuli seji jeseniškega izvršnega sveta so največ časa posvetili novi ureditvi prometa skozi Jesenice. Osem križišč naj bi dobilo semaforje.

Na minuli seji jeseniškega izvršnega sveta so temeljito razpravljali o novi ureditvi prometa skozi Jesenice. Prometne zagate na magistralni cesti skozi Jesenice so že nekaj časa očitne in je nujno potrebna sanacija, razen tega pa bi v primeru, če avtocesta mimo Jesenic ne bi bila zgrajena tedaj, ko bodo odprli predor, promet skozi mesto predstavljal nepremostljive probleme.

Krajevnim skupnostim bodo posredovali v javno razpravo predlog nove ureditve prometa, s katero žele doseči kar največjo propustnost in varnost udeležencev v prometu in soseske priključevati na semaforiziranih križi-

ščih. Na Jesenicah bodo poiskali tudi vzporedne povezave parkirnih površin in dvorišč za vključevanje v promet na organiziranih križiščih.

Posebna strokovna komisija je temeljito proučila 32 križišč od Hrušice do Vrbe, ki so vsa izredno kritična. Na tem območju naj bi bilo osem semaforiziranih križišč. Dokončno bo treba urediti križišče na Hrušici, pri bolnišnici, kjer naj bi avtobusi obračali in parkirali na Plavškem travniku, na Plavžu naj bi zaprli nekatere priključke, kot je priključek Tavčarjeve ceste pri slaščiarni. Končno naj bi temeljito adaptirali in semaforizirali križišče pri

Čufarju, pri Integralu, pri Carinarnici in vsa križišča do gimnazije in Koroške Bele.

V mestu je problem v tem, ker vzporedne povezave z magistralno cesto niso med seboj povezane in je na več mestih magistralna cesta edina komunikacija. Tako so postale prometne razmere nevarne, vsaka reševalna intervencija pa na Jesenicah zahteva blokado vsega prometa.

Izdelali bodo projekt nove prometne ureditve, jeseniška cestno-komunalna skupnost pa ga bo vključila v svoj srednjeročni program. Vendar pa brez sodelovanja in sofinanciranja republiške skupnosti za ceste ne bo šlo, kajti vse adaptacije in ureditve morajo biti dokončane do tedaj, ko bodo odprli karavanski predor - do junija 1991. leta.

D. Sedej

Sindikalni protest zoper davek

Predsednika republiških odborov sindikata gostinskih in turističnih delavcev Slovenije in Hrvaške, Marjan Bogovčič in Šime Božin, sta v imenu obeh republiških odborov zveznemu sekretariatu za ekonomske odnose s tujino naslovila protest zaradi povečanja davka na promet alkoholnih in brezalkoholnih pijač.

Oboji menijo, da dejavnosti ni več mogoče razvijati na nizkih plačah delavcev in majhni akumulativni sposobnosti gostinstva in turizma. Večina gostinskih delovnih organizacij je na robu obstanka, tudi zato, ker se je za okoli 30, 40 odstotkov zmanjšala prodaja pijač. Plače gostincev so zaradi prevelikih obremenitev že zdaj med najnižjimi, česar sindikat ne bo več dopuščal. Tudi s tem se noče več sprizajziti, da gostinstvo in turizem kot največja neto devizna izvoznika sodita med dejavnosti, kjer je povprečna plača na dnu lestvice. V odgovoru slovenskemu odboru gostinskih in turističnih delavcev o zmanjšanju davčnih osnov na promet alkoholnih in brezalkoholnih pijač je bilo zapisano, da se ukvarjajo s spremembo osnove, zdaj pa je namesto zmanjšanja davčne osnove prišlo do povečanja.

Tudi cene sladkarij v trgovinah rastejo tako vrtoglavo, da mamic vse pogosteje niti jok njihovih malčkov ne premoti več. Da prodaja res ne gre tako kot včasih, je dala slutiti tudi reklamna akcija Pionirja iz Subotice v ponedeljek pred blagovnico Globus v Kranju. Otrokom so žarele oči ob pogledu na najrazličnejše sladke dobrote in debeloglavega Ceferina, ki jih je neutrudno zabaval. (H. J.) - Foto: F. Perdan

Nova organizacija

V okviru Socialdemokratske zveze Slovenije ustanovljamo avtonomno organizacijo socialdemokratske mladine. V svojem mladinskem programu se med drugim zavzemamo za šolstvo, ki ne bi vsiljevalo nikakršne ideologije in militarizma, s programi, ki bi bili v tujini brezpogojno priznani. Poleg tega zahtevamo ukinitev pionirske organizacije in možnost, da se vsak mlad človek sam odloči, če in v katero organizacijo se želi včlaniti. Čeprav bomo predvsem politična organizacija, bomo delovali tako na političnem, kot na nepolitičnem področju. Ustanovni zbor Socialdemokratske mladine bo 31. oktobra 1989 ob 17. uri v dvorani MIIC (bivši prostori Gleja) na Poljanski cesti 22 v Ljubljani. Vabljeni ste mladi Socialdemokrati, simpatizerji in vsi, ki vas zanima politični pluralizem na področju mladinskega organiziranja.

Matej Makarovič za Iniciativni odbor Socialdemokratske mladine

DUTY FREE

Mednarodno podjetje SLOVENIJALEŠ TRGOVINA

na Gorenjskem sejmu v Kranju
BOGATA PONUDBA NAJBOLJ ZNANIH SVETOVNIH PROIZVAJALCEV

Odprto: pon. - pet. 12-19
sob. 8-12

tel. 28-284
KONKURENČNE CENE

Akcija proti steklini

Vabe s cepivom - od Bohinja do Sorškega polja

Kranj - V soboto bodo lovci gorenjskih lovskih družin v organizaciji Lovske zveze Gorenjske, Antirabične ambulante in Živinorejske veterinarskega zavoda Gorenjske položili vabe s cepivom proti steklini na vsem območju desnega brega Save.

Vabe s cepivom proti steklini bodo lovci položili na Jelovicih v podnožju Jelovice ter v Selški in Poljanski dolini, skratka na območju sedemnajstih lovskih družin. Kot je povedal Branko Galjot z Lovske zveze Gorenjske, bodo tega dne položili kar 5600 vab s cepivom. Cepivo je namenjeno lisicam in sodi v okviru boja proti steklini.

Akcija pa bo seveda uspešnejša, če na tem območju lastniki psov te dni svojih štirinožnih ljubljencev ne bi nenadzorovano spuščali v lovišča. Vaba s cepivom je v plastičnem ovitku napojenem z maščobo in je seveda za živali neškodljiva. Škoda pa seveda nastane, če cepivo namenjeno lisicam, ne pride pod njehove zobe. Zaužito cepivo postane učinkovito po treh tednih. Otroke v vrtcih in v šolah so na tem območju prav tako obvestili, da ne bi iskali vab ali jih morda celo uničevali.

L. M.

Kranj, 26. oktobra - Kranjska Sava je na Gregorčičevi ulici v Kranju odprla prenovljeno prodajalno, kjer je naprodaj celoten izbor izdelkov tovarne Sava. V bistvu gre za preselitev kranjske prodajalne, ki so jo pred 35-timi leti kot svojo prvo trgovino odprli v Kranju, zadnja leta pa je imela prostore v stari pošti, ki jo zdaj obnavlja Merkur. Sava je temeljito obnovila staro upravno poslopje na Gregorčičeni, kjer bo prodajalno lažje dostopna z avtomobili. Z obnovitvenimi deli so začeli aprila, ki je bila ocenjena na 3 milijarde dinarjev, gradbena dela je opravil SGT Grosuplje. Foto: F. Perdan

KOŠČEK NEBA
v strešnem oknu

F. Mira Radovljica tel. 75-036

NESREČE

Obojestranska krivda

Predoslje, 24. oktobra - 36-letni voznik osebnega avtomobila Cvetko Florjančič z Milj je med vožnjo s Kokrice proti Britofu nekaj metrov pred prehodom za pešce v Predosljah povozil peškinjo. 73-letna Angela Plut, ki je neprevidno prečkala cesto, je bila v nesreči hudo ranjena in se zdravniki še vedno borijo za njeno življenje.

Omahnil v kanjon Savice

Bohinj, 25. oktobra - Pri slapu Savice se je zjutraj smrtno ponesrečil Ivan Menart iz Idrije. S prijateljem Dušanom Žgavcem

sta se namenila k Sedmerim jezerom, ustavila pa sta se še pri slapu Savica in se spustila v njegov kanjon. Ko sta po skalnatem potoku prosto plezala nazaj na stezo, je Menart omahnil in padel v kanjon Savice. Tovarš se je spustil k ponesrečenemu Menartu in ugotovil, da mu ne more več pomagati.

Polovica voznikov krši predpise

Med prometno akcijo minuli konec tedna se je na Gorenjskem vnovič potrdilo, da vozniki večidel ne spoštujejo prometnih pravil. Od 992 voznikov, ki so jih s sobote na nedeljo ustavili gorenjski prometniki, jih je 431 kršilo prometne predpise. 145 so jih opozorili, 99 jih bodo predlagali v postopek k sodniku za prekrške, od tega 55 zaradi alkoholiziranosti. 187 voznikov so tudi de-

narno kaznovali, in sicer s kazni od 5.000 do 20.000 dinarjev. 40 so vzeli voziško, 3 pa prometno dovoljenje, 71 so prepovedali nadaljnjo vožnjo.

Sopotnica umrla v bolnišnici

Naklo, 20. oktobra - Na lokalni cesti med Naklom in Strahinjem se je zgodila prometna nesreča, ki jo je povzročila voznica osebnega avtomobila Angela Jarc, stara 61 let, iz Kranja. Zapeljala je na nasprotni vozni pas in trčila v avtomobil, ki ga je pripeljal Ivan Hubad iz Senčurja. V nesreči je bila 85-letna sopotnica Marija Jarc tako hudo ranjena, da je čez dva dni v bolnišnici umrla. Laže ranjen pa je bil tudi Hubadov sopotnik Zdravko Petrač iz Kropenke. Foto: F. Perdan

Komemoracije ob dnevu mrtvih

JESENICE: osrednja komemoracija bo v torek, 31. oktobra, ob 16. uri v spominskem parku na Plavžu; **KRANJ, nedelja, 29. oktobra:** Visoko, ob 17. uri pri centralnem spomeniku na Visokem; Velesovo, ob 9. uri pri spomeniku Žrtvam fašizma na pokopališču na Trati; **ponedeljek, 30. oktobra:** Jezersko, ob 17.30 pri spomeniku Padlih borecev na Jezerskem; Orehek - Drulovka, ob 16. uri pri centralnem spomeniku na Orehku; Predvor, ob 16.15 pri osrednjem spomeniku v Predvoru; Primskovo, ob 17. uri pri centralnem spomeniku pri osnovni šoli na Primskovem; Stražišče, ob 16. uri v spominskem parku v Stražišču; **torek, 31. oktobra:** Bela, ob 17. uri pri osrednjem spomeniku na Zg. Beli; Besnica, ob 16.30 pri centralnem spomeniku na pokopališču; Britof - Predoslje, ob 12. uri pri spomeniku Padlih na pokopališču v Predosljah; Duplje, ob 16.30 pri spomeniku NOB pri osnovni šoli v Dupljah; Mavčiče, ob 11. uri pri spomeniku Padlim borecem pri Zadrudnem domu; Naklo, ob 17. uri pri spomeniku pri vrtcu v Naklem; Planina - Huje - Bratov Smuk, ob 11. uri pri centralnem spomeniku na pokopališču v Kranju; Trboje, ob 10. uri pri spomeniku padlim v vaškem parku; Vodovodni stolp, ob 10. uri pri spomeniku pri Šortljevem mlinu; Zlato polje, ob 17. uri pri Stošičevem spomeniku; **sreda, 1. novembra:** Brnik, ob 9. uri pri spomeniku Žrtvam fašizma na pokopališču na Sp. Brniku; Cerklje, ob 11. uri pri centralnem spomeniku v Cerkljah; Goriče - Golnik - Tenetiše - Trstenik, ob 10. uri pri centralnem spomeniku NOB v Goričah; Kokra, ob 8.30 na gro-

bišču borecev in talcev na pokopališču v Kokrici; Kokrica, ob 10. uri na pokopališču na Kokrici; Senčur, ob 11. uri, pri centralnem spomeniku na pokopališču; Podbrezje, ob 10. uri pri centralnem spomeniku pri šoli; Žabnica - Bitnje, ob 9. uri pri centralnem spomeniku NOV v Žabnici; **RADOVLJICA: v torek, 31. oktobra,** bodo komemoracije po naslednjem razporedu: Kamna gorica ob 15.15; Lipnica ob 15.30; Srednja Dobrava ob 16. uri; Osiše ob 16.45; Radovljica ob 15.30; Lesce ob 16.30; Ribno ob 9. uri; Gorenjski ob 11. uri; **v sredo, 1. septembra,** bosta osrednji komemoraciji v Dragi in Begunjah in sicer v Dragi ob 10. uri, v Begunjah pa ob 11. uri; Bohinjska Bistrica ob 9. uri; Bohinjska Bela ob 9. uri; Mošnje ob 8. uri; Brezje ob 15. uri; Bled ob 10. uri; Gorje ob 9. uri in Kropenke ob 15. uri; **ŠKOFJA LOKA: ponedeljek, 30. oktobra:** Nova Selica, ob 11. uri; **torek, 31. oktobra:** Lenart nad Lušo ob 10. uri; Leskova ob 15. uri; Hotavlje ob 15. uri; Škofja Loka ob 16. uri; **PREDDVOR: v torek, 31. oktobra:** Trebija ob 9. uri; Dražgoše ob 9.30; Sv. Duh ob 10. uri; **TRZUČ:** torek, 31. oktobra: Podljubelj ob 16. uri pri spominski plošči; Bistrica ob 17. uri pri spominski plošči; Jelendol ob 17. uri pri spominski plošči; **sreda, 1. novembra:** Križe, ob 8.30 pri spominski obeležjih v Križah; Leše, ob 9. uri pri spomeniku Trzič, ob 10. uri na grobišču borecev v Trziču; Kropenke ob 10. uri pri spomeniku; Brezje pri Trziču ob 10. uri pri spominski plošči; Lom, ob 15. uri pri spominski plošči v Lomu.

V četrtek, 9. novembra, ob 19. uri
tretja letošnja
GLASOVA PREJA

V hotelu Ribno pri Bledu se bosta na temo

Slovenska Cerkev
v prenovitvenem času

pogovarjala

podpredsednik
republiške
konference SZDL

Viktor Žakelj

ljubljski
nadškof
in metropolit

in dr. Alojzij Šuštar

Pridružite se nam in obogatite večer s svojimi
mislimi ali vprašanji. Obljubljamo lep in
zanimiv zaključek dneva. Uredništvo

Pokličite 21-860 in rezervirali vam bomo sedež v restavraciji.
Konzumacija je 300.000 din in jo boste vnovčili pri večerji.